

TURU-
UURINGUTE
AS

Liikuvus ja elukeskkond

Tallinna elanike küsitlus 2024

Teostaja: Turu-uuringute AS

Tellija: Tallinna Strateegiakeskus

Sisukord

1. Metoodika	3	Laste saatjata ehk iseseisvalt liikumise tavapärase sihtkoht	54
Küsitluse eesmärk ja metoodika	4	Jalgrattaga liikumise sagedus erinevatel perioodidel	56
Tulemuste esitamine	6	Erinevatel liikumisviisidel tehtud käikude arv	58
Üldkogum ja valim	7	Auto kasutamist vähendavad tingimused	61
2. Rahulolu Tallinna elukeskkonnaga	9	Rahulolu liikumisvõimalustega	63
Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonnaga	10	Piirkiiruse vähendamise toetamine Tallinna kesklinnas	66
Rahulolu Tallinna elukeskkonna valdkondadega	12	5. Ühistransport	67
3. Rahulolu linnaosa elukeskkonnaga	18	Erinevate liikumisteenuste kasutussagedus	68
Üldine rahulolu linnaosa elukeskkonnaga	19	Ümberistumised ühistranspordiga sõites	70
Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: keskkond ja linnaruum	22	Ümberistumiste arv ühistranspordiga sõites	70
Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: avalikud teenused	28	Ümberistumiste ajakulu ühistranspordiga sõites	71
Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: teed ja liikumisvõimalused	34	Ümberistumiste koht ühistranspordiga sõites	72
4. Liikumisviisid ja -võimalused	40	Ühistranspordipeatuse kaugus kodust	73
Liikumisvahendite olemasolu leibkonnas	41	Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine	74
Liikumine peamisesse sihtkohta	44	Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi olemasolu	74
Sihtkoht	44	Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimine	75
Peamine liikumisviis	46	Hinnang ühistranspordi arengule	76
Ajakulu	49	Tallinna ühistranspordi suurimad probleemid	77
Kombineeritud liikumisviisid	50	Teadlikkus ööbussidest ja nende kasutamine	80
Laste liikumisviis	53	6. Kokkuvõte	81
Laste liikumine kooli ja huviringi	53	Rahulolu Tallinna elukeskkonnaga	82
		Rahulolu linnaosa elukeskkonnaga	82
		Liikumisviisid ja -võimalused	83
		Ühistransport	84

1. Metoodika

Küsitluse eesmärk ja metoodika

- ✓ **Eesmärk:** saada ülevaade tallinlaste rahulolust elukeskkonnaga ja nende liikuvusest, ühistranspordi kasutamisest.
- ✓ **Võrdlusandmed:** sarnased küsitlused viidi läbi ka aastatel 2019–2023 (Tallinlaste rahuloluküsitlus – 3). Võrreldes eelmiste küsitlustega on ankeeti osaliselt muudetud ja täiendatud, mistõttu pole tulemused kõigi teemade osas varasemate küsitlustega võrreldavad.
- ✓ **Üldkogum:** 18-aastased ja vanemad Tallinna elanikud (Statistikaameti andmetel 01.01.2024 seisuga 377 777 inimest).
- ✓ **Valimi suurus:** 1504 vastajat.
- ✓ **Valimiviga:** 95%-lisel usaldusnivool on maksimaalne valimiviga 3,1% (väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem).
- ✓ **Valimi moodustamine:** valim (telefoninumbrite baas) moodustati kahes osas: (1) juhuvalikuga genereeritud telefoninumbriid (ca 75% vastanutest). Telefoninumbriid genereeris arvutiprogramm, lisades etteantud tüvenumbriile juhuslikult valitud lõpunumbriid; (2) eelvärvatud isikute paneel (ca 25% vastanutest). Paneeli kuuluvad inimesed, kes on andnud Turu-uuringute AS-le nõusoleku telefoniküsitlustes osalemiseks. Küsitlustöös rakendati linnaosade-põhiseid kvoote, seades eesmärgiks küsitleda igast linnaosast vähemalt 150 vastajat, vähendades proportsionaalselt suuremate linnaosade vastajate arvu. Linnaosade sees jälgiti valimi proportsionaalsust soo, vanuse ning rahvuse lõigetes.
- ✓ **Kaalumine:** moodustati kaks kaalu:
 - Tallinna linna üldkaal, kus ka linnaosad on kaalutud proportsiooni lähtuvalt Tallinna elanikkonna jagunemisest linnaosade lõikes;
 - linnaosade kaal, kus linnaosade kvoodid (vähemalt 100 vastajat igas linnaosas) on säilitatud (eesmärgiks kaalumise läbi mitte vähendada väikeste linnaosade valimi suurus, tagamaks ka väikeste linnaosade paremat võrreldavust). Nimetatud kaalu on kasutatud ainult linnaosade võrdlemisel.
- ✓ Kummagi kaalu puhul on andmed linnaosade siseselt kaalutud lõigetes: sugu, vanuserühm ja rahvus; Tallinna osas tervikuna ka hariduse lõikes.
- ✓ **Küsitlusinstrument:** struktureeritud ankeet, mis sisaldas vähesel määral ka avatud küsimusi. Küsitlusankeedi koostas Tallinna Strateegiakeskus.
- ✓ **Meetod:** telefoni-intervjuud (täpsem ülevaade kontaktivõttudest on toodud järgmisel slaidil).
- ✓ **Küsitlusaeg:** 30.08.– 04.10.2024
- ✓ **Intervjuude pikkused:** mediaan 26 minutit, miinimum 11 minutit, maksimum üle 1,5 tunni, mood 22 minutit.

Tabel 1. Ülevaade telefoniküsitlusest

	Genereeritud valim		Telefonipaneel		Kokku	
	Arv	%	Arv	%	Arv	%
Lõpetatud intervjuud	1 124	6,2	380	46,7	1 504	7,6
Uue aja kokkuleppimine (intervjuu jäi läbi viimata)	44	0,2	16	2,0	60	0,3
Telefon ei vasta, number on kinni, postkast, levist väljas	4 244	23,6	202	24,8	4 446	22,5
Number pole kasutusel	747	4,2	14	1,7	761	3,8
Keeldumine (täpsustuseta)	3 185	17,7	91	11,2	3 276	16,6
Ei ela Tallinnas	7 018	39,0	20	2,5	7 038	35,6
Väljaspool sihtgruppi (noorem, asutuse number)	572	3,2	12	1,5	584	3,0
Keelebarjäär	98	0,5	3	0,4	101	0,5
Kvoot on täis	905	5,0	62	7,6	967	4,9
Muu intervjuu mittetoimumise põhjus (katkestatud, katkenud intervjuu)	42	0,2	14	1,7	56	0,3
Kokku kasutatud numbreid	17 979	100	814	100	18 793	100

Tulemuste esitamine

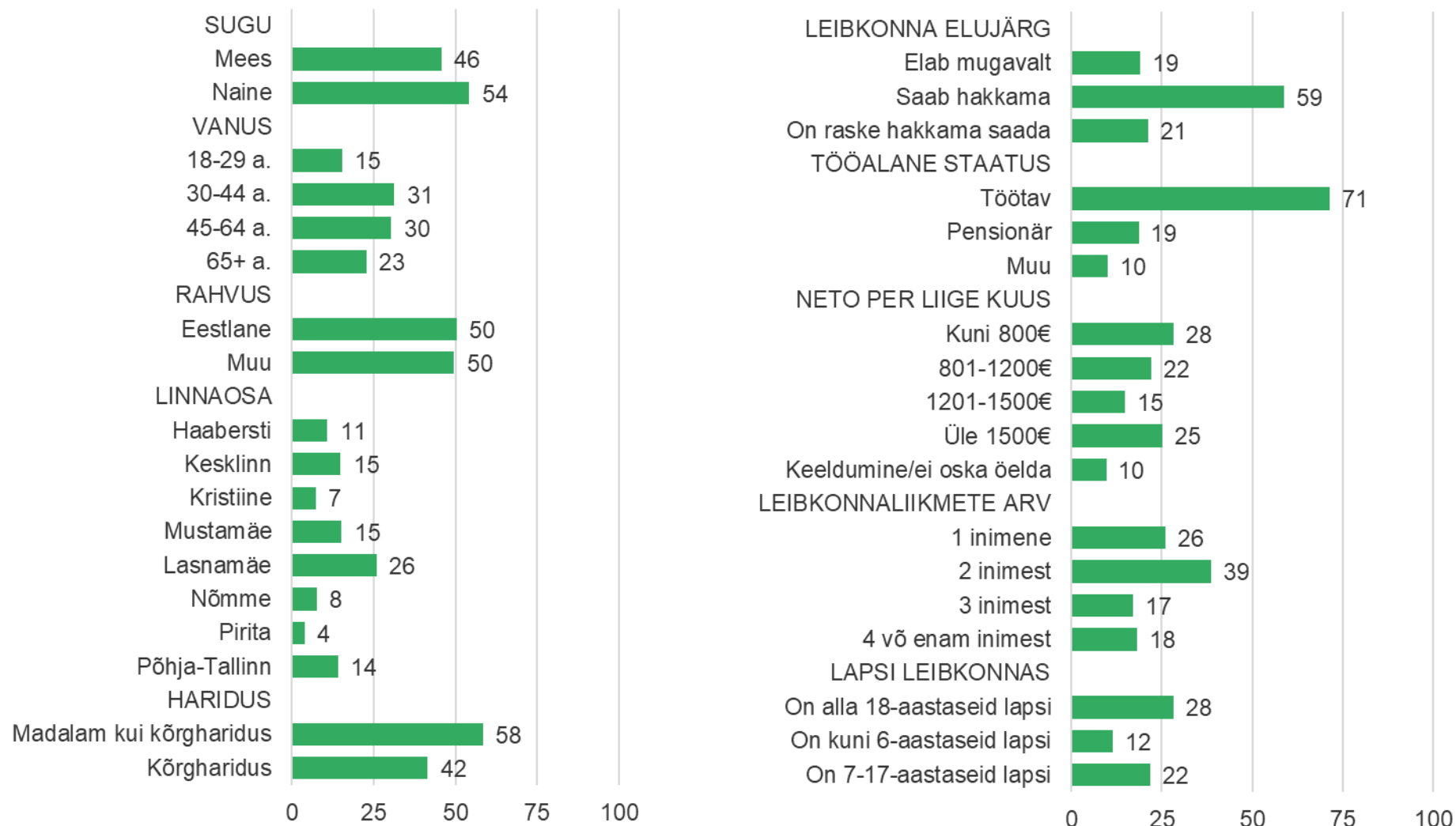
- ✓ Käesoleva raporti joonistel ja tabelites esitatud andmed on **ümardatud** (esitatud pole komakohtadega arve), mistõttu ei pruugi vastuskategooriate osakaalude liitmisel saadav summa alati tulemuseks anda täpselt 100%.
- ✓ Aruande joonistel on esitatud korrektsuse huvides kõik tulemused, ka juhul, kui vastuse osakaal jääb alla 1% ehk ümardatult alla 0,5%, kuid need ei ole üldjuhul joonistel numbriliselt kuvatud.
- ✓ Kui aruande jooniste pealkirjades on sihtgrupi (n) taga sulgudes täpsustus „andsid vastuse“, siis on tulemused esitatud nii, et vastajate seast on välja jäetud vastata mitte osanud ja/või teema/tegevusega kokku mitte puutunud.
- ✓ Raporti joonistel ja tekstis on tulemuste võrdlus sotsiaal-demograafilistes lõigetes esitatud vaid sel juhul, kui rühmade vahelised erinevused osutusid statistiliselt oluliseks (95%-lisel usaldusnivool).
- ✓ Linnaosade võrdlemisel on aluseks võetud erinevused kogu valimi keskmisest. Teiste näitajate puhul on võrreldud taustrühmi omavahel.

Üldkogum ja valim

Tabel 2. Üldkogumi, kaalumata ja kaalutud valimi jaotus soo, vanuse, rahvuse, linnaosa ja hariduse lõikes (üldkogumi andmed põhinevad ESA rahvastikustatistikal seisuga 01.01.2024)

		Üldkogum		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		N	%	N	%	N	%
KOKKU		372 777	100	1504	100	1504	0
SUGU	Mees	170 552	46	666	44	688	46
	Naine	202 225	54	838	56	816	54
VANUS	18–29	57 024	15	208	14	230	15
	30–44	117 032	31	453	30	472	31
	45–64	113 302	30	478	32	457	30
	65+	85 419	23	365	24	344	23
RAHVUS	Eestlane	187 634	50	1039	69	809	54
	Muu rahvus	185 143	50	465	31	695	46
HARIDUS	Madalam kui kõrgharidus	217 724	58	540	36	878	59
	Kõrgharidus	155 053	42	964	64	626	42
LINNAOSA	Haabersti	40575	11	150	10	164	11
	Kesklinn	55738	15	201	13	225	15
	Kristiine	27832	7	150	10	112	7
	Mustamäe	56598	15	199	13	228	15
	Lasnamäe	96946	26	302	20	391	26
	Nõmme	28154	8	151	10	114	8
	Pirita	14445	4	150	10	58	4
	Põhja-Tallinn	52489	14	201	13	212	14

Joonis 1. Kaalutud valim sotsiaal-demograafilistes lõigetes, %

2. Rahulolu Tallinna elukeskkonnaga

Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonnaga

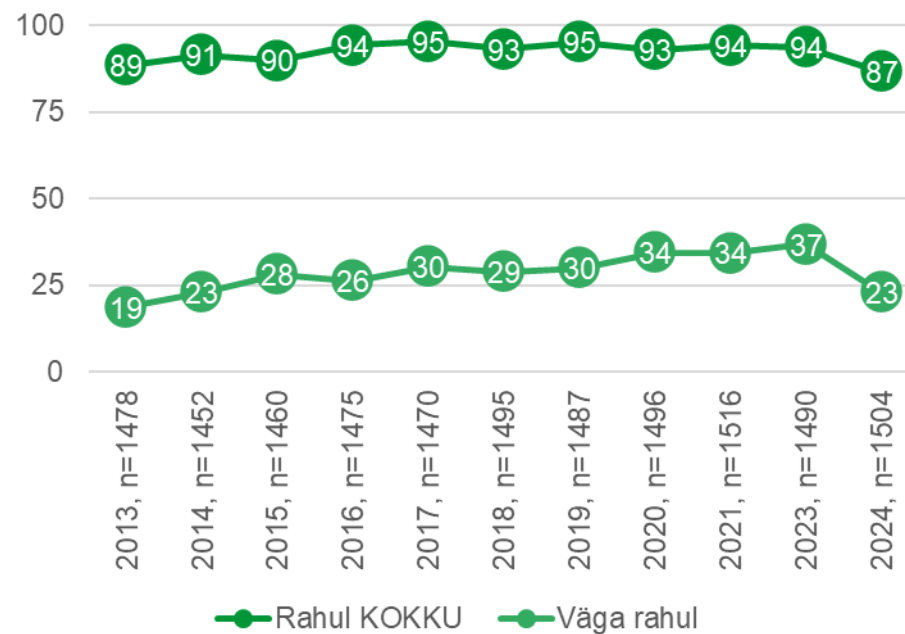
Tallinna elukeskkonnaga tervikuna on (väga + pigem) rahul 87% pealinlastest.

Kui viimase kümne aasta jooksul on pealinlaste üldine rahulolu Tallinna elukeskkonnaga tasapisi kasvanud (vahemikus 89–95%), siis sel aastal on see vaadeldava aja madalaim.

Rahul olijate osakaal on langenud eelkõige nende arvelt, kes on elukeskkonnaga väga rahul – neid on sel aastal 23% ehk kolmandiku võrra vähem kui eelmisel aastal.

Joonis 2. Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonnaga, ajaline võrdlus, n=kõik, %

Üldjoontes on rahulolu Tallinna elukeskkonnaga kõrge kõigis taustrühmades.

Naised on Tallinna elukeskkonnaga rahul sagedamini kui mehed.

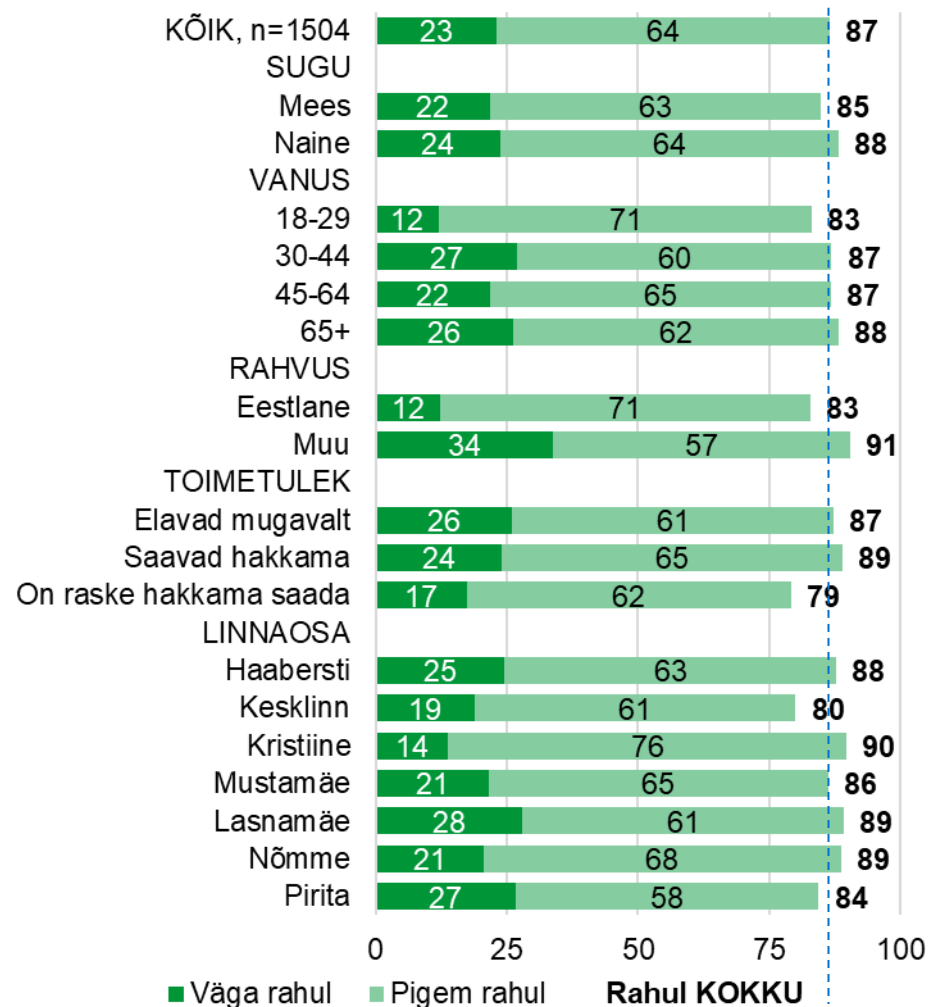
Tallinna elukeskkonnaga on väga rahul sagedamini üle 29-aastased, üldine rahulolu tase on vanuserühmades ühtlane.

Muudest rahvustest elanikud on Tallinna elukeskkonnaga rahul sagedamini kui eestlased.

Linnaosade võrdluses on rahulolu Tallinna elukeskkonnaga kõrgeim Kristiine elanike (rahul 90%) seas ning keskmisest oluliselt madalam Kesklinna elanike (rahul 80%) seas, samas on Kristiine elanikud Tallinna elukeskkonnaga keskmisest harvemini väga rahul.

Hea ja keskmise majandusliku toimetulekuga inimesed on Tallinna elukeskkonnaga rahul sagedamini kui majanduslike toimetulekuraskustega inimesed.

Joonis 3. Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonnaga, taustrühmade võrdlus, n=kõik, %

Rahulolu Tallinna elukeskkonna valdkondadega

Rahulolu Tallinna elukeskkonnaga kaardistati 12 erineva valdkonna osas. Hinnangutest on välja jäetud vastata mitte osanud (0–13%) ja teema/tegevusega kokku mitte puutunud (0–15%, parkimist puudutava puhul 25–51%).

Uurimiselustest valdkondadest on tallinlased kõige enam rahul kesklinna linnaväljakute seisukorraga (rahul 91%), linnaruumi puhtusega (87%), ühistranspordi seisukorraga (84%) ja rannaalade seisukorraga (84%). Kõige vähem ollakse rahul liikluskultuuri ning autode parkimise võimalustega kesk- ja vanalinnas (36%).

Eelmise aastaga võrreldes on ainsana oluliselt paranenud hinnang jalgrataste parkimisvõimalustele kesklinnas, oluliselt langenud aga hinnangud liikluskultuurile, autode parkimise võimalustele kesklinnas, Pargi&Reisi teenusele ning tasulise parkimise info kättesaadavusele, ühistranspordi seisukorrale ja jäätmekorraldusele.

Linnaosade võrdluses on rahulolu keskkonna ja linnaruumi aspektidega tervikuna kõrgem Pirita ja Kristiine ning liikluse ja parkimise aspektidega Lasnamäe ja Pirita elanike seas, rahulolu on tervikuna madalam aga keskkonna ja linnaruumi aspektidega Kesklinna ja Haabersti ning liikluse ja parkimise aspektidega Kesklinn ja Kristiine elanike seas.

Mehed on võrreldes naistega veidi sagedamini rahul Tallinna veekogude seisundiga, liikluskultuuriga ja auto parkimisvõimalustega kesklinnas.

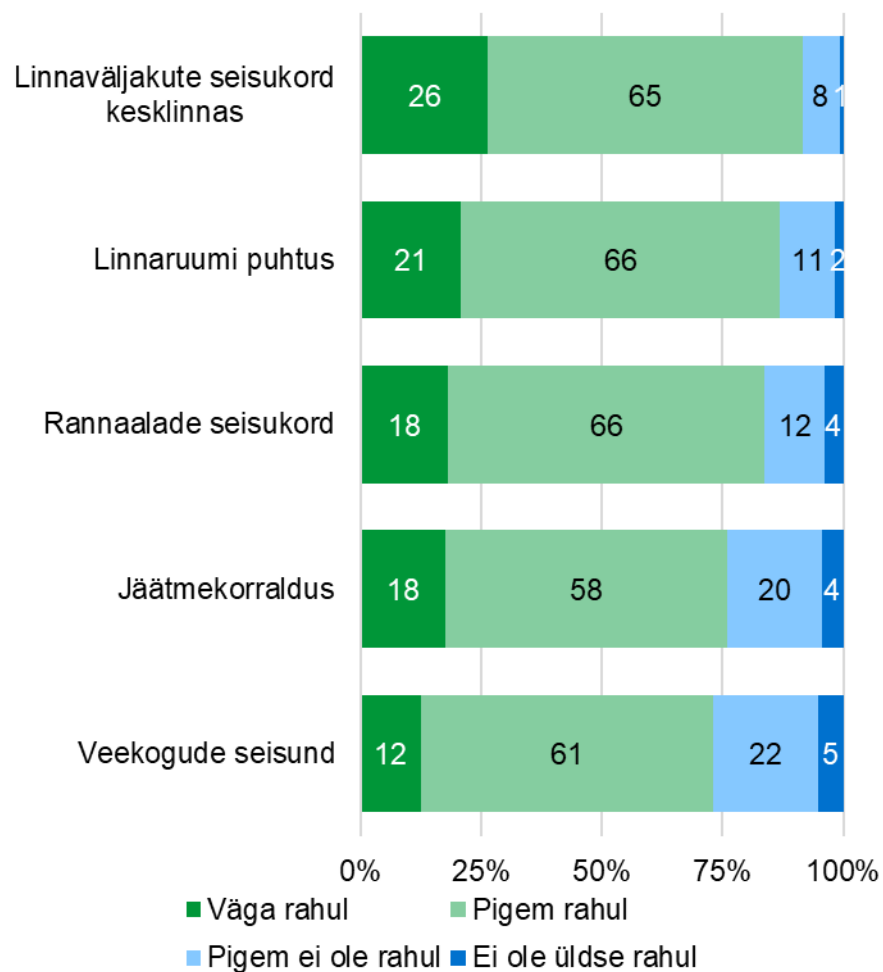
Üle 64-aastased on noorematega võrreldes sagedamini rahul rannaalade (vastavalt 89% ja 79–80%) ja ühistranspordi seisukorraga (89% vs 81–84%); 18–29-aastased võrreldes eakamatega jäätmekorraldusega (82% vs 73–77%) ja Pargi&Reisi teenusega (69% vs 49–65%); üle 29-aastased noorematega võrreldes veekogude seisundiga (75–78% vs 59%); 18–29- ja 30–44-aastased võrreldes eakamatega parkimise eest tasumise võimalustega (79–90% vs 64–76%), auto parkimisvõimalustega kesklinnas (43–44% vs 70–76%) ning tasulise parkimise info kättesaadavusega (71–79% vs 60–63%).

Muudest rahvustest elanikud on võrreldes eestlastega pea kõigi uurimiseluste valdkondadega enam rahul või vähemalt sama rahul.

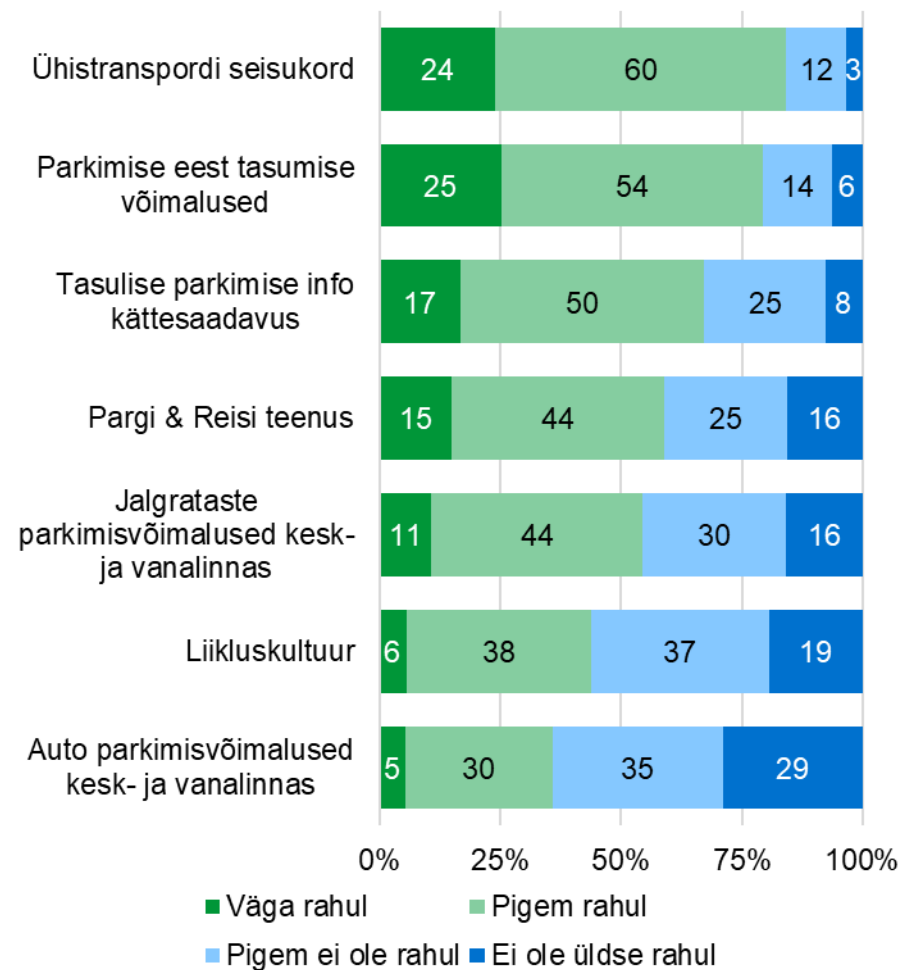
Võrreldes kõrgharidusega linlastega on madalama haridusega linlased Tallinna elukeskkonna aspektide hindamisel rahulolevamad ühistranspordi seisukorraga (87% vs 81%) ja linnaväljakute seisukorraga kesklinnas (93% vs 90%).

Majanduslikult hästi toime tulevad pealinlased on ülejäänutega võrreldes sagedamini vähem rahul ühistranspordi seisukorraga. Majandusliku toimetulekuraskusega inimesed on ülejäänud toimetulekurühmadega võrreldes vähem rahul aga tasulise parkimise info kättesaadavusega, parkimise eest tasumise võimalustega ning autode parkimisvõimalustega kesklinnas.

Joonis 4. Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonna erinevate valdkondadega – keskkond ja linnaruum, n=kõik (andsid vastuse), %

Joonis 5. Üldine rahulolu Tallinna elukeskkonna erinevate valdkondadega – liiklus ja parkimine, n=kõik (andsid vastuse), %

Tabel 3. **Rahulolu Tallinna elukeskkonna valdkondadega, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

	Väga rahul + pigem rahul					Väga rahul				
	2024	2023	2021	2020	2019	2024	2023	2021	2020	2019
KESKKOND JA LINNARUUM										
Linnaväljakute seisukord kesklinnas	91	95	94	92	95	26	35	27	32	33
Linnaruumi puhtus	87	88	88	88		21	24	21	25	
Rannaalade seisukord	84	85	82	84	84	18	24	19	24	18
Jäätmekorraldus	76	82		77	78	18	22		20	21
Veekogude seisund	73	73	69	73	74	12	14	12	12	13
LIIKLUS JA PARKIMINE										
Ühistranspordi seisukord	84	88	91	90	88	24	31	31	34	32
Parkimise eest tasumise võimalused	79	82	82	83	83	25	30	29	32	33
Tasulise parkimise info kättesaadavus	67	73	76	72	79	17	22	20	22	23
Pargi & Reisi teenus, parkla ja ühistranspordi süsteemne korraldus	59	66	70	69	70	15	17	12	21	17
Jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	54	46	61	55	65	11	12	11	13	23
Liikluskultuur	44	60	59	58	62	6	12	10	11	13
Auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	36	45	46	47	49	5	6	5	7	9

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Roheline taust tähistab keskmisest kõrgemat ja punane taust keskmisest madalamat tulemust võrreldes vaatlusaluste aastate koondkeskmisega kõigi tabelis toodud valdkondade osas.

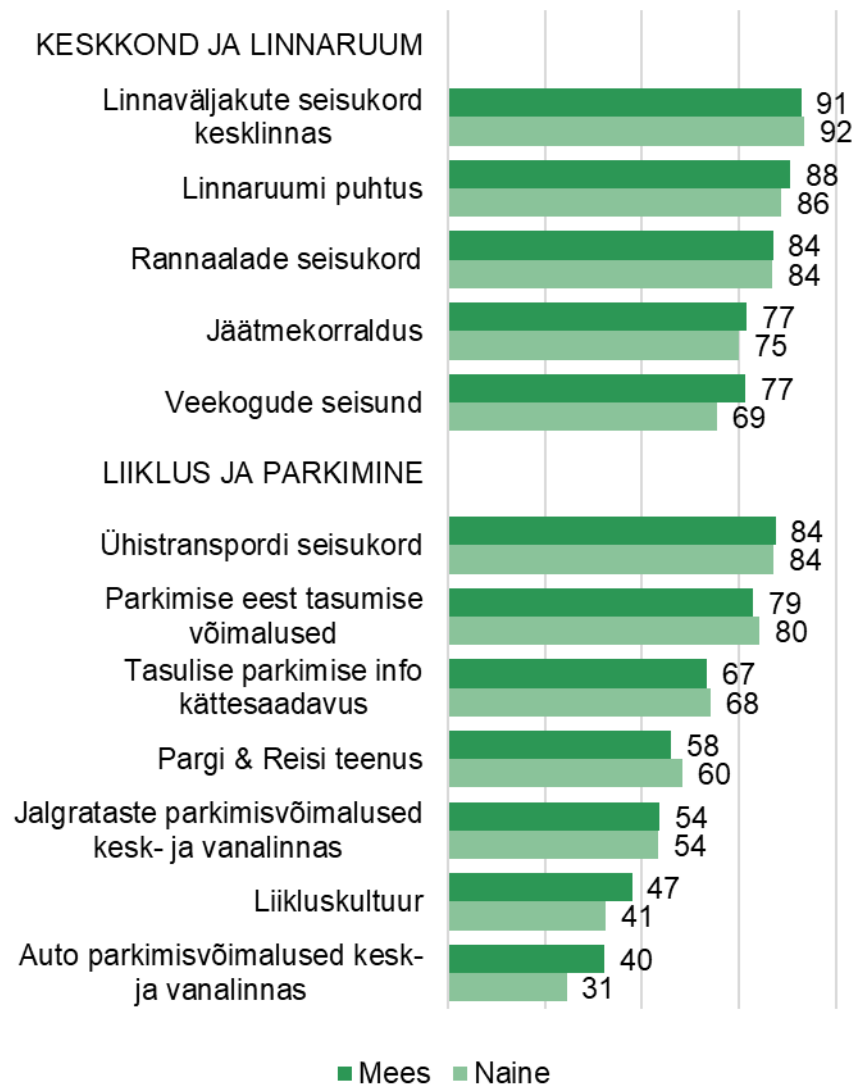
Tabel 4. Rahulolu (väga + pigem) Tallinna elukeskkonna valdkondadega, linnaosade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

	KOKKU	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
KESKKOND JA LINNARUUM									
Linnaväljakute seisukord kesklinnas	91	84	84	95	95	94	92	92	93
Linnaruumi puhtus	87	80	87	93	90	85	87	93	87
Rannaalade seisukord	84	83	71	88	86	84	88	86	89
Jäätmekorraldus	76	77	77	76	77	73	77	83	77
Veekogude seisund	73	72	61	67	75	77	74	79	77
LIIKLUS JA PARKIMINE									
Ühistranspordi seisukord	84	82	84	79	85	87	83	82	83
Parkimise eest tasumise võimalused	79	84	77	75	76	79	81	87	81
Tasulise parkimise info kättesaadavus	67	69	68	72	60	68	72	75	62
Pargi & Reisi teenus, parkla ja ühistranspordi süsteemne korraldus	59	48	61	45	54	73	46	64	57
Jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	54	54	36	44	56	66	61	52	63
Liikluskultuur	44	46	39	43	44	50	39	46	37
Auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	36	34	36	33	38	34	38	45	35

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

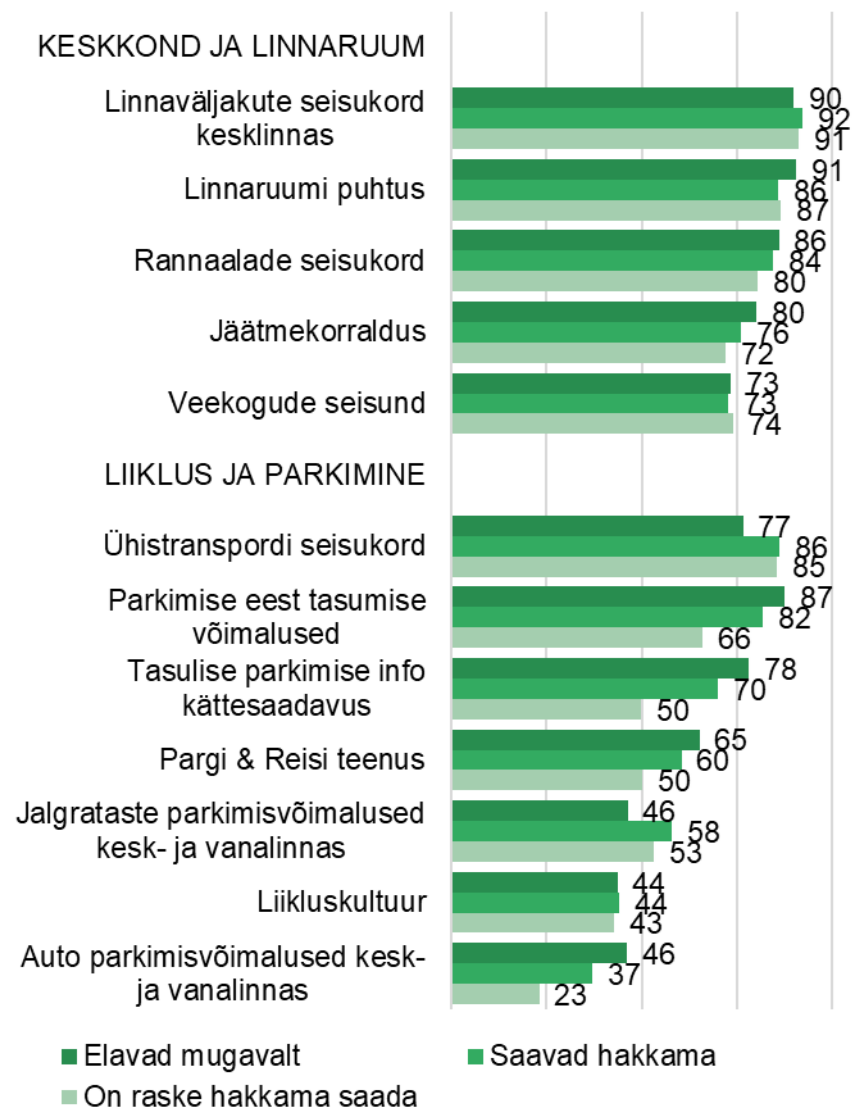
Joonis 6. Üldine rahulolu (väga + pigem) Tallinna elukeskkonna erinevate valdkondadega, sooline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

Joonis 7. Üldine rahulolu (väga + pigem) Tallinna elukeskkonna erinevate valdkondadega, rahvuse võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

Joonis 8. Üldine rahulolu (väga + pigem) Tallinna elukeskkonna erinevate valdkondadega, leibkonna toimetuleku võrdlus n=kõik (andsid vastuse), %

3. Rahulolu linnaosa elukeskkonnaga

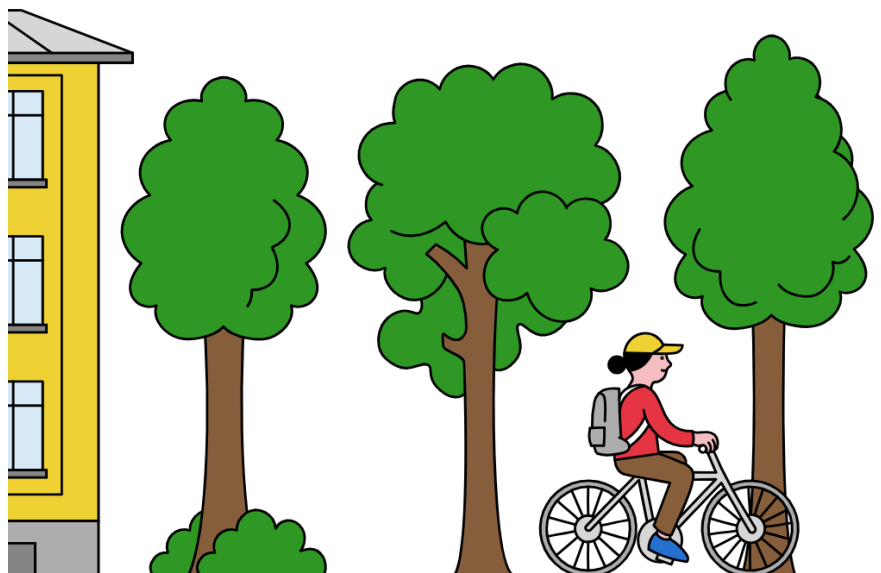

Üldine rahulolu linnaosa elukeskkonnaga

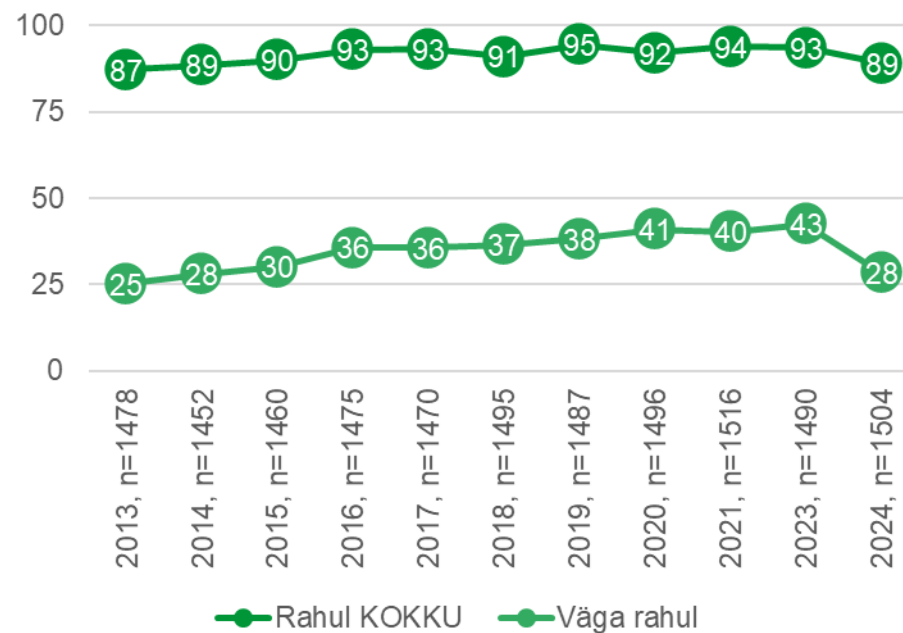
Oma linnaosa elukeskkonnaga ollakse (väga + pigem) rahul veidi sagedamini kui Tallinna elukeskkonnaga tervikuna: vastavalt 89% ja 87% tallinlastest. Ka oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul ollakse sagedamini kui Tallinna elukeskkonnaga tervikuna (vastavalt 28% ja 23% tallinlastest).

Kui oma linnaosa elukeskkonnaga rahul olevate linlaste osakaal on eelneva kümne aasta jooksul tasapisi kasvanud (vahemikus 87-95%) siis nüüdseks on see langenud 2014. aasta tasemele.

Rahulolevate tallinlaste osakaal on langenud eelkõige nende arvelt, kes on oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul, neid on sel aastal kolmandiku võrra vähem kui eelmisel aastal.

Joonis 9. Üldine rahulolu linnaosa elukeskkonnaga, ajaline võrdlus, n=kõik, %

Mehed on oma linnaosa elukeskkonnaga rahul sagedamini kui naised, samas kui väga rahul olijaid on nii naiste kui meeste seas pea võrdselt.

Oma linnaosa elukeskkonnaga on sagedamini väga rahul 30–44- ja üle 64-aastased. Üldine rahulolutase on aga vanuserühmades ühtlane (86–90%).

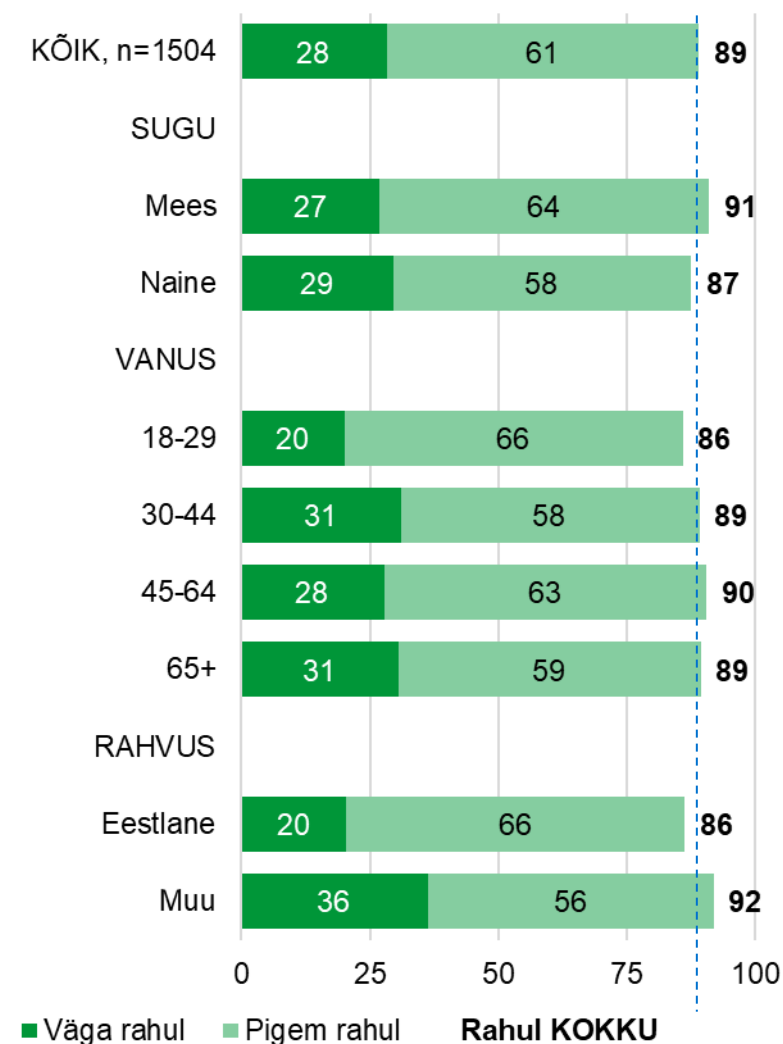
Võrreldes eestlastega on rahulolu (sh väga rahul) oma linnaosa elukeskkonnaga kõrgem muudest rahvustest elanike seas.

Linnaosade võrdluses on rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga kõrgeim Nõmmel (98%) ja Pirital (99%) ning madalaim Kesklinnas (rahul 83%) ja Haaberstis (rahul 84%).

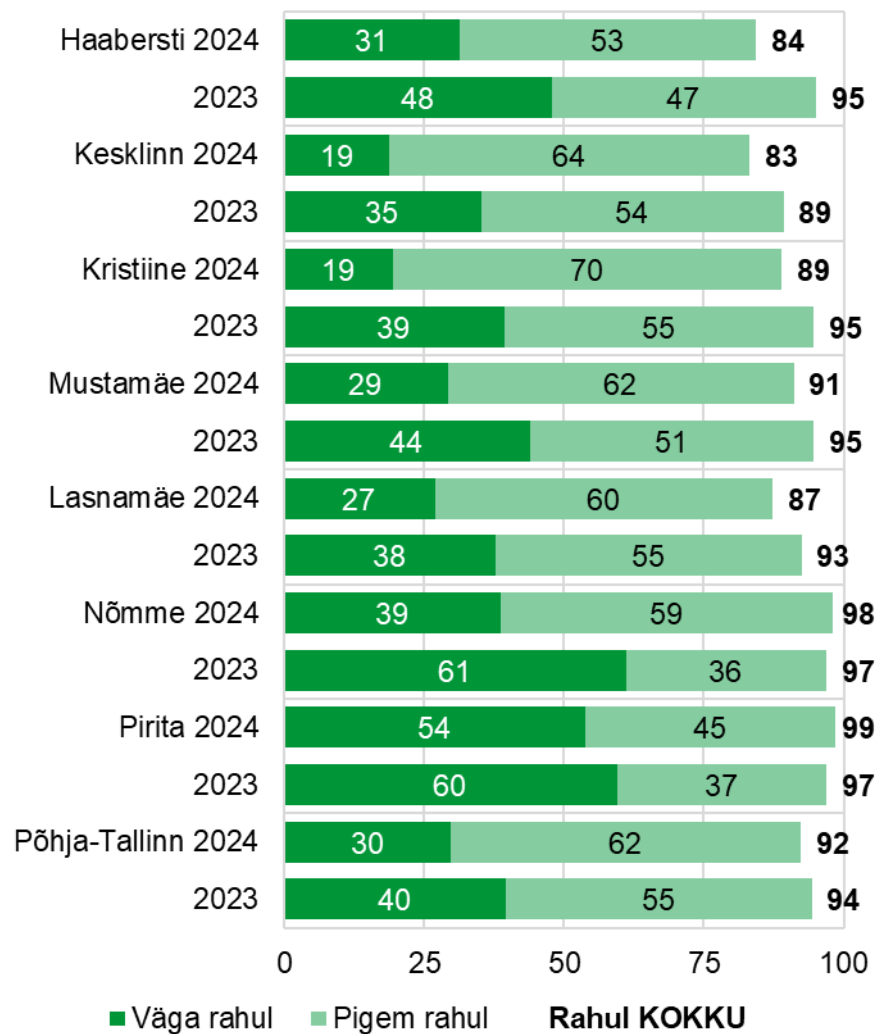
Viimase aasta võrdluses on rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga jäänud pea samale tasemele Pirita, Nõmme ja Põhja-Tallinna linnaosas, ülejäänud linnaosade puhul aga langenud, s.h oluliselt on see langenud Haabersti (-11%) linnaosas.

Kui võtta aluseks oma linnaosa elukeskkonnaga väga rahul olevate elanike osakaal, siis on see oluliselt langenud enamustes linnaosades, v.a Pirita ja Põhja-Tallinn; s.h suurim langus on täheldatav Kristiine (-20%) ja Nõmme (-23%) linnaosa puhul.

Joonis 10. Üldine rahulolu linnaosa elukeskkonnaga, taustaandmete võrdlus, n=kõik, %

Joonis 11. Üldine rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonnaga, ajaline võrdlus linnaosade kaupa, n=kõik %

Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: keskkond ja linnaruum

Rahulolu Tallinna linnaosade keskkonna ja linnaruumiga kaardistati 12 erineva valdkonna osas. Hinnangutest on välja jäetud vastata mitte osanud (0–10%) ja teema/tegevusega kokku mitte puutunud (0–7%).

Tallinlaste rahulolu oma linnaosa keskkonna ja linnaruumiga on küllaltki kõrge. Kõrgeim on rahulolu tänavavalgustusega (rahul 89%) ning haljasalade ja parkide seisukorraga (88%). Hinnatavatest valdkondadest madalaim on rahulolu müratasemega (61%) ning prügikastide piisavusega tänavatel (56%).

Viimasel viiel aastal on kasvutrendis olnud rahulolu tänavate ja teeäärte puhtusega (+7% võrreldes eelmise aastaga). Viimase aastaga võrreldes on oluliselt kahanenud aga rahulolu vibratsiooni (-10%) ja müra tasemega (-16%), mõnevõrra ka kodumajapidamises tekkivate jäätmete äraveoga (-5%). Muude valdkondade osas selgesuunalisi muutusi toimunud pole.

Linnaosade võrdluses on rahulolu paljude elukeskkonna aspektidega kõrgeim Pirital, Nõmmel ja Mustamäel ning madalaim Kesklinnas. Haabersti elanikud on keskmisest rahulolevamad õhu puhtuse ja tolmu tasemega, rahulolematumad aga haljasalade ja parkide seisukorraga, Kristiine elanikud on keskmisest rahulolevamad elamute välisilmega, rahulolematumad aga haljasalade ja parkide seisukorra kui ka piisavusega. Lasnamäe elanikud on keskmisest rahulolematumad elamute lähiümbruse heakorra kui ka elamute välisilmega. Põhja-Tallinna elanikud on keskmisest rahulolevamad tänavavalgustuse ja

haljasalade ja parkide piisavusega, rahulolematumad aga õhu puhtusega.

Mehed on võrreldes naistega sagedamini rahul 8 aspektiga 12-st, eelkõige haljasalade ja parkide seisukorraga, istumis- ja puhkamiskohtade piisavusega avalikus ruumis, elamute välisilmega, kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äraveoga, õhu puhtusega ning tolmu, müra ja vibratsiooni tasemega.

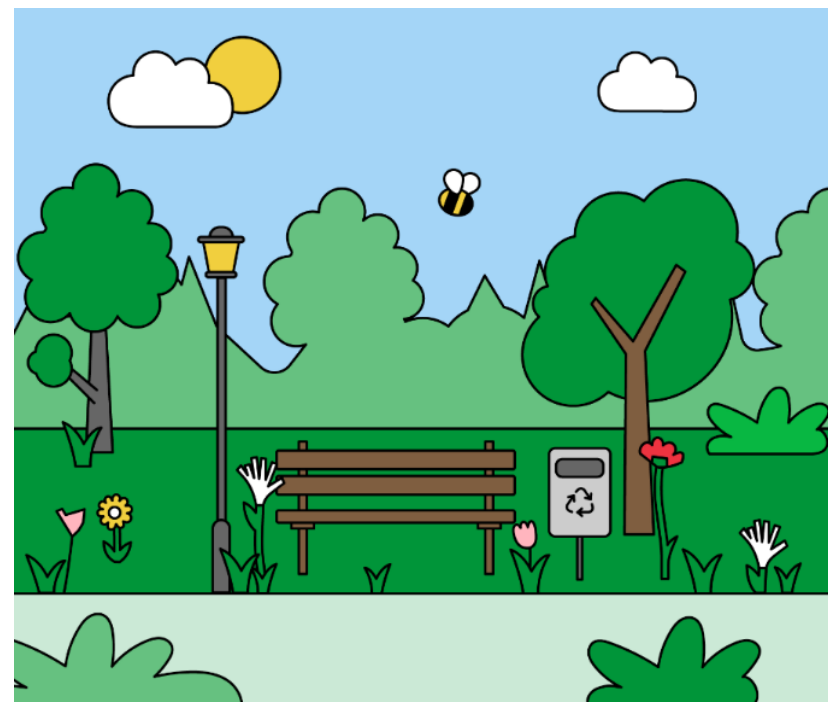
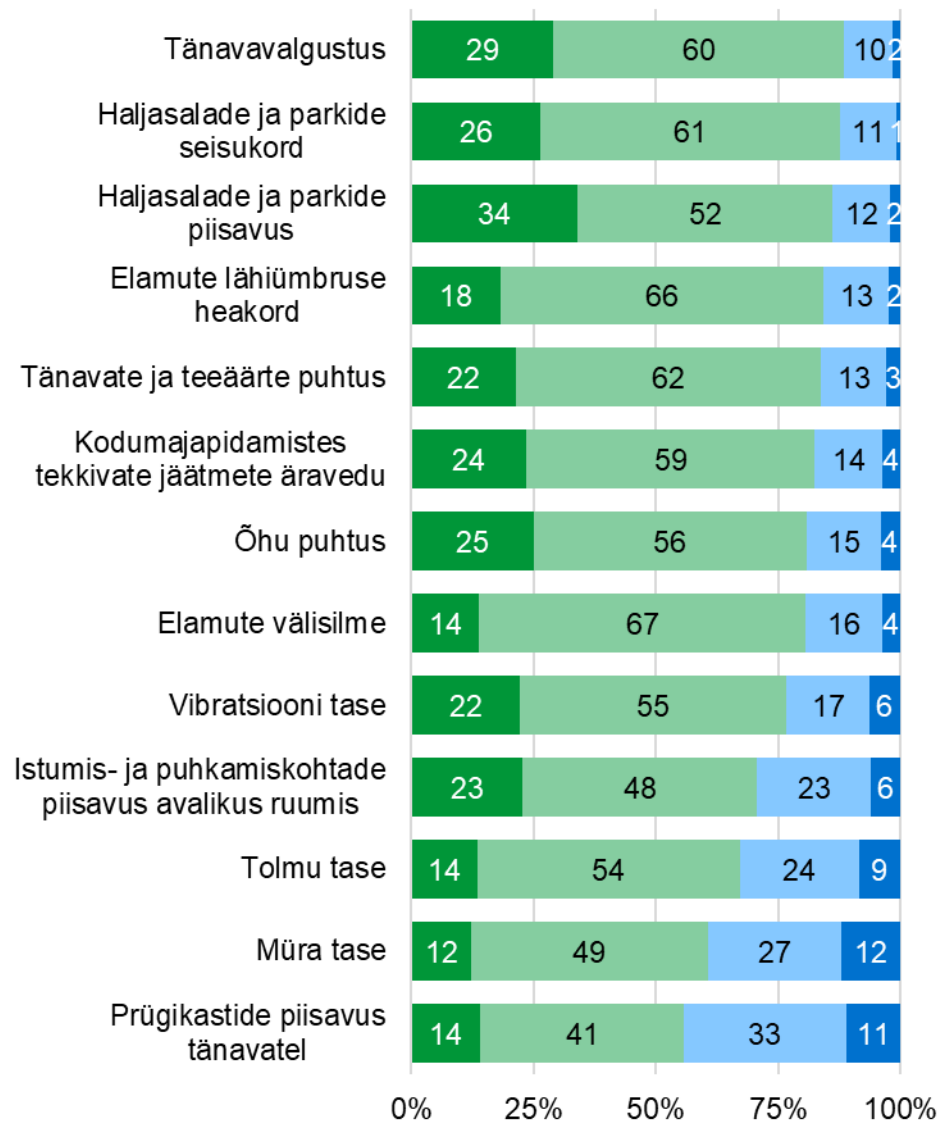
Vanuserühmade võrdluses on üle 64-aastased noorematega võrreldes rahulolevamad haljasalade ja parkide piisavusega (92% vs 81–88%) ja tänavavalgustusega (93% vs 85–89%); 18–29 aastased on eakamatega võrreldes rahulolevamad istumis- ja puhkamiskohtade piisavusega avalikus ruumis (77% vs 67–73%) ning kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äraveoga (89% vs 80–82%). Prügikastide piisavusega tänavatel on kõige vähem rahul 45–64-aastased (45%) ning kõige enam rahul 18–29-aastased (70%).

Muudest rahvustest elanikud on võrreldes eestlastega pea kõigi uurimisaluste valdkondadega enam rahul või vähemalt sama rahul.

Kõigi linnaosa keskkonda ja linnaruumi puudutavate valdkondade puhul ei erine rahulolu oluliselt haridustasemest tulenevalt, kuigi kõrgharidusega elanike hinnangud on madalama haridusega elanike omast pisut kõrgemad.

Majanduslikult hästi või keskmiselt toime tulevad elanikud on võrreldes toimetulekuraskustega inimestega oma linnaosa puhul sagedamini rahul kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äraveoga, õhupuhtuse ja tolmutasemega, kuid mõnevõrra ka haljasalade ja parkide seisukorra, istumis- ja puhkamiskohtade piisavusega avalikus ruumis ning prügikastide piisavusega tänavatel.

Joonis 12. **Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega:**
keskkond ja linnaruum, n=kõik (andsid vastuse),%

Tabel 5. Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: keskkond ja linnaruum, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

KESKKOND JA LINNARUUM	Väga rahul + pigem rahul					Väga rahul				
	2024	2023	2021	2020	2019	2024	2023	2021	2020	2019
Tänavavalgustus	89	90	88	82	83	29	37	30	32	31
Haljasalade ja parkide seisukord	88	89	89	88	88	26	37	32	33	30
Haljasalade ja parkide piisavus	86	85	83	83	82	34	39	34	36	35
Elamute lähiümbruse heakord	84	82	85	84	83	18	18	17	24	19
Tänavate ja teeäärte puhtus	84	77	82	80	80	22	19	15	20	19
Kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äravedu	82	87		85	85	24	33		36	34
Õhu puhtus	81	83	83	83	84	25	25	29	32	32
Elamute välisilme	80	79	83	82	83	14	17	16	21	20
Vibratsiooni tase	77	87	85	82	87	22	30	31	31	34
Istumis- ja puhkamiskohtade piisavus avalikus ruumis	71	74	62			23	28	17		
Tolmu tase	67	67	75	72	74	14	15	20	19	21
Müra tase	61	77	76	73	76	12	19	22	21	21
Prügikastide piisavus tänavatel	56	57		57	60	14	17		16	15

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Roheline taust tähistab keskmisest kõrgemat ja punane taust keskmisest madalamat tulemust võrreldes vaatlusaluste aastate koondkeskmisega kõigi tabelis toodud valdkondade osas.

Tabel 6. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega: keskkond ja linnaruum, linnaosade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

KESKKOKND JA LINNARUUM	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Tänavavalgustus	89	86	87	87	88	88	90	94	92
Haljasalade ja parkide seisukord	88	81	85	80	92	88	92	90	90
Haljasalade ja parkide piisavus	86	84	73	75	94	86	98	95	91
Elamute lähiümbruse heakord	84	86	86	86	87	78	89	96	84
Tänavate ja teeäärte puhtus	84	84	81	85	92	81	87	89	79
Kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äravedu	82	77	81	85	88	79	88	89	82
Õhu puhtus	81	88	71	82	82	82	90	93	72
Elamute välisilme	80	76	83	90	78	72	91	100	83
Vibratsiooni tase	77	79	61	73	79	80	81	94	77
Istumis- ja puhkamiskohtade piisavus avalikus ruumis	71	65	64	67	79	71	74	82	70
Tolmu tase	67	78	51	65	65	68	84	89	63
Müra tase	61	65	48	56	55	60	79	83	64
Prügikastide piisavus tänavatel	56	58	45	55	62	57	59	59	54

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

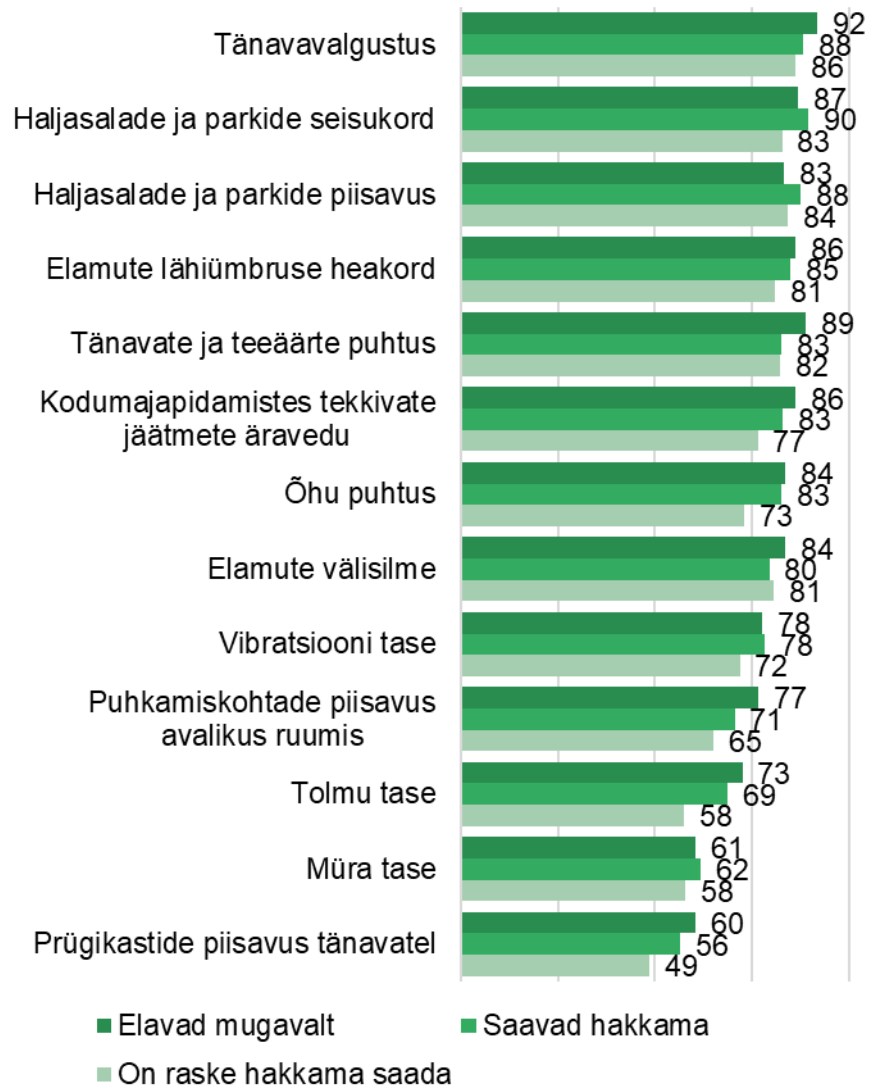
Joonis 13. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – keskkond ja linnaruum, sooline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 14. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – keskkond ja linnaruum, rahvuse võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 15. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – keskkond ja linnaruum, leibkonna toimetuleku võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: avalikud teenused

Rahulolu Tallinna linnaosade avalike teenustega kaardistati 11 erineva valdkonna osas. Hinnangutest on välja jäetud vastata mitte osanud (0–10%) ja teema/tegevusega kokku mitte puutunud (10–27%, lemmiklooma jalutamiskohtade teema puhul 41–46%).

Ka siin on rahulolu enamiku uuritavate valdkondadega kõrge – valdav enamuses on oma linnaosa puhul rahul spordiväljakute ja avalike mänguväljakute seisukorraga (vastavalt 89% ja 86%), viimaste piisavusega ning tervise- ja liikumisradade seisukorraga (mõlemad 83%). Madalam on rahulolu avalike tualettruumide seisukorra ja piisavusega (vastavalt 47% ja 28%) ehk nende puhul on ülekaalus rahulolematust.

Viimase viie aasta võrdluses on tõusnud rahulolu spordiväljakute ning tervise- ja liikumisradade seisukorraga, samuti avalike tualettruumide piisavusega (tõus eelmise aastaga võrreldes +4–7%). Eelmise aastaga võrreldes on langenud rahulolu lemmikloomade jalutamiskohtade seisukorraga (-8%). Ülejäänud tegurite osas hinnangud selgesuunaliselt muutunud pole.

Erinevaid valdkondi kokku võttes on avalike teenustega oma linnaosas keskmiselt kõige enam rahul Pirita, Nõmme ja Mustamäe (v.a avalike tualettruumide piisavusega) elanikud ning keskmiselt vähem rahul Kesklinna (v.a lemmiklooma pidamise kultuuriga), Kristiine ning Lasnamäe elanikud. Haabersti linnaosa elanikud on keskmisest rahulolevamad tervise- ja liikumisradade ning lemmikloomade jalutuskohtade seisukorraga.

Linnaosade võrdluses lahknevad hinnangud kõige enam turgude seisukorra kui ka piisavuse osas. Kui turgude piisavusega kui ka seisukorraga on keskmisest rahulolevamad Nõmme ja Mustamäe elanikud, siis oluliselt vähem on rahul Haabersti ja Lasnamäe elanikud; lisaks on turgude seisukorraga rohkem rahul Pirita ja Põhja-Tallinna elanikud, turgude piisavusega aga vähem rahul Kristiine elanikud.

Mehed on võrreldes naistega sagedamini rahul lemmikloomade jalutamiskohtade piisavusega ja avalike tualettruumide seisukorraga.

Vanuserühmade võrdluses on rahulolu lemmiklooma pidamise kultuuriga kõrgeim 18–29-aastaste (83%) ning madalaim üle 64-aastaste seas (55%). Ka avalike tualettruumide piisavusega on ülejäänutest rahulolevamad 18–29-aastased (22–29% vs 35%). Samas avalike tualettruumide seisukorraga on ülejäänutest rohkem rahul üle 64-aastased (58% vs 42–46%).

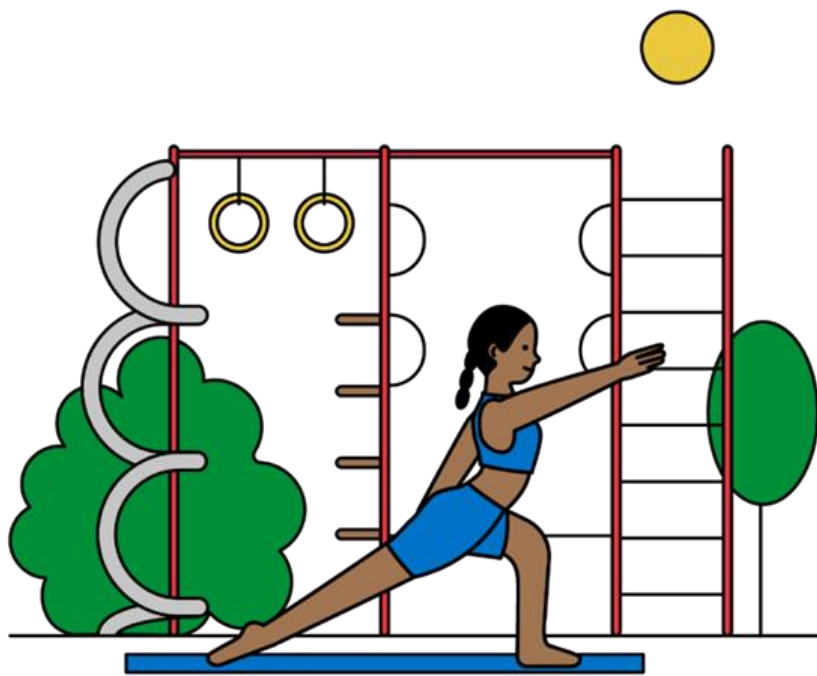
Muudest rahvustest elanikud on võrreldes eestlastega sagedamini rahul pea kõigi vaadeldud valdkondadega (v.a turgude seisukorraga, mille puhul on rahulolu kõrgem eestlaste seas), eelkõige lemmiklooma jalutamiskohtade piisavusega, lemmiklooma pidamise kultuuri ning avalike tualettruumide seisukorra ja piisavusega.

Madalama haridusega linlased on võrreldes kõrgharitutega veidi sagedamini rahul turgude seisukorraga (vastavalt 85% ja 80%).

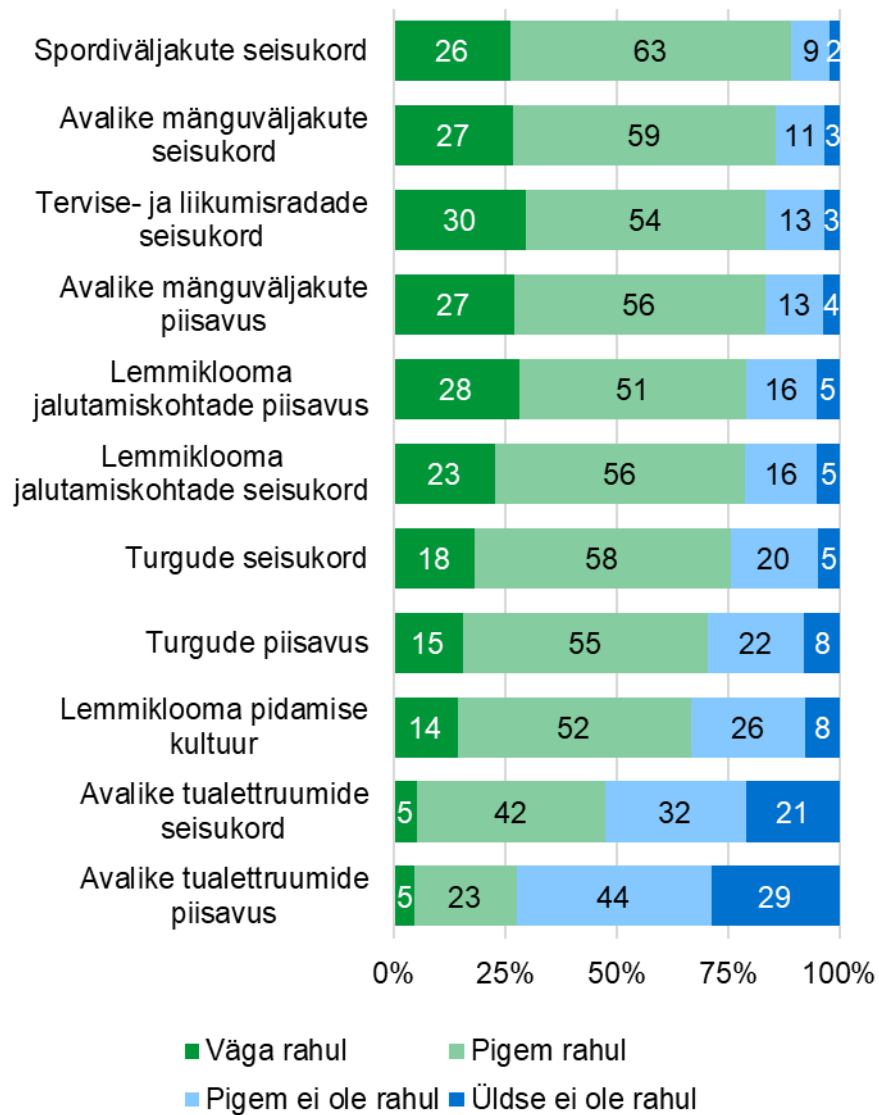
Majanduslikult hästi või keskmiselt toime tulevad elanikud on võrreldes toimetulekuraskustega inimestega oma linnaosa puhul sagedamini rahul kõikide vaadeldud valdkondadega, ainsana on hinnangud kõigis toimetulekugruppides samaväärsed lemmiklooma jalutamiskohtade piisavuse ja avalike tualettruumide seisukorra hindamisel.

Majanduslikult hästi hakkama saavad elanikud hindavad ülejäänutest

kõrgemalt ka lemmiklooma pidamise kultuuri ja avalike mänguväljakute seisukorda.

Joonis 16. **Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: avalikud teenused, n=kõik (andsid vastuse), %**

Tabel 7. Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: avalikud teenused, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

AVALIKUD TEENUSED	Väga rahul + pigem rahul					Väga rahul				
	2024	2023	2021	2020	2019	2024	2023	2021	2020	2019
Spordiväljakute seisukord	89	84	81	83	84	26	27	23	28	25
Avalike mänguväljakute seisukord	86	87	88	87	87	27	28	27	30	26
Tervise- ja liikumisradade seisukord	83	79	78	74	75	30	31	27	30	29
Avalike mänguväljakute piisavus	83	81	83	81	79	27	28	26	30	25
Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavus	79	78	77	74	74	28	30	28	26	24
Lemmiklooma jalutamiskohtade seisukord	79	87	82	81	85	23	27	27	27	24
Turgude seisukord	76	78	78	79	80	18	22	22	26	28
Turgude piisavus	70	74	72	74	75	15	20	20	26	28
Lemmiklooma pidamise kultuur	67	66	74	71	67	14	16	17	18	13
Avalike tualettruumide seisukord	47	44	31	41	52	5	7	3	7	8
Avalike tualettruumide piisavus	28	21	19	24	23	5	4	2	4	3

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Roheline taust tähistab keskmisest kõrgemat ja punane taust keskmisest madalamat tulemust võrreldes vaatlusaluste aastate koondkeskmisega kõigi tabelis toodud valdkondade osas.

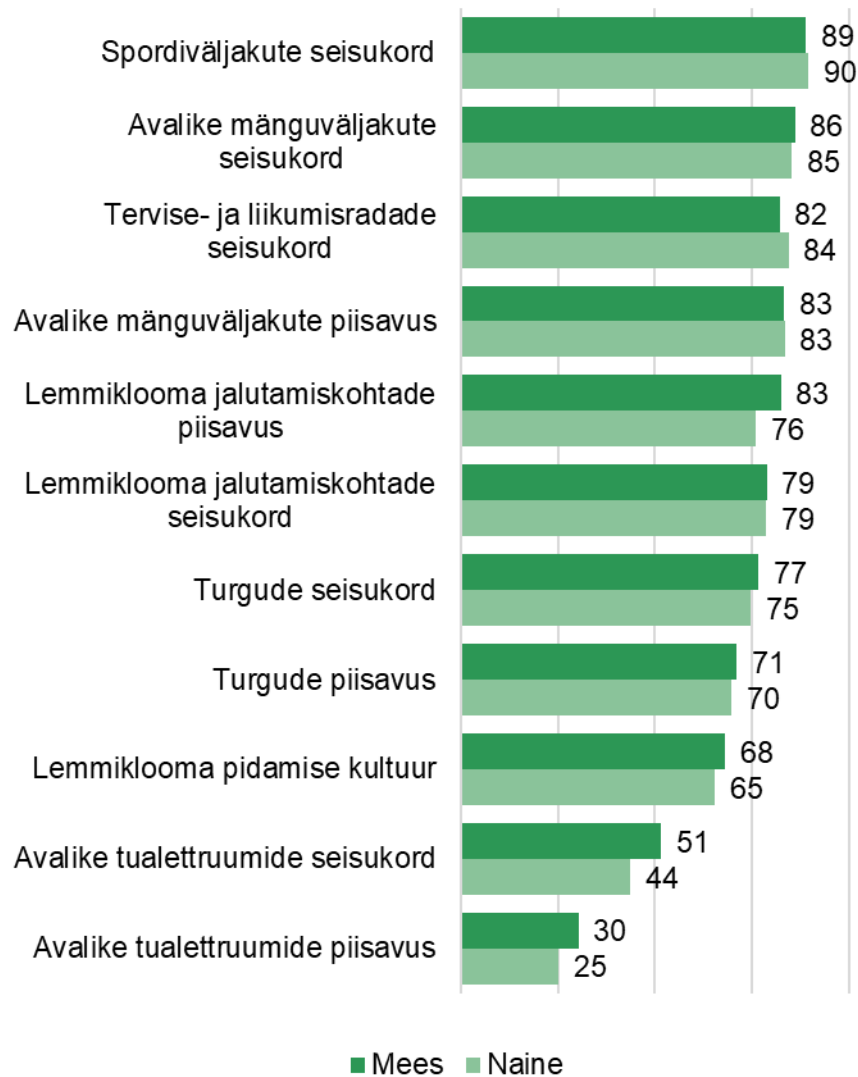
Tabel 8. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega: avalikud teenused, linnaosade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

AVALIKUD TEENUSED	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Sportiväljakute seisukord	89	85	88	84	94	90	91	96	85
Avalike mänguväljakute seisukord	86	73	84	75	91	89	89	91	86
Tervise- ja liikumisradade seisukord	83	89	69	76	90	80	97	97	83
Avalike mänguväljakute piisavus	83	79	77	76	91	85	89	91	81
Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavus	79	78	69	79	81	79	88	87	80
Lemmiklooma jalutamiskohtade seisukord	79	85	56	73	79	82	93	91	77
Turgude seisukord	76	64	70	75	90	59	89	87	88
Turgude piisavus	70	53	70	54	85	63	90	69	76
Lemmiklooma pidamise kultuur	67	65	77	70	68	57	73	70	69
Avalike tualettruumide seisukord	47	44	37	50	46	50	43	59	54
Avalike tualettruumide piisavus	28	29	27	26	19	31	23	42	29

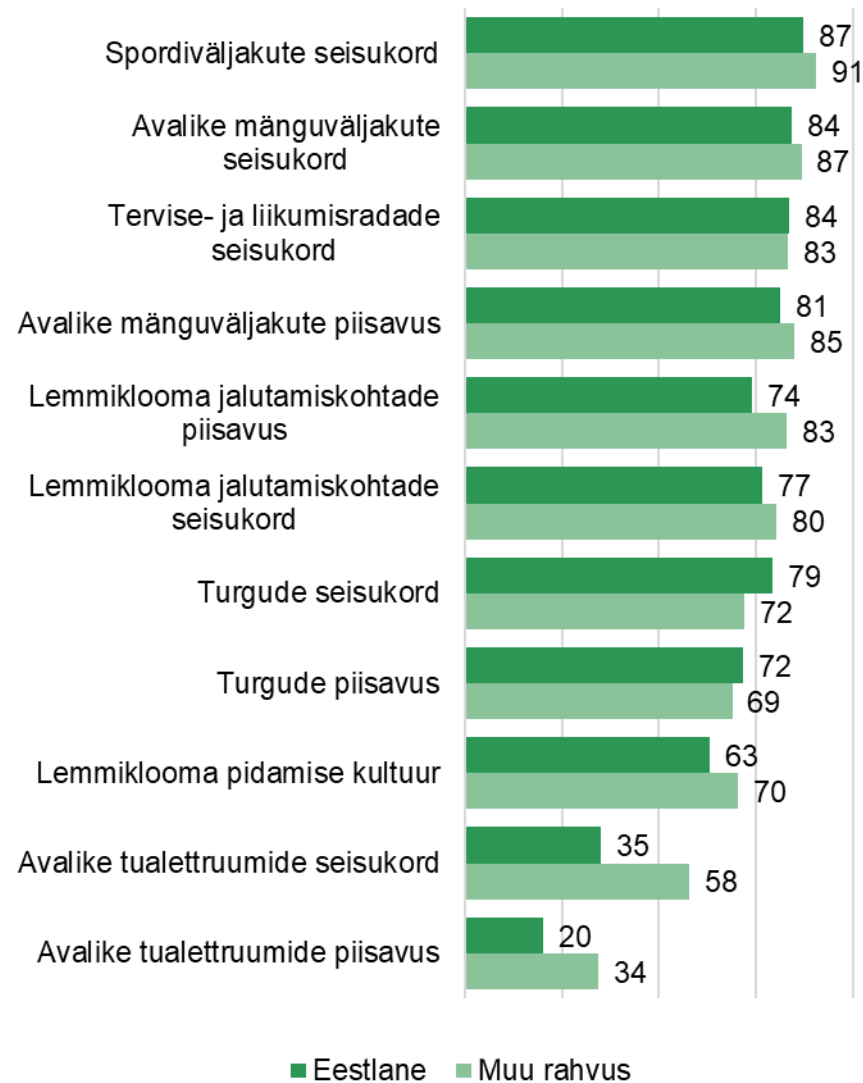
Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

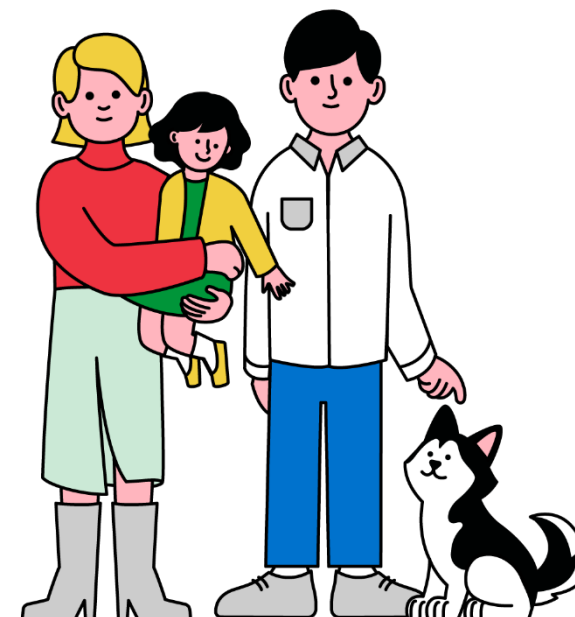
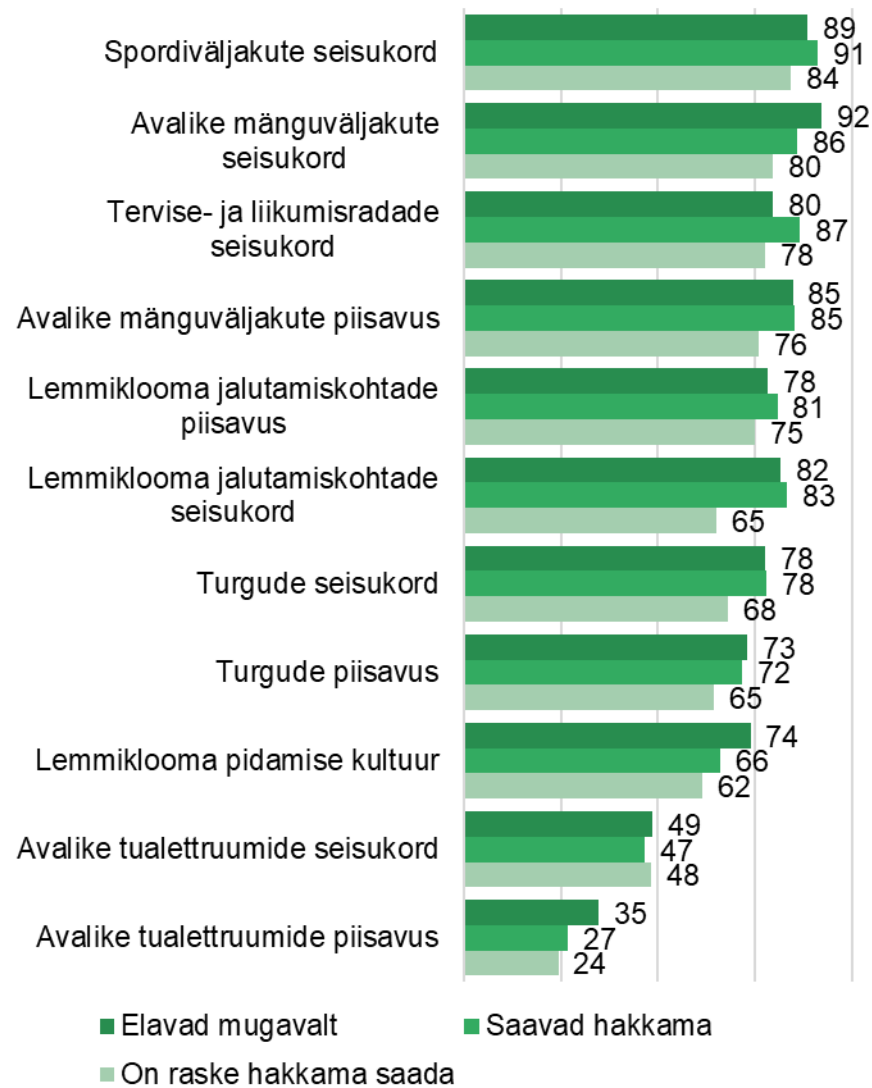
Joonis 17. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – avalikud teenused, sooline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 18. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – avalikud teenused, rahvuse võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 19. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – avalikud teenused, leibkonna toimetuleku võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: teed ja liikumisvõimalused

Rahulolu Tallinna linnaosade teede ja liikumisvõimalustega kaardistati 17 erineva valdkonna osas. Hinnangutest on välja jäetud vastata mitte osanud (1–12%) ja teema/tegevusega kokku mitte puutunud (1–18%, jalgratta või elektritõukerattaga liikumist puudutava osas 26–45%).

Teede ja liikumisvõimaluste hindamisel ei olda nii positiivsed, kui eelnevate teemade puhul – 10 hinnatava teguri puhul jääb rahulolevate elanike osakaal vahemikku 56–77%, sh kõrgeimalt hinnatakse magistraalteede seisukorda; 7 teguri puhul jääb rahulolevate elanike osakaal aga alla 50% ehk ülekaalus on rahulolematust, sh madalaimalt hinnatakse erinevate teede hooldamist talvel (rahul 38–39%).

Alates 2020. aastast on mõningases kasvutrendis olnud rahulolu jalgrattateede piisavusega ja jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalustega kodu juures, langustrendis aga rahulolu magistraalteede, kvartalisestest sõiduteede, jalgrattateede ja kõnniteede talvise hooldusega (eelmise aastaga võrreldes -2–11%). Eelmise aastaga võrreldes on langenud hinnangud ka liikumise ohutusele nii autojuhi, jalakäija kui ka jalgratturi seisukohast (-5–9%).

Linnaosade võrdluses on rahulolu teede olukorra ja liikumisvõimalustega tervikuna keskmiselt kõrgeim Pirital ja Nõmmel (v.a kõnniteede seisukord), madalaim aga Kesklinnas (v.a autoparklate piisavus). Jalgrattaga liikumist puudutavate aspektidega on rahulolu keskmisest madalam Kristiines, magistraalteede seisukorraga aga Põhja-Tallinnas. Parkimisega seonduvaid tegureid (kodulähedane autode parkimise kord ning jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused,

autoparklate piisavus) hinnatakse keskmisest madalamalt Lasnamäel ja Mustamäel. Kõnniteede seisukord pälvis madalaima hinnangu Nõmmel. Erinevaid jalgrattaga liikumisega seonduvaid aspekte hinnati keskmisest kõrgemalt Lasnamäel, kõnniteede seisukorda ja liiklusohutust jalakäija seisukohast aga Mustamäel ning liikluse ohutust jalgratturi seisukohast ja jalgrattateede hooldamist talvel Haaberstis.

Mehed on oma linnaosa teede ja liikumisvõimaluste osas valdavalt rahulolevamad kui naised, märkimisväärselt rahulolevamad aga liikumise ohutusega autojuhi, jalakäija kui ka elektritõukerattajuhi seisukohast, kvartalisestest sõiduteede ja kõnniteede hooldamisega talvel ning autode parkimise korraga oma kodu juures.

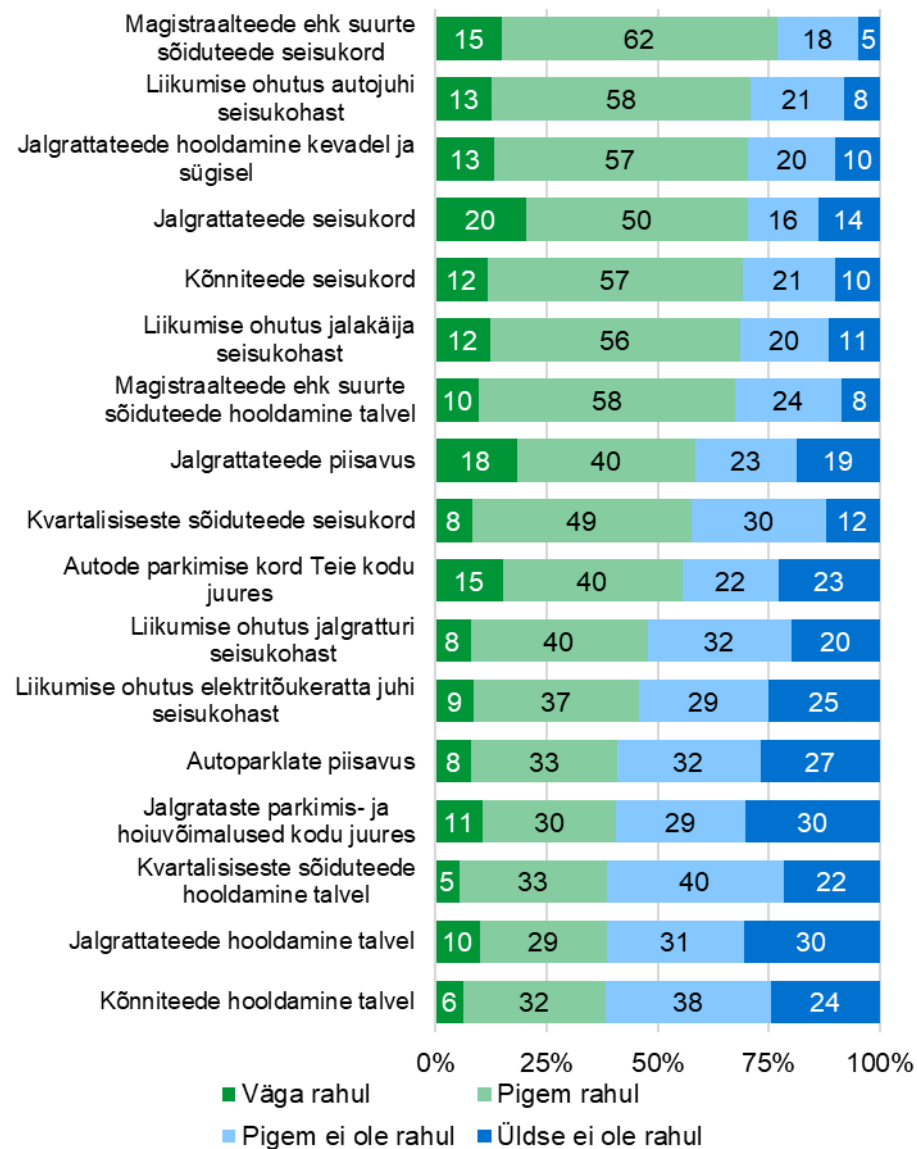
Üle 64-aastased on noorematega võrreldes sagedamini rahul magistraalteede seisukorraga (86% vs 71–78%), kõnniteede seisukorraga (75% vs 67–69%), jalgrattateede seisukorraga (78% vs 63–72%) ja piisavusega (65% vs 53–59%), nende hooldamisega nii talvel (55% vs 33–39%) kui ka kevadel ja sügisel (75% vs 65–67%) ning jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalustega oma kodu juures (46% vs 36–45%). 18–29- ja 30–44-aastased on eakamatega võrreldes sagedamini rahul autoparklate piisavuse (50–51% vs 29–36%) ja liikumise ohutusega elektritõukeratta seisukohast (53–56% vs 24–40%). 18–29-aastased on ülejäänutega võrreldes rahulolevamad autode parkimise korraga oma kodu juures (63% vs 51–57%); 30–44-aastased võrreldes ülejäänutega aga liikumise ohutusega autojuhi seisukohast (76% vs 67–69%). 30–44-aastased on lisaks võrreldes 45–64-aastastega sagedamini rahul magistraalteede hooldamisega talvel (72% vs 60%), kvartalisestest sõiduteede seisukorra (63% vs 51%) ja nende talvise hooldamisega (46% vs 30%), samuti kõnniteede hooldamisega talvel (42% vs 32%).

Muudest rahvustest elanikud on võrreldes eestlastega enamike teede olukorda ja liikumisvõimalusi puudutavate valdkondadega rahulolevamad, mõnega vähemalt sama rahul. Siiski on eestlased rahul sagedamini kui muudest rahvusest elanikud autode parkimise korraga oma kodu juures.

Madalama haridusega elanikud on võrreldes kõrgharidusega elanikega sagedamini rahul jalgrattateede piisavusega (64% vs 51%).

Majanduslikult hästi toime tulevad inimesed on võrreldes ülejäänud toimetulekurühmadega sagedamini rahul magistraalteede hooldamisega talvel, kvartalisestest sõiduteede seisukorra ja hooldamisega talvel ning liikumise ohutusega autojuhi seisukohast. Majanduslikult hästi kui ka keskmiselt toime tulevad inimesed on võrreldes toimetulekuraskustega elanikega sagedamini rahul autoparklate piisavuse ja nende korraga oma kodu juures, samuti liikumisohutusega jalakäija seisukohast. Majanduslikult keskmiselt toime tulevad inimesed on võrreldes ülejäänutega sagedamini rahul jalgrattateede seisukorraga ning liikumisohutusega jalgratturi seisukohast. Majanduslike toimetulekuraskustega linlased on ülejäänutega võrreldes veidi rahulolevamad jalgrattateede hooldamisega talvel.

Joonis 20. **Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: teed ja liikumisvõimalused, n=kõik (andsid vastuse),%**

Tabel 9. Rahulolu linnaosa elukeskkonna valdkondadega: teed ja liikumisvõimalused, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

TEED JA LIIKUMISVÕIMALUSED	Väga rahul + pigem rahul					Väga rahul				
	2024	2023	2021	2020	2019	2024	2023	2021	2020	2019
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	77	80	88	84	83	15	22	20	22	20
Liikluse ohutus autojuhi seisukohast	71	80	76	74		13	16	10	14	
Jalgrattateede hooldamine kevadel ja sügisel	70	73				13	17			
Jalgrattateede seisukord	70	66	68	70	78	20	19	17	23	26
Kõnniteede seisukord	69	69	75	70	74	12	15	14	18	15
Liikluse ohutus jalakäija seisukohast	69	76	74	72		12	16	11	18	
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede hooldamine talvel	68	74	78	83	79	10	15	13	17	16
Jalgrattateede piisavus	58	55	55	47	51	18	15	14	15	15
Kvartalisestest sõiduteede seisukord	58	59	70	65	61	8	11	12	15	11
Autode parkimise kord Teie kodu juures	56	58	55	56	57	15	20	14	18	20
Liikluse ohutus jalgratturi seisukohast	48	53	50	45		8	8	6	7	
Liikumise ohutus elektritõukeratta juhi seisukohast	46	45	40			9	9	6		
Autoparklate piisavus	41	45	46	45	42	8	11	9	10	10
Jalgratate parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	41	38	35	34	35	11	12	9	13	10
Kvartalisestest sõiduteede hooldamine talvel	39	48	52	63	51	5	8	8	11	8
Jalgrattateede hooldamine talvel	39	40	53	58	58	10	10	7	15	13
Kõnniteede hooldamine talvel	38	49	55	66	58	6	10	9	12	10

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Roheline taust tähistab keskmisest kõrgemat ja punane taust keskmisest madalamat tulemust võrreldes vaatlusaluste aastate koondkeskmisega kõigi tabelis toodud valdkondade osas.

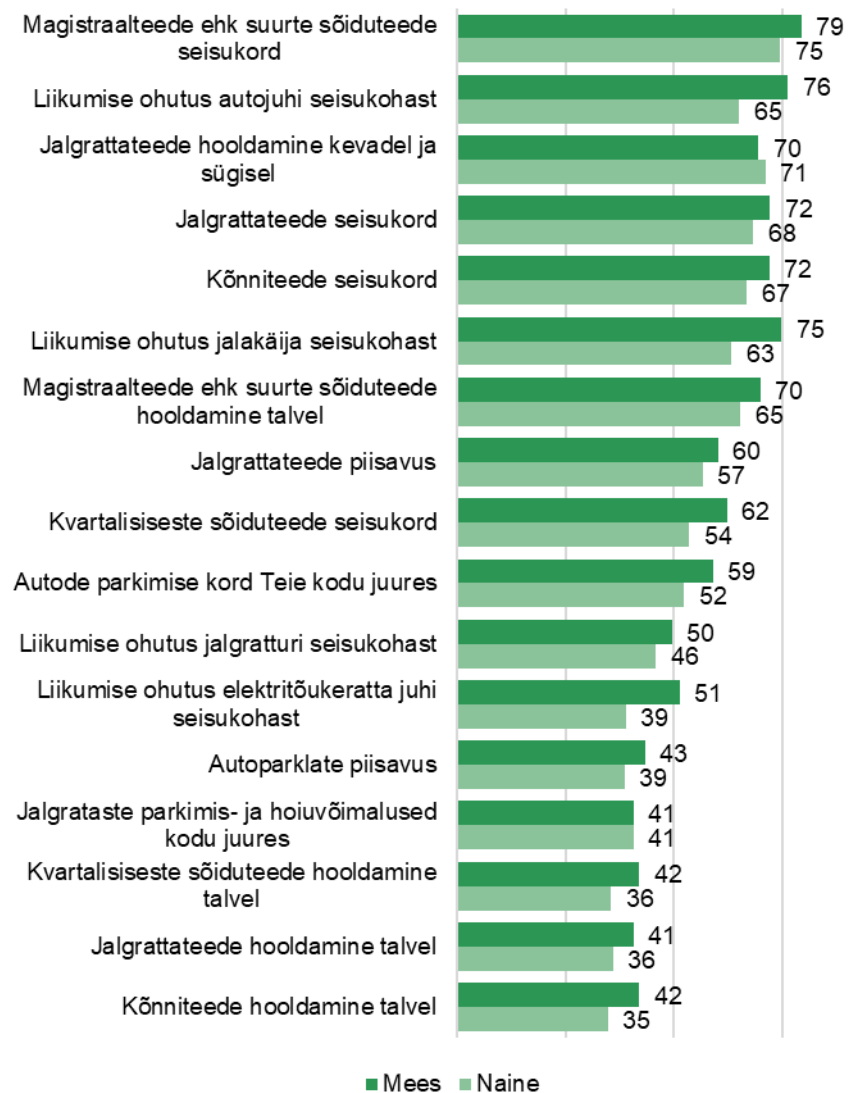
Tabel 10. Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega: teed ja liikumisvõimalused, linnaosade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

TEED JA LIIKUMISVÕIMALUSED	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	77	82	69	79	79	80	79	89	67
Liikluse ohutus autojuhi seisukohast	71	73	67	76	71	67	81	72	71
Jalgrattateede hooldamine kevadel ja sügisel	70	63	64	59	72	74	83	82	70
Jalgrattateede seisukord	70	70	57	66	71	80	78	84	65
Kõnniteede seisukord	69	73	51	70	76	76	61	83	67
Liikluse ohutus jalakäija seisukohast	69	64	60	70	77	70	76	76	65
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede hooldamine talvel	68	63	61	76	74	67	73	78	63
Jalgrattateede piisavus	58	59	53	43	54	66	62	71	58
Kvartalisestest sõiduteede seisukord	58	51	49	63	57	57	73	79	55
Autode parkimise kord Teie kodu juures	56	55	60	69	44	40	79	76	69
Liikluse ohutus jalgratturi seisukohast	48	58	23	47	47	57	56	63	45
Liikumise ohutus elektritõukeratta juhi seisukohast	46	44	33	51	45	51	51	55	45
Autoparklate piisavus	41	43	57	54	24	27	56	67	46
Jalgratate parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	41	41	43	39	35	32	64	69	40
Kvartalisestest sõiduteede hooldamine talvel	39	35	33	38	38	39	47	58	38
Jalgrattateede hooldamine talvel	39	47	27	14	43	38	57	57	37
Kõnniteede hooldamine talvel	38	38	28	29	44	40	41	49	41

Valdkonnad on järjestatud 2024. aasta hinnangute (väga + pigem rahul) järgi.

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

Joonis 21. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – teed ja liikumisvõimalused, sooline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 22. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – teed ja liikumisvõimalused, rahvuse võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 23. **Rahulolu (väga + pigem) linnaosa elukeskkonna valdkondadega – teed ja liikumisvõimalused, leibkonna toimetuleku võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

4. Liikumisviisid ja -võimalused

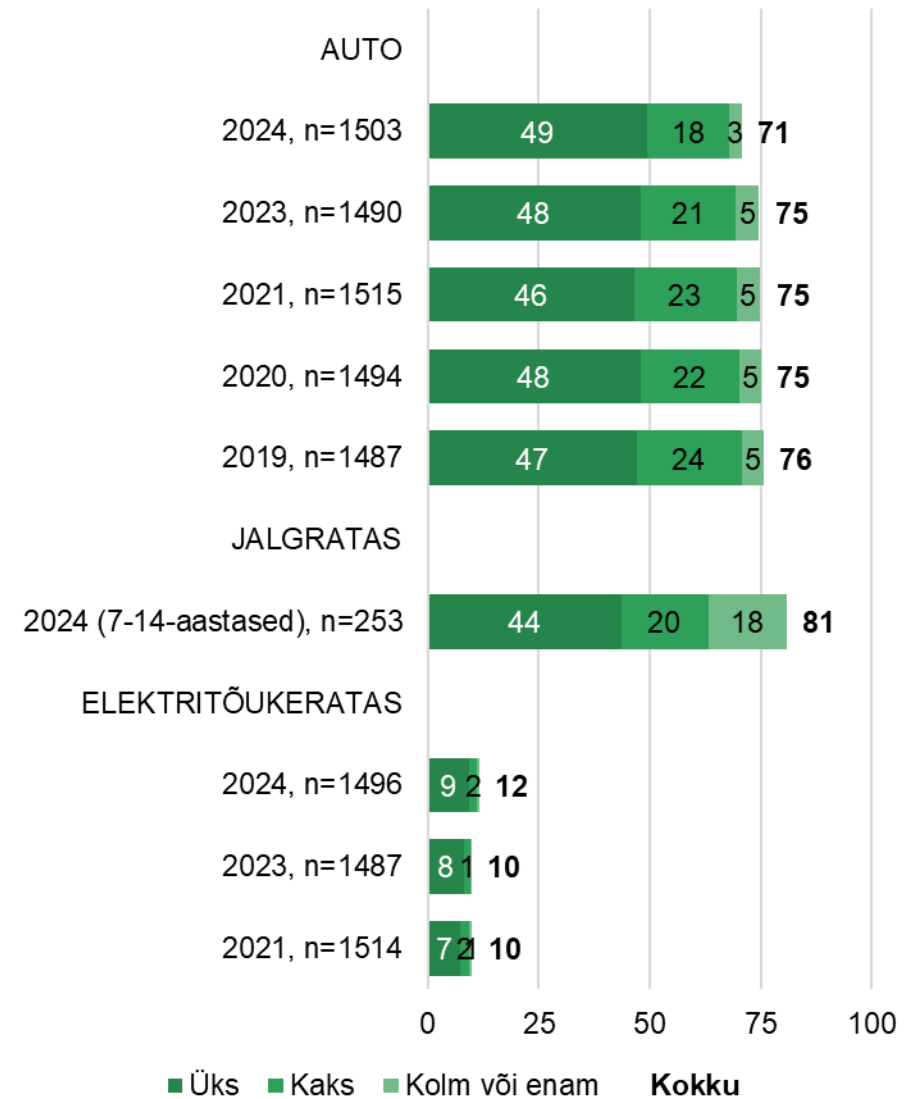
Liikumisvahendite olemasolu leibkonnas

Tallinna elanike leibkonnades on:

- ✓ 71%-l sõiduauto (arvestati nii isiklike kui ametiautosid), sh 49%-l on üks, 18%-l kaks ning 3%-l kolm või enam autot;
- ✓ 12%-l elektritõukeratas, sh 9%-l on üks, 2%-l kaks ning alla 1%-l kolm või enam elektritõukeratast;
- ✓ 81%-l 7–14-aastaste lastega leibkondade elanikest jalgratas, enamasti 1 ratas (44%-l).

Viimase aasta jooksul on autosid omavate elanike osakaal vähenenud, elektritõukeratta puhul muutust pole. Eelmiste uuringutega ei saa siin võrrelda jalgratta omamise trende küsimuse muutuse tõttu.

Joonis 24. Liikumisvahendite olemasolu leibkonnas, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

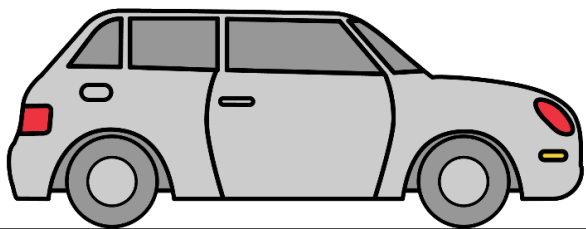

Auto omamist leibkonnas mainisid naistest sagedamini mehed, lisaks kõige sagedamini 45–64-aastased inimesed, eestlased sagedamini võrreldes muude rahvustega.

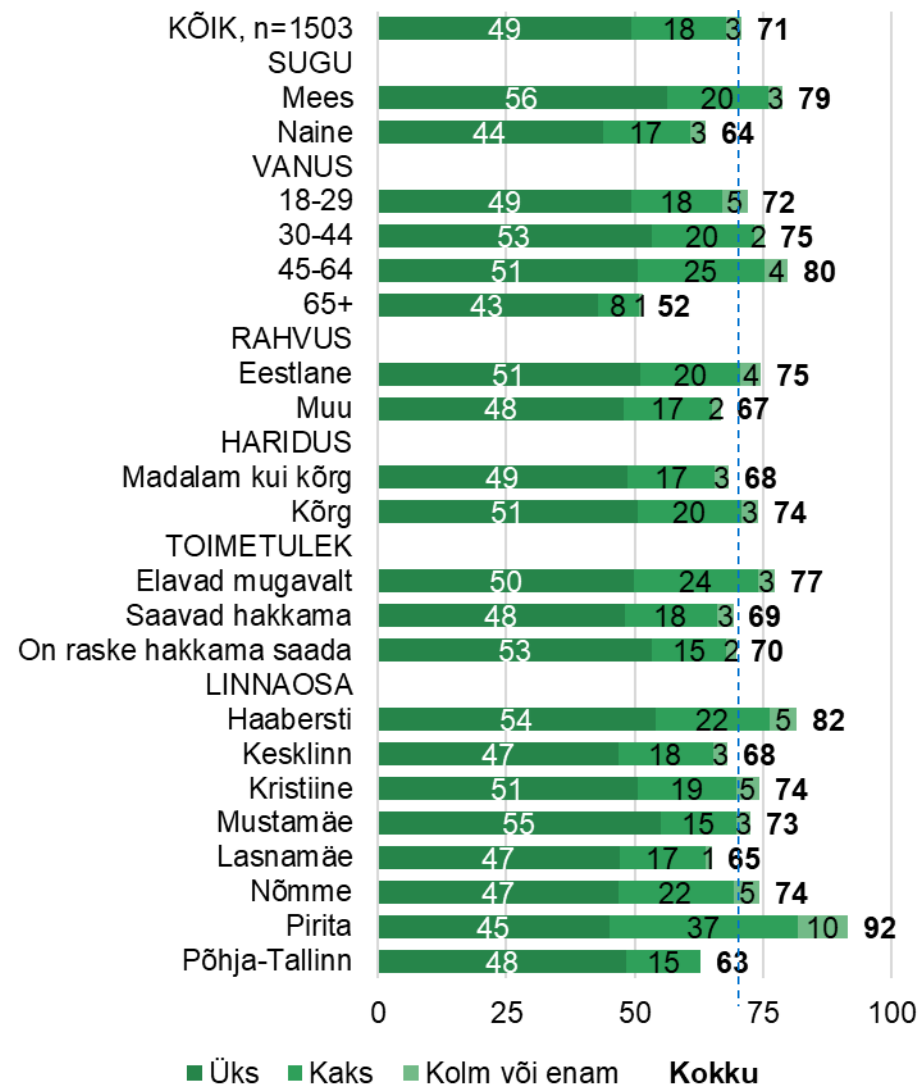
Auto omamine on seda sagedasem, mida parema elujärje, kõrgema hariduse või suurema leibkonnaga on tegu (auto on 90% vastajate peredes, kus on 4 või enam liiget). Linnaosade võrdluses on autot omajate osakaal kõrgeim Pirital ja Haaberstis, kõige madalam jätkuvalt Põhja-Tallinnas ja Lasnamäel.

Elektritõukeratta omamist nimetasid teistest sagedamini 18–29-aastased, madalama haridusega elanikud ja lasteta inimestest sagedamini lastega inimesed (12% vs 17%). Elektritõukeratta omanikke on eestlaste seas sagedamini kui muude rahvuste seas, teistest harvem aga vanima vanuserühma esindajate, linnaosadest kõige sagedamini Lasnamäe ja Pirita elanike seas.

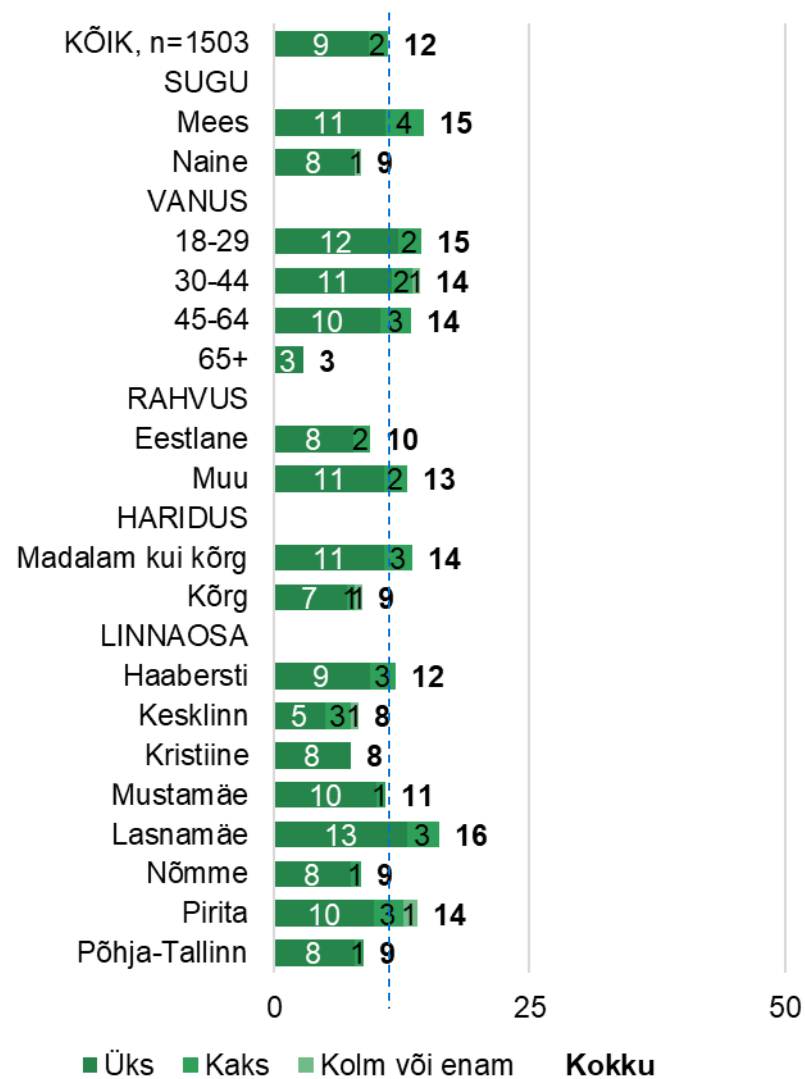
Selgus ka, et 7–14-aastaste lastega elanikel on vastavas vanuses lastel sagedamini jalgratas, kui vanemal on kõrgharidus (88% vs 75%). Vastavas vanuses lastel on jalgratas sagedamini Kristiine ja Nõmme linnaosas.

Joonis 25. **Sõiduauto olemasolu leibkonnas, taustrühmade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Joonis 26. **Elektritõukeratta olemasolu leibkonnas, taustrühmade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %**

Liikumine peamisesse sihtkohta

Sihtkoht

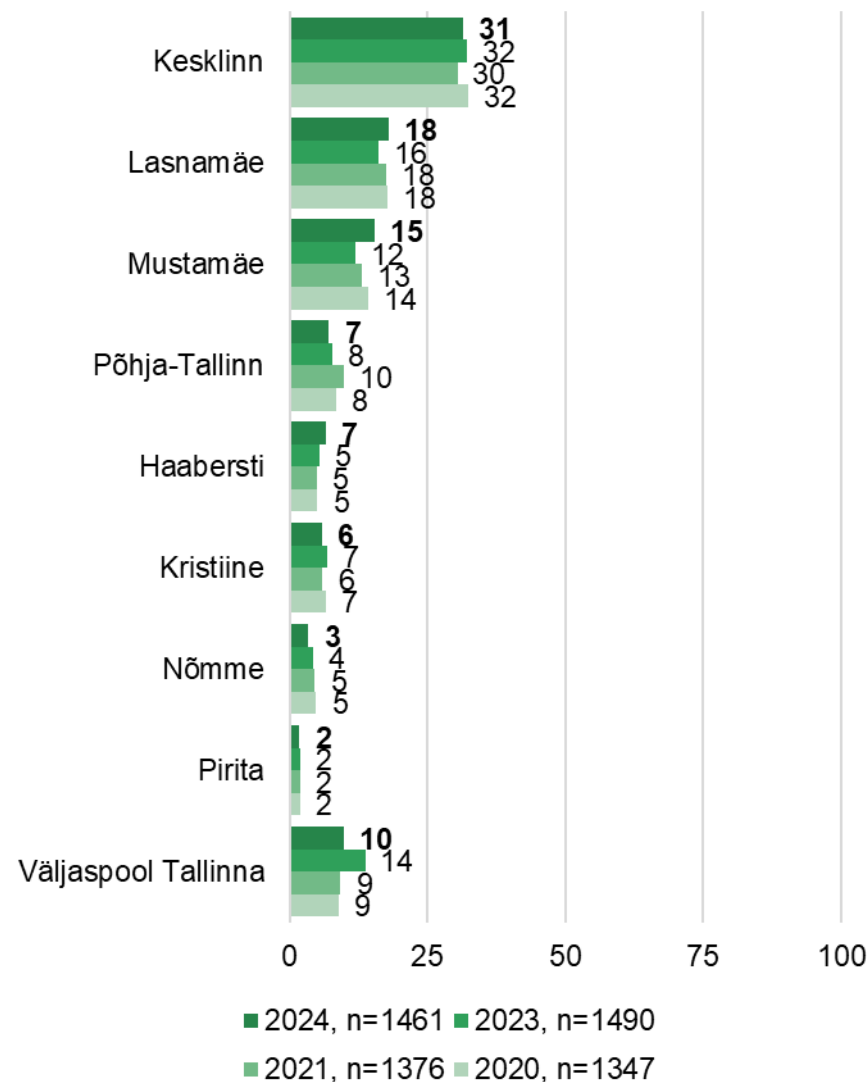
Kaardistamaks Tallinna elanike tavapärast liikumist (tööle, kooli või mujale), paluti vastajail nimetada, kus asub tavapärasel tööpäeval nende peamine sihtkoht.

Tallinna linnaosadest on tavapärasel tööpäeval jätkuvalt kõige sagedamaseks sihtkohaks Kesklinn (31%). Kõige harvem on peamiseks sihtkohaks Pirita ja Nõmme linnaosa. Tallinlastest 10%-l asub peamine sihtkoht väljaspool Tallinna, kõige sagedamini Nõmme elanikel (17%).

Kesklinn on levinuim liikumise sihtkoht enamuse linnaosade elanike jaoks, erandiks Lasnamäe, Mustamäe ja Haabersti, mille elanike puhul on kõige levinumaks sihtkohaks nende oma linnaosa.

Võrreldes eelmise aastaga on vähenenud elanike osakaal, kes töötavad väljaspool Tallinna, muus osas olulisi muutusi toimunud ei ole.

Joonis 27. Peamine sihtkoht tavapärasel tööpäeval, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

Tabel 11. Peamine sihtkoht tavapärasel tööpäevadel, linnaosade võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

PEAMINE SIHTKOHT	LÄHTEKOHT								
	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Haabersti	7	26	2	2	12	2	1	4	5
Kesklinn	31	19	55	35	21	26	34	42	29
Kristiine	6	3	8	21	3	5	4	2	5
Mustamäe	15	16	7	21	40	10	14	6	9
Lasnamäe	18	12	15	5	8	39	5	12	13
Nõmme	3	2	1	3	3	2	22	2	1
Pirita	2				1	2	2	20	2
Põhja-Tallinn	7	8	8	3	4	3	2	2	22
Väljaspool Tallinna	10	14	4	9	7	11	17	10	12
Mujal	1				1				2

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

Peamine liikumisviis

Talvel kasutab tööpäeval tööle, kooli või muusse peamisse sihtkohta liikumisel 42% tallinlastest peamise liikumisviisina ühistransporti ning 40% enda või ametiautot. Vähem on neid, kes liiguvad peamiselt jalgsi (14%), takso või tasulise sõidujagamise autoga (2%), jalgrattaga (1%) ning kergliikuriga (1%). Koguvalimist 1% ei liigu väljaspool kodu ja 1% ei osanud vastata (on joonistelt välja jäetud).

Kevad-, suve- või sügisperioodil kasutab tööpäeval peamise liikumisviisina tööle, kooli või muusse peamisse sihtkohta minekul suurim osa võrdselt kas ühistransporti (37%) või autot (38%). Talvega võrreldes liigutakse sagedamini jalgrattaga (7%) või kergliikuriga (2%). Koguvalimist 1% ei liigu väljaspool kodu ja 1% ei osanud vastata (on joonistelt välja jäetud).

Viimase aasta jooksul ei ole tallinlaste peamised liikumisviisid muutunud.

Peamiselt autoga liiklevad talvel mehed sagedamini kui naised, vanuserühmadest kõige sagedamini 45–64-aastased, kõrgharidusega ja need, kes elavad majanduslikult hästi. Peamiselt ühistranspordiga liiklevad naised talvel sagedamini kui mehed, teistest sagedamini noorim ja vanim vanuserühm. Peamiselt jalgrattaga liiguvad talvel eestlased sagedamini kui muude rahvuste esindajad (0% vs 2%). Peamiselt jalgsi liiguvad talvel meestest sagedamini naised, noorematega võrreldes üle 64-aastased, töönimestega võrreldes mittetöötavad pensionärid (13% vs 20%) ning era- või ridamajade elanikega võrreldes kortermajade elanikud (5% vs 15%). Peamiselt taksoga liigub talvel teistest sagedamini noorim vanuserühm (1–2% vs

4%). Kergliikuri puhul näeme, et sellega liigub talvel vanuserühmast 18-29-a. 2%, 45-64-aastastest 1% ja teised vanuserühmad üldse mitte.

Linnaosade võrdluses on talvel peamiselt autoga liiklejate osakaal keskmisest kõrgem Pirital ja Haaberstis, peamiselt jalgsi liikujate osakaal keskmisest kõrgem Kesklinnas ja Mustamäel ning ühistranspordi kasutajate osakaal kõrgeim Põhja-Tallinnas.

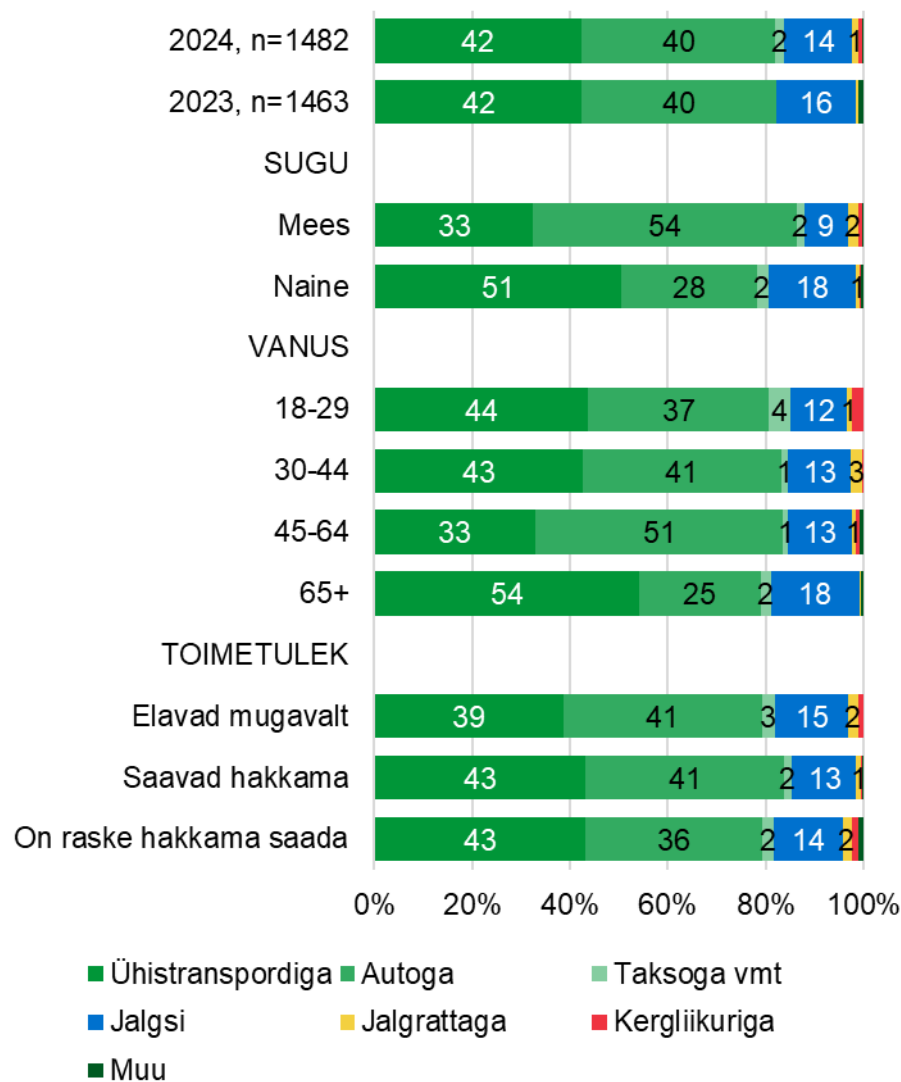
Kevad-, suve- või sügisperioodil näeme vastajate taustrühmades talvega sarnaseid tendentse. Silma paistab, et peamiselt jalgrattaga sõidavad mõnevõrra sagedamini mehed, kõrgharidusega (9% vs 5% madalama haridusega elanikud) ning majanduslikult kõige paremini toimetulevad elanikud.

Talvest erinevalt liiguvad muul perioodil ühistranspordiga eestlastega võrreldes sagedamini muust rahvusest (33% vs 39%) elanikud.

Linnaosade võrdluses on kevad-, suve- või sügisperioodil peamiselt autoga liiklejate osakaal sarnaselt talvele keskmisest kõrgem Pirital ja Haaberstis, peamiselt jalgsi liikujate osakaal kõrgeim Kesklinnas ja Mustamäel. Lisaks liiklevad kevad-, suve- või sügisperioodil jalgrattaga keskmisest sagedamini Kesklinna ning ühistranspordiga Lasnamäe elanikud.

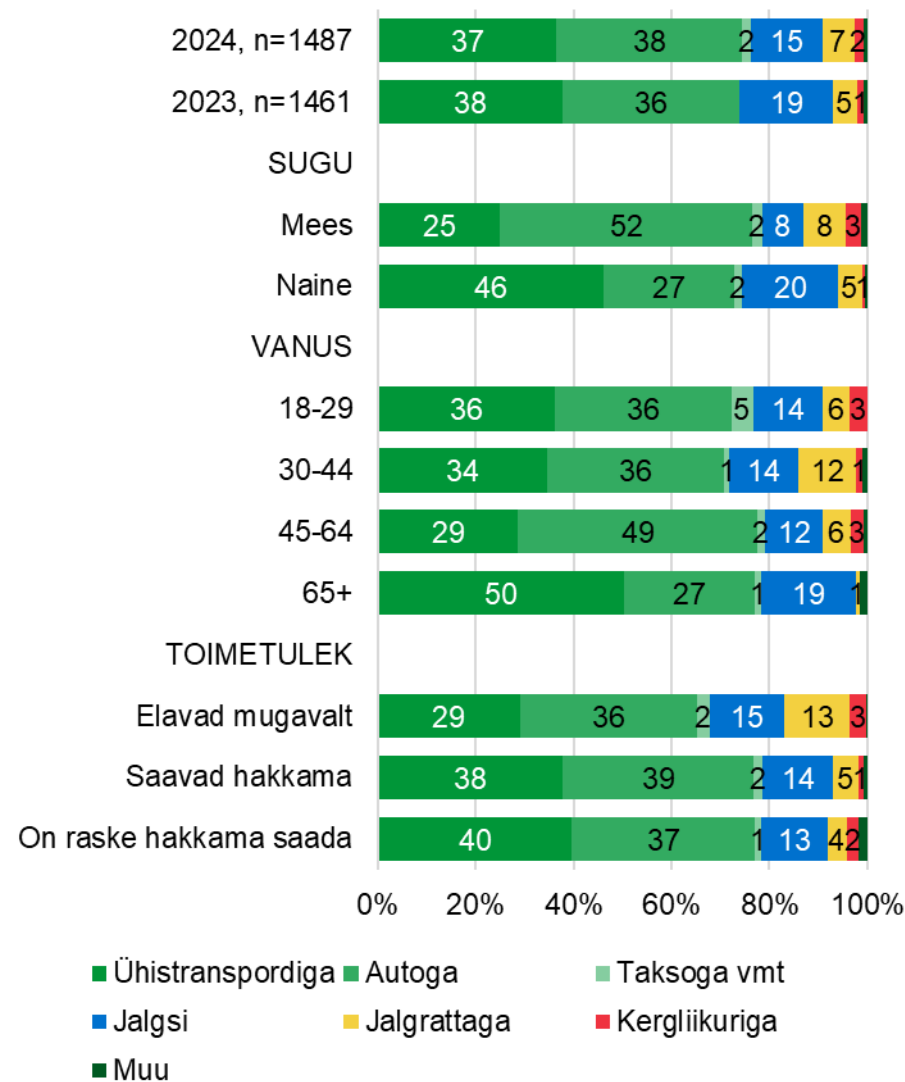
Kuna 2023. ja 2024. aastal on küsimuse esitust kaasajastatud (eristatud kaks liikumise perioodi eraldi ning lisatud sõiduvahendeid), ei ole võrdlust varasemate aastatega joonistel välja toodud.

Joonis 28. Peamine liikumisviis tavapärasel tööpäeval talvel, ajaline ja taustarühmade võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu (andsid vastuse), %

* Takso alla liigituvad ka tasuline sõidujagamise teenus (nt Bolt, Uber) ja lühirendi auto kasutamine. See vastusevariant lisati 2024.

Joonis 29. Peamine liikumisviis tavapärasel tööpäeval muul perioodil, ajaline ja taustarühmade võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu (andsid vastuse), %

* Takso alla liigituvad ka tasuline sõidujagamise teenus (nt Bolt, Uber) ja lühirendi auto kasutamine. See vastusevariant lisati 2024.

Tabel 12. Peamine liikumisviis tavapärasel tööpäeval talvel, linnaosade võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu, (andsid vastuse), %

Peamine liikumisviis talvel	Linnaosa								
	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Ühistranspordiga	42	38	38	45	38	46	42	31	50
Autoga (enda või ameti)	40	52	29	41	36	38	47	66	35
Taksoga (s.h tasuline sõidujagamine või lühirent)	2	3	1		1	4	1		1
Jalgsi	14	5	28	14	21	11	10	2	9
Jalgrattaga	1	1	1		2	1	1		3
Kergliikuriga	1		2		1				1
Muu	0,4	1				1			

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

Tabel 13. Peamine liikumisviis tavapärasel tööpäeval muul perioodil, linnaosade võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu (andsid vastuse), %

Peamine liikumisviis muul perioodil	Linnaosa								
	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Mustamäe	Lasnamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Ühistranspordiga	37	31	26	37	35	43	40	28	43
Autoga (enda või ameti)	38	54	27	37	37	37	41	62	32
Taksoga (s.h tasuline sõidujagamine või lühirent)	2	2	3		1	3	1		1
Jalgsi	15	9	26	18	21	11	10	1	11
Jalgrattaga	7	4	13	6	5	3	6	7	9
Kergliikuriga	2		4	1	1	1	1	1	4
Muu	1		1		1	2	1	1	

Sinine number tähistab keskmisest oluliselt kõrgemat tulemust ja punane number keskmisest oluliselt madalamat tulemust 95%-lisel usaldusnivool.

Ajakulu

Tavapärasel tööpäevadel on tallinlaste levinuim ajakulu peamisse sihtkohta jõudmiseks 11–20 minutit (30%), 14%-l kulub vähem aega, ent ülejäänutel (51%) rohkem, vastata ei osanud (ei liigu) 5%.

Maksimaalselt 20 minutit kulub peamisesse sihtkohta jõudmiseks valdavalt Kesklinna (61%) elanikel, üle 20 minuti kõige sagedamini Nõmme (57%), Põhja-Tallinna (57%) ja Haabersti (56%) elanikel.

Naistel kulub meestest sagedamini sihtkohta jõudmiseks aega üle 45 minuti (vastavalt 9% ja 6%), kõrgharidusega elanikel sagedamini 11–20 minutit võrrelduna madalamalt haritutega (33% vs 28%).

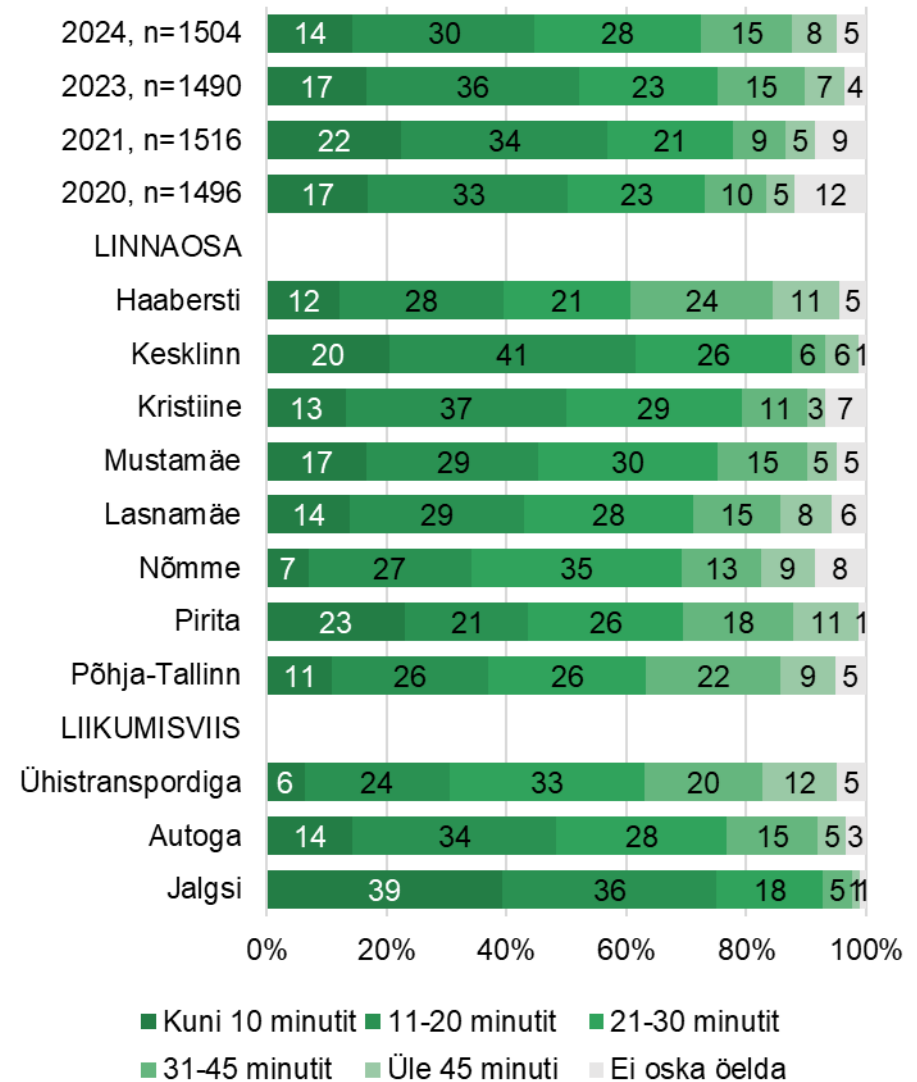
Kõige väiksem ajakulu (enamasti kuni 10 minutit) peamisesse sihtkohta jõudmisel on neil, kes liiklevad talvel peamiselt jalgsi; keskmine neil, kes liiklevad talvel peamiselt autoga ning kõige pikem (üle 20 minuti) talvel peamiselt ühistranspordiga liiklejatel.

Tallinlastel, kel on majanduslikult raske hakkama saada, kulub sihtkohta jõudmiseks hästi elavatest inimestest sagedamini rohkem aega (üle 20 minuti 63% vs 47%).

Lastega elanikel kulus liiklemisele sagedamini kauem aega (31–45 minutit 18%) kui lasteta elanikel (13%).

Võrreldes eelmise aastaga on elanike ajakulu sihtkohta jõudmiseks mõnevõrra suurenenud (vähenenud nende osakaal, kes jõuavad kohale 11–20 minutiga, samas suurenenud nende osakaal, kes liiklevad 21–30 minutit).

Joonis 30. Ajakulu peamisesse sihtkohta jõudmisel tavapärasel tööpäevadel, ajaline ja taustarühmade võrdlus, n=kõik, %

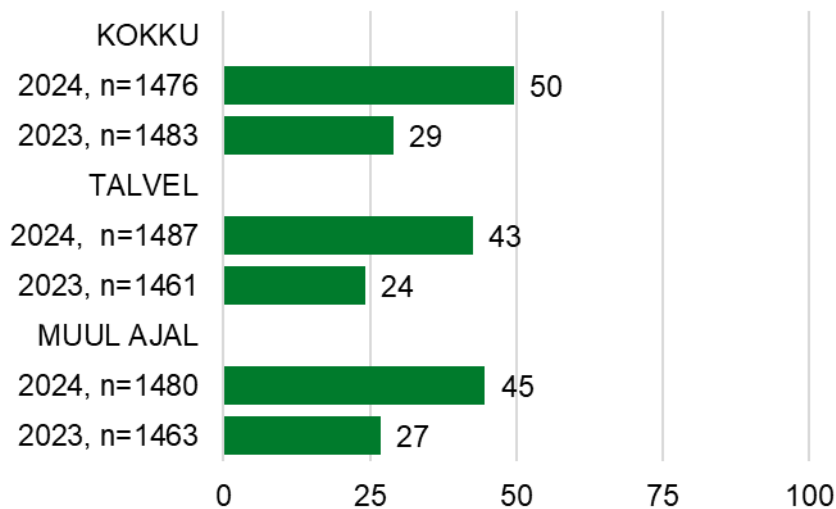

Kombineeritud liikumisviisid

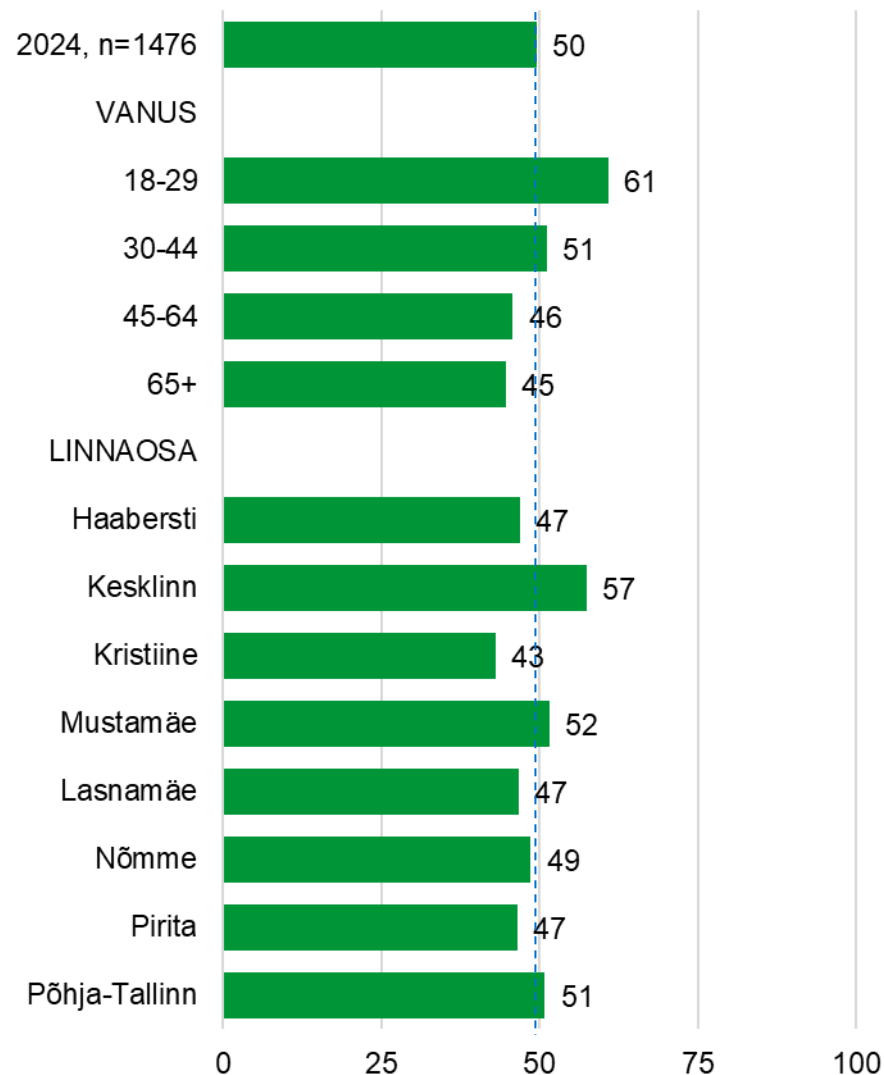
Talveperioodil kombineerib erinevaid liikumisviise omavahel 43% ja muul perioodil 45% tallinlastest. Kokkuvõttes on kombineerijate osakaal väljaspool kodu liikuvate tallinlaste seas 50%, mis on oluliselt enam, kui eelmises uuringus. Siin võib ka tulemust mõjutada, et kui 2023. aastal küsitleti veebruaris-märtsis, siis 2024. aastal septembris-oktoobris.

Vanemate linlastega võrreldes kombineerivad eri liikumisviise sagedamini 18–29-aastased. Samuti kombineerivad erinevaid viise sagedamini Keslinna elanikud ning need, kelle peres ei ole autot (57% vs 47% on autot), ja need, kes ei kasuta talvel peamisse sihtkohta jõudmiseks autot (üle 50% vs 33% autokasutajad).

Joonis 31. Kombineerivad liikumisviise peamisesse sihtkohta jõudmisel tavapärasel tööpäeval, ajaline võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu (andsid vastuse), %

Joonis 32. Kombineerivad liikumisviise peamisesse sihtkohta jõudmisel tavapärasel tööpäeval, taustarühmade võrdlus, n=liiguvad väljaspool kodu (andsid vastuse), %

Näeme, et kõige enam ehk 46% on liikumisviiside kombineerijate seas elanikke, kes kombineerivad omavahel ühistransporti ja jalgsi või liikuriga liikumist. 43% on selliseid, kes kombineerivad ühistransporti ja sõidukit ja 10% neid, kes kombineerivad sõidukiga ja jalgsi või liikuriga liikumist. Muid kombineerimisviise kasutab kokku 2% kombineerijatest.

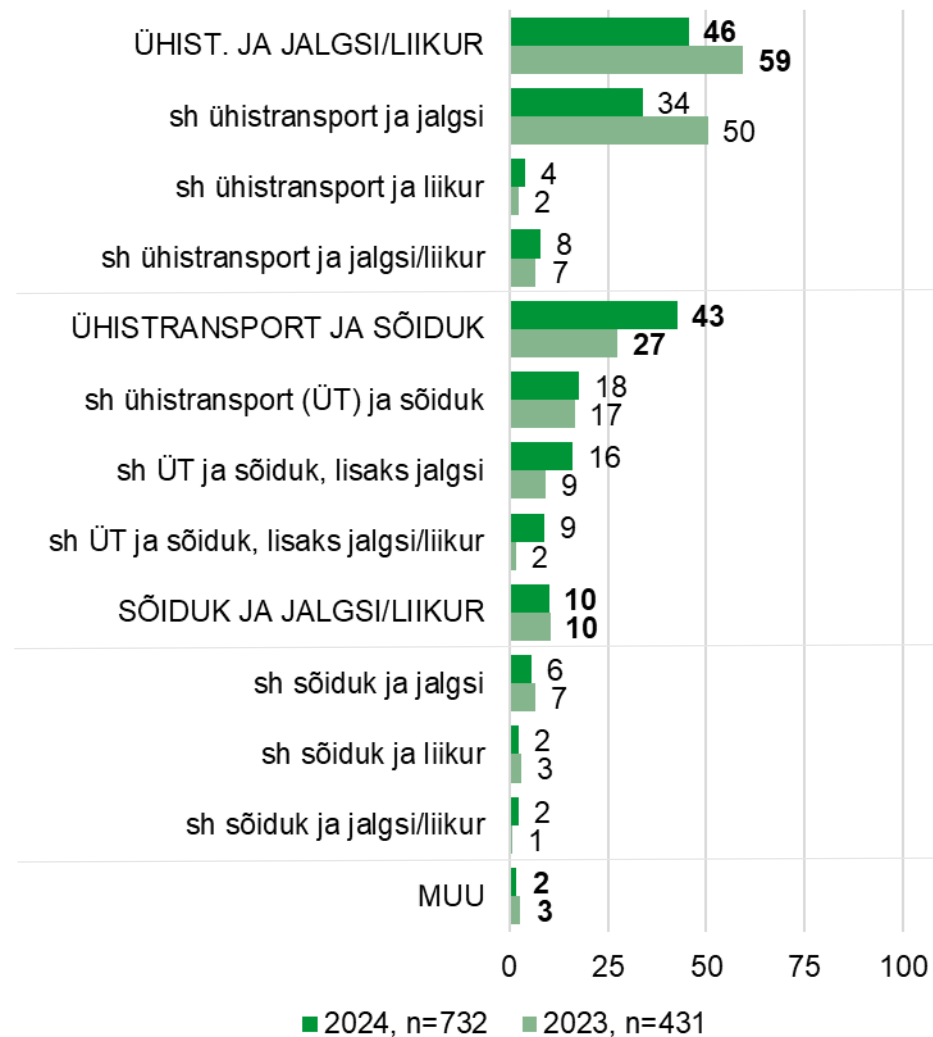
Siinjuures on sõidukiga liiklemise alla koondatud lisaks enda või ametiautole ka sõitmine auto lühirendiga, takso või tasulise sõiduteenuse jagamine; liikuriga liiklemise alla kuulub nii jalgrattaga kui ka elektritõukeratta vmt kergliiklusvahendiga sõitmine. Muudel juhtudel on kombineeritud omavahel sama liikumisviisi erinevaid võimalusi: nii jalgsi kui ka liikuriga liikumist, isikliku või ametiautoga kui ka auto lühirendi, takso või tasulise sõiduteenusega liikumist ja nii jalgratta kui ka elektritõukerattaga liikumist.

Ühistransporti ja jalgsi käimist/liikurit kombineeritakse naiste seas sagedamini kui meeste seas (50% vs 39%), üle 64-aastaste seas rohkem kui nooremate seas (60% vs 41–44%), eestlaste seas enam kui muu rahvuse esindajate seas (56% vs 35%), kõrgharidusega inimeste seas enam kui madalama haridusega elanike seas (50% vs 42%). Lisaks näeme seda tegemas sagedamini ka mittetöötavaid pensionäre (58%) ja autota leibkondade esindajaid (74%).

Ühistranspordi ja sõiduki kombineerijate seas oli kõige enam 30–44-aastaseid (47% vs 33–45%), eestlastest sagedamini muude rahvuste esindajaid (31% vs 55%), hästi ja keskmiselt hakkama saavatest linlastest enam toimetulekuraskustes inimesi (51% vs 30–44%), linnaositi Lasnamäe elanikke (57%).

Sõidukit ja jalgsi või liikuriga liikumist kombineerijate seas oli mehi enam kui naisi (14% vs 7%), lisaks ka autot omavate leibkondade esindajaid (14% vs 2% autotud) ja linnaositi Kesklinna elanikke (18%).

Joonis 33. **Kombineeritud liikumisviisid peamisesse sihtkohta jõudmisel tavapärasel tööpäeval, n=liiguvad väljaspool kodu, kombineerivad liikumisviise (andsid vastuse), %**

Rahulolu kombineeritud liikumisviisidega

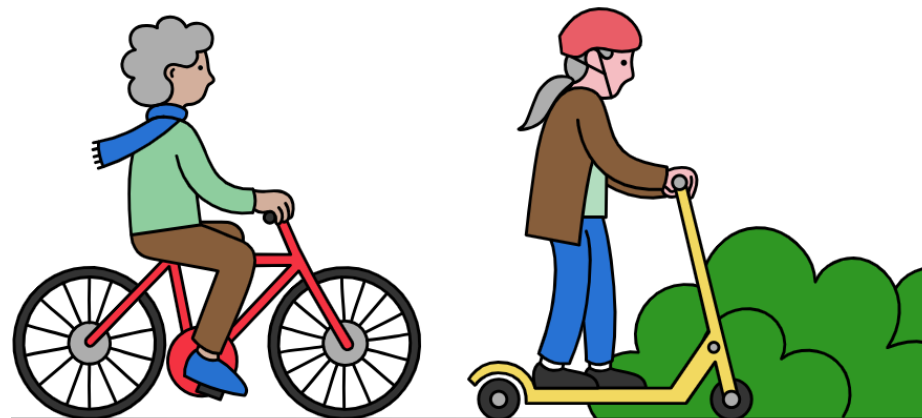
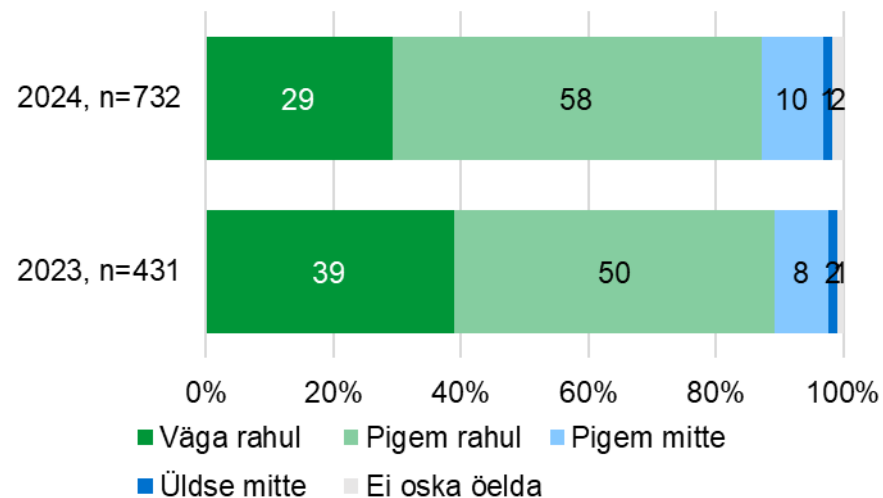
Mitme liikumisviisi kasutajatest on erinevate liikumisviiside kombineerimise võimalustega rahul kokku 87% ja rahul ei ole 11%, 2% ei osanud vastata.

Kombineeritud liikumisviisidega on muust rahvusest elanikud sagedamini rahul kui eestlased (92% vs 86%) ning väiksema sissetulekuga pered võrreldes kui suurima sissetulekuga pered (91% vs 85%). Lisaks selgus, et kombineeritud liikumisviisidega olid sagedamini rahul Tallinna jalakäijasõbralikuks pidavad elanikud võrrelduna nendega, kes ei pea (92% vs 75%). Linnaosade lõikes olulisi erisusi ei selgunud.

Võrreldes eelmise uuringuga üldine rahulolu erinevate liikumisviiside kombineerimisega muutunud ei ole, küll on veidi vähenenud kombineerimisega väga rahul olevate linlaste osakaal.

Rahulolematuse põhjuste seas toodi vabade vastuste seas (96 vastajat) valdavalt välja ebasobivat ajagraafikut (41%), kuid ka parkimisprobleeme (21%), ebamugavaid ümberistumisi (14%), ajakulu (13%), ohtlikkust (12%), peatuste ebasobivat asukohta (7%) ning seda, et jalgratta või kergliikuriga ei saa minna ühistranspordi peale (6%).

Joonis 34. Rahulolu kombineeritud liikumisviisidega peamisesse sihtkohta jõudmisel tavapärasel tööpäeval, n=kombineerivad liikumisviise, %

Laste liikumisviis

Laste liikumine kooli ja huviringi

Uuring käsitles ka laste peamisi liikumisviise nii talvel kui muul perioodil (kevad, suvi, sügis), lisaks vaadeldi nende liikumisi nii koolis kui ka huviringis või trennis käimisel. Sellele uuringuosale vastasid vaid pered, kus elab lapsi vanuses 7–14, kokku 253 vastajat (17% valimist).

Selgus, et suurim osa lapsi liigub igapäevaselt **kodu ja kooli vahel** nii talveperioodil kui muul ajal ühistranspordiga (42% ja 42%). Ligi kolmandik (33–36%) lastest liigub jalgsi ning pea viiendik leibkonna auto või ametiautoga. Takso, lühiajalise sõidujagamise või lühirendi autoga liigub talvel 1% lastest. Talvel ei käi koolis 0,2% sihtrühma perede lastest (on joonistelt välja jäetud).

Võrreldes eelmise uuringuga talveperioodil kooli ja kodu vahelistes liikumisviisides olulist muutust toimunud ei ole.

Muul perioodil kui talvel liigub osa lastest kodu ja kooli vahel ka jalgrattaga (8%) või kergliikuriga (1%) ning muul moel samuti 1%. Jalgratta osakaal on muul perioodil nüüd oluliselt suurem, kui see oli 2023. aastal. Siin tuleb arvestada siiski väikese valimiga (kellel on 7-14-aastaseid lapsi) mistõttu muutus pole statistiliselt oluline.

Selgus, et eestlaste perede lapsi sõidutati oluliselt harvem kooli autoga võrrelduna muude rahvuste peredega. Talvel sõidutati kooli autoga 23% muude rahvuste perede lastest ja eesti perede omadest 15%, muul perioodil vastavalt 20% ja 11%. Eesti perede lapsed läksid sagedamini talvel kooli jalgsi (44%) võrrelduna muude rahvustega (27%). Samad tendentsid olid nähtavad ka eelmise uuringu ajal.

Kõrgharidusega vastajate peredes sõidutati talvel lapsi sagedamini autoga (26%) võrrelduna madalama haridusega vastajatega (14%).

Huviringides käivad lapsed kooliga pea sama sageli ühistranspordiga (44% ja 45%), kuid autoga märksa sagedamini (talvel 31% ja muul perioodil 22%). Võrreldes koolis käimisega käiakse huviringides nii talvel kui muul perioodil harvem jalgsi (talvel 24% ja muul ajal samuti 24%). Jalgrattaga käib huviringis talvel 2% ja muul perioodil 7%. Huviringis ei käi talvel 5% ja muul ajal 3% õpilastest (on joonistelt välja jäetud).

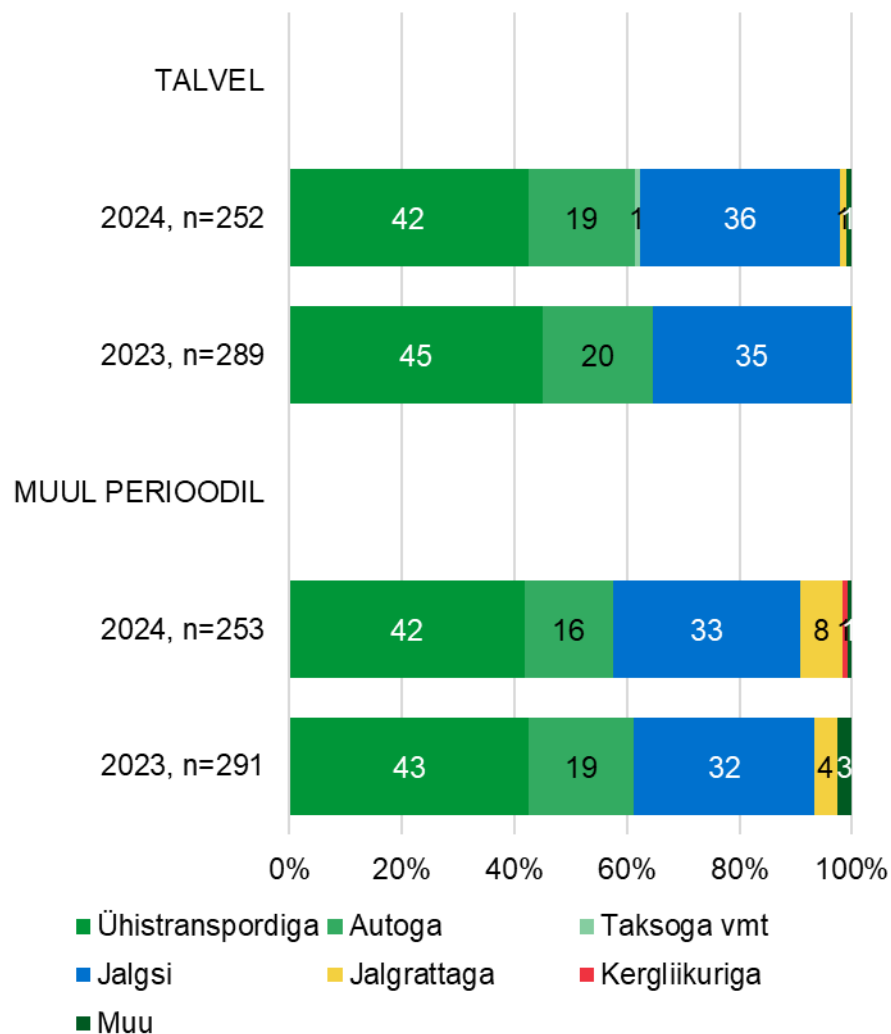
Võrreldes eelmise uuringuga on sagenenud 7–14-aastaste laste puhul huviringides talvel jalgrattaga käimine (vastavalt 0,1% ja 2%).

Muust rahvusest lapsed sõitsid ka huviringidesse talvel eestlaste lastest märksa sagedamini autoga (39 vs 23%).

Selgus, et toimetulekuraskustes peredes sõidutati lapsi talvel autoga huviringidesse võrreldes muude peredega sagedamini (45% vs 26–34%) ning mugavalt elavate perede lapsed käisid huviringis teistest sagedamini ka talvel jalgrattaga (8%).

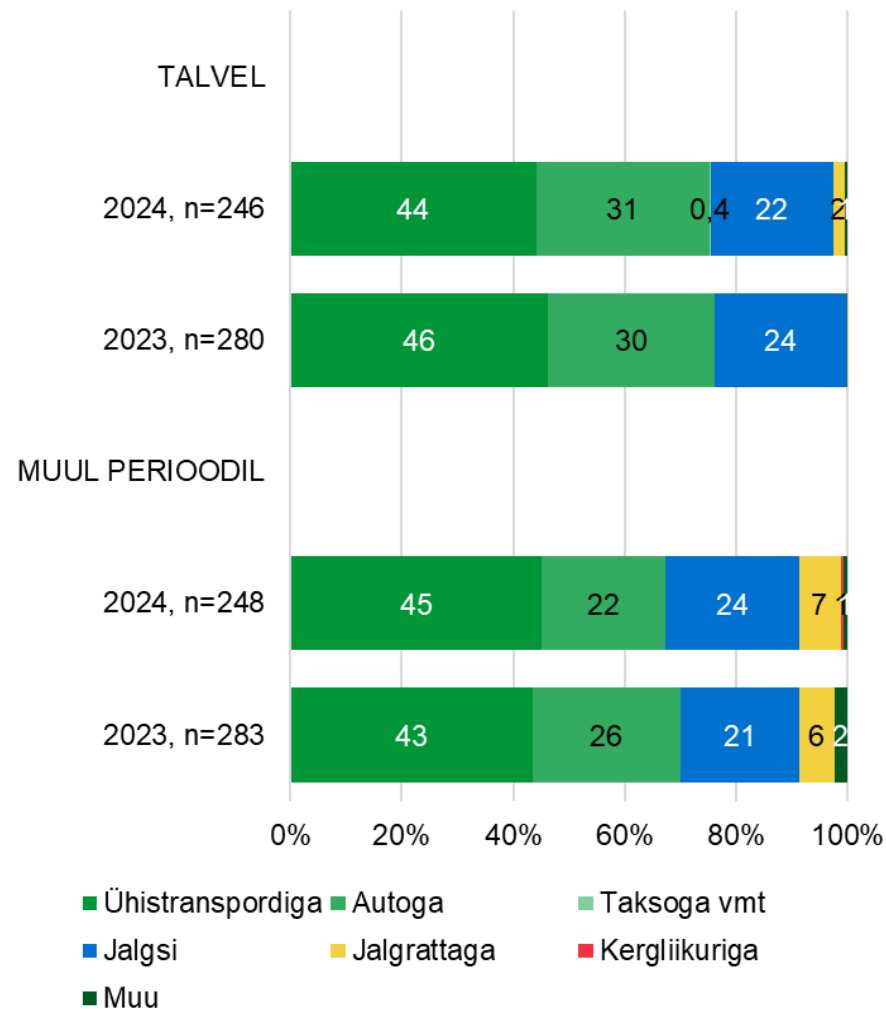
Linnaosade võrdluseks on 7–14-aastaste lastega vastajate hulk liiga väike.

Joonis 35. Laste peamine liikumisviis kodu ja kooli vahel, ajaline võrdlus, n=7–14-aastaste lastega vastajad, kelle lapsed käivad koolis (andsid vastuse), %

2023 muudeti küsimust, eristamaks talve ja muu perioodi, varasemalt küsiti üldiselt. Vastusevariant „Taksoga, tasuta sõidujagamise või lühirendi autoga“ lisati esmakordselt 2024. Kuna 2023 ja 2024 on küsimuse esitust kaasajastatud (eristatud kaks liikumise perioodi eraldi ning lisatud sõiduvahendeid), ei ole varasemate aastatega võrdlust toodud.

Joonis 36. Laste peamine liikumisviis huviringidesse, ajaline võrdlus, n=7–14-aastaste lastega vastajad, kelle lapsed käivad huviringis (andsid vastuse), %

2023 muudeti küsimust, eristamaks talve ja muu perioodi, varasemalt küsiti üldiselt. Vastusevariant „Taksoga, tasuta sõidujagamise või lühirendi autoga“ lisati esmakordselt 2024. Kuna 2023 ja 2024 on küsimuse esitust kaasajastatud (eristatud kaks liikumise perioodi eraldi ning lisatud sõiduvahendeid), ei ole varasemate aastatega võrdlust toodud.

Laste saatjata ehk iseseisvalt liikumise tavapärane sihtkoht

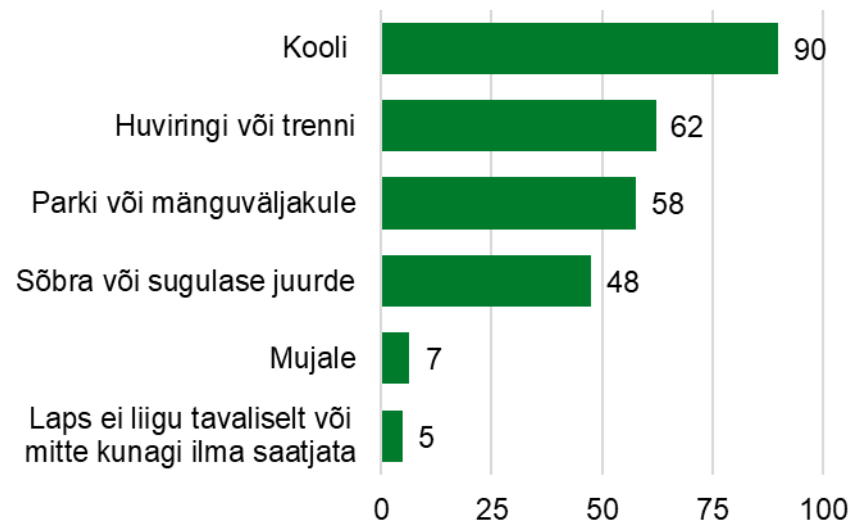
Saatjaks saab olla nii täiskasvanu kui ka alaealine noor (nt vanem õde- vend).

8–11-aastasi lapsi on 58%-s 7–14-aastaste lastega vastajate leibkondades, kokku 136-s vastanu leibkonnas. Neist liigub iseseisvalt kooli 90%, huviringi või trenni 62%, parki või mänguväljakule 58% ning sõprade juurde 48%. 5% peredes ei liigu selles vanuses lapsed mitte kunagi ilma saatjata.

Erinevate taustatunnuste lõikes tulemusi vastajate vähesuse tõttu analüüsida ei saa.

Joonis 37. Laste saatjata ehk iseseisvalt liikumise tavapärane sihtkoht, n=136, 8–11-aastaste lastega vastajad (andsid vastuse), %

Jalgrattaga liikumise sagedus erinevatel perioodidel

Vaadeldes jalgrattaga liikumise sagedust, arvestame nii tööle kui ka poodi ja muudesse sihtkohtadesse liikumist, kuid mitte tervisespordi eesmärgil tehtud sõite.

Selgus, et suveperioodil sõidab jalgrattaga kokku 34% tallinlastest, sh 19% vähemalt kord nädalas ja 8% igapäevaselt. Kevad- ja sügisperioodil liikleb rattaga 29%, sh 13% vähemalt kord nädalas ja 4% igapäevaselt. Talveperioodil liikleb jalgrattaga 5% tallinlastest ning kõige enam on sel ajal harvem kui kord kuus sõitjaid (2%).

Mehed liiklevad jalgrattaga sagedamini kui naised kõigil perioodidel. Suvel sõidab jalgrattaga 43% meestest ja 27% naistest, kevadel ja sügisel on vastavad näitajad 37% vs 21% ja talvel 9% vs 2%.

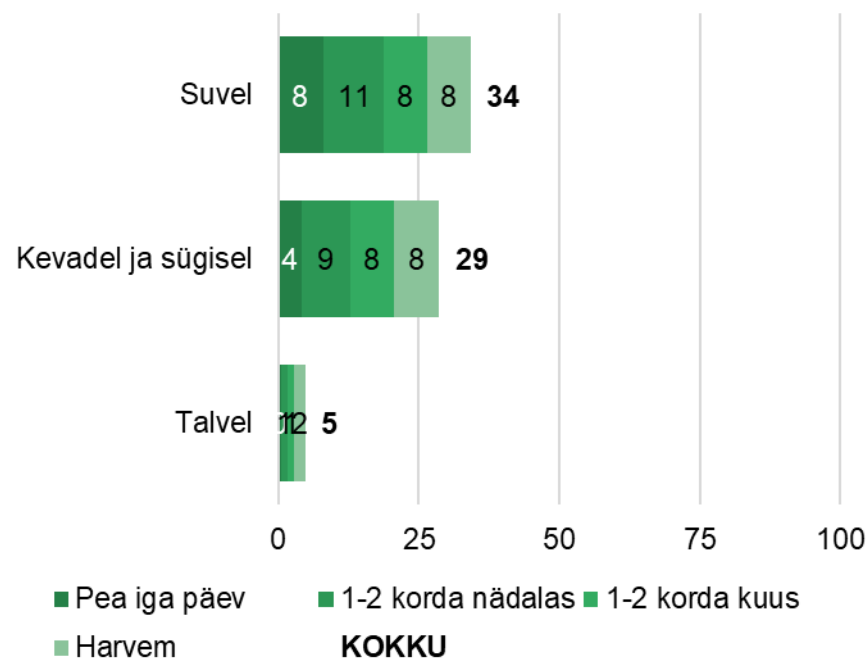
Vanuserühmadest on kõigil perioodidel kõige aktiivsemad 30–44-aastased. Noorim vanuserühm liikleb jalgrattaga keskmisest sagedamini suvel, tulemus on kõrgem tänu harvade sõitjate suurele osakaalule. Kõige harvem liiklevad jalgrattaga üle 64-aastased tallinlased. Eestlased on siin muude rahvuste esindajatest aktiivsemad, neist liikleb suvel rattaga vastavalt 41% vs 27%, kevadel/sügisel 36% vs 21% ja talvel 6% vs 3%.

Toimetuleku lõikes liiklevad jalgrattaga kõige sagedamini hästi hakkama saavad elanikud – suvel 44%, kevadel/sügisel 40% ja talvel 7%. Keskmiselt hakkama saavatest elanikest liigub jalgrattaga suvel 34%, kevadel/sügisel 28% ja talvel 6% ja toimetulekuraskustega inimestest suvel 26%, kevadel/sügisel 21% ja talvel 1%.

Suvel liiklevad jalgrattaga linnaosade lõikes kõige sagedamini Kesklinna (43%, sh 19% igapäevaselt), Nõmme (45%, sh 11%

igapäevaselt) ja Pirita (43%, sh igapäevaselt 8%) elanikud. Vastavad näitajad on keskmisest madalamad Kristiine (liigub 26%) ja Lasnamäe linnaosades (liigub 27%). Kevadel või sügisel liiklevad jalgrattaga sagedamini samuti Kesklinna (40%, sh 8% igapäevaselt), Nõmmel (39%, sh 5% igapäevaselt) ning Pirital (39%, sh 4% igapäevaselt) elanikud, keskmisest vähem aga Lasnamäe elanikud (kokku 18%). Ülejäänud linnaosades on näitajad madalamad. Talveperioodil jalgrattaga liiklemisel olulisi erisusi linnaosade lõikes ei ilmnenud.

Joonis 38. Jalgrattaga liikumise sagedus erinevatel perioodidel, n=kõik (andsid vastuse), %

Tabel 14. Jalgrattaga liikumise sagedus erinevatel perioodidel, vanusegruppide võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

Periood	Vanus				
	Kokku	18-29	30-44	45-64	65+
Suvi					
Pea iga päev	8	9	12	8	1
1-2 korda nädalas	11	12	13	11	6
1-2 korda kuus	8	10	11	7	3
Harvem	8	13	9	8	2
Kokku	34	44	45	35	12
Kevad ja sügis					
Pea iga päev	4	3	7	4	1
1-2 korda nädalas	9	10	12	9	3
1-2 korda kuus	8	8	10	9	3
Harvem	8	9	12	7	3
Kokku	29	32	41	29	9
Talv					
Pea iga päev	0,5	1	1		
1-2 korda nädalas	1	2	3		
1-2 korda kuus	1	2	1	1	
Harvem	2	3	3	1	1
Kokku	5	8	7	3	1

Erinevatel liikumisviisidel tehtud käikude arv

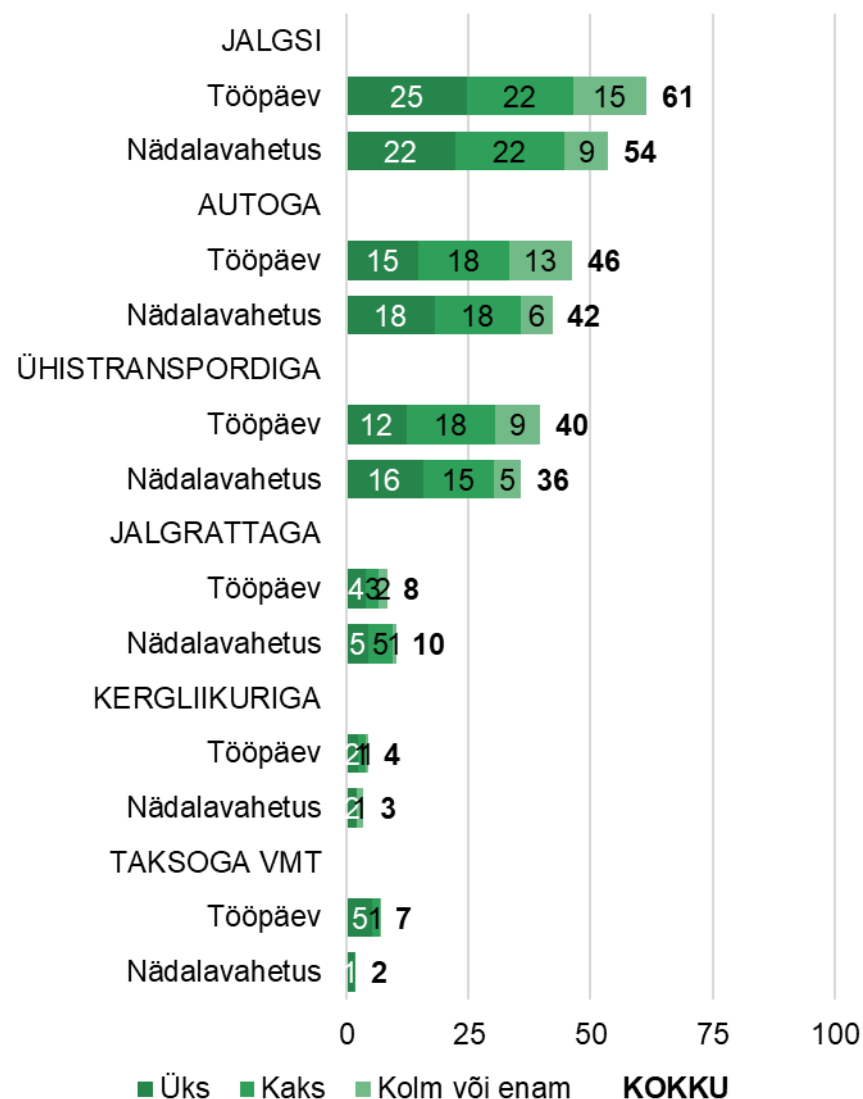
Erinevate liikumisviiside kasutussageduse kaardistamiseks palusime vastajail iga liikumisviisi kohta öelda, kui mitmel korral eelmisel päeval nad oma käigud sel viisil tegid. Käigu all on silmas peetud liikumist ühest punktist teise, näiteks kodunt tööle, koolist koju, kodunt sõbra juurde või sisseoste tegema jne. Juhul, kui vastaja kasutas ühe käigu jooksul mitut liikumisviisi, paluti arvestada neist peamist. Osade vastanute puhul langes eelmine päev tööpäeva peale (n=1271) ning osade puhul nädalavahetusele (n=223).

Tööpäevadel liikus tallinlastest 61% jalgsi (kõik käigud kokku), 46% autoga (enda või ametiauto), 40% ühistranspordiga, 8% jalgrattaga, 6% takso, tasulise sõidujagamise või lühirendi autoga ning 4% kergliikuriga. Nädalavahetusel liikus tallinlastest 54% jalgsi, 42% autoga, 36% ühistranspordiga, 10% jalgrattaga, 2% takso, tasulise sõidujagamise või lühirendi autoga ning 3% kergliikuriga (nt elektritõukeratas, monoratas, rula). Autoga ja jalgsi tehti muudest liikumisviisidest sagedamini kolm ja enam käiku.

Võrreldes eelmise aastaga on seekord oluliselt vähenenud jalgsi käimise osakaal nii tööpäeval kui nädalavahetusel. Suurenenud on jalgrattaga ja kergliikuriga liikumine. Nädalavahetusel on aga oluliselt suurenenud ühistranspordiga ning veidi vähenenud autoga liikumine. Näeme, et koroonaaastatel langes ühistranspordi kasutamine oluliselt, nüüdseks on see taastunud ja nädalavahetusel tase ka ületatud.

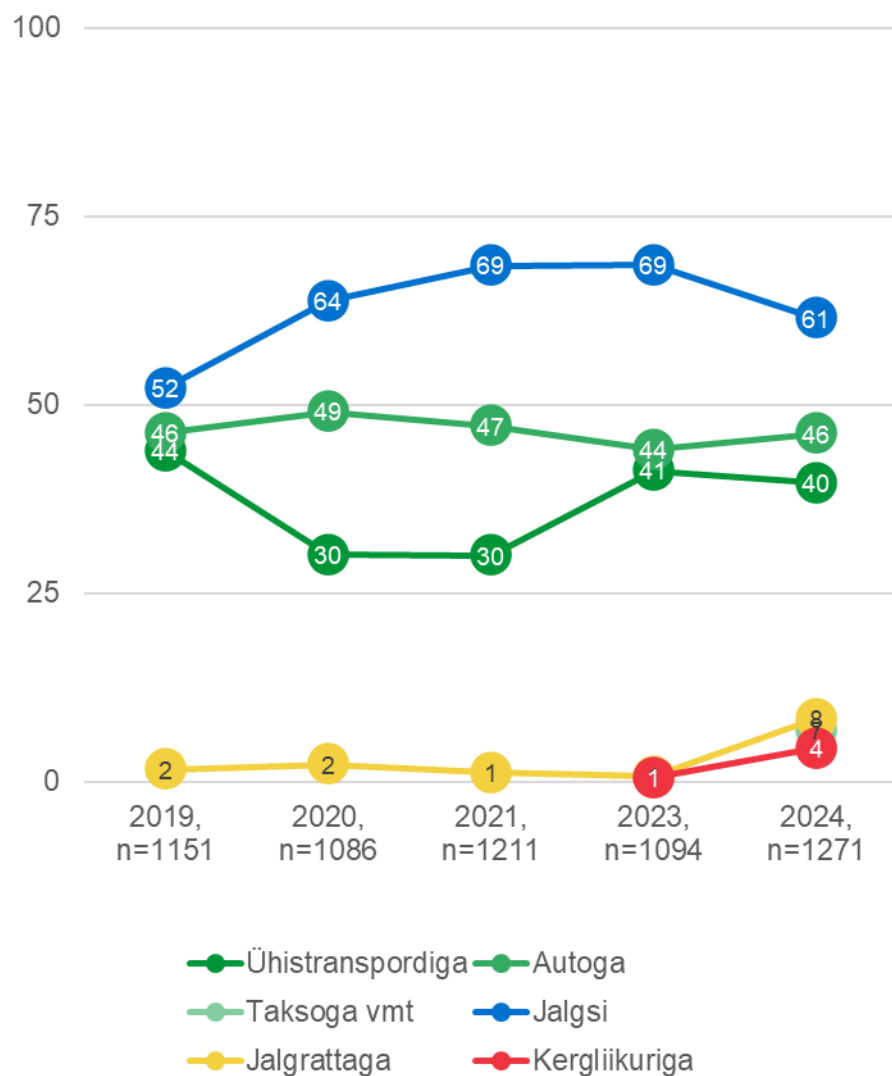
Siinjuures tuleb silmas pidada, et eelmistel aastatel toimus küsitlus talveperioodil, seekord aga septembris, mistõttu on rattaga sõitjate osakaal seekord suurem.

Joonis 39. Erinevatel liikumisviisidel tehtud käikude arv, n=kõik, %

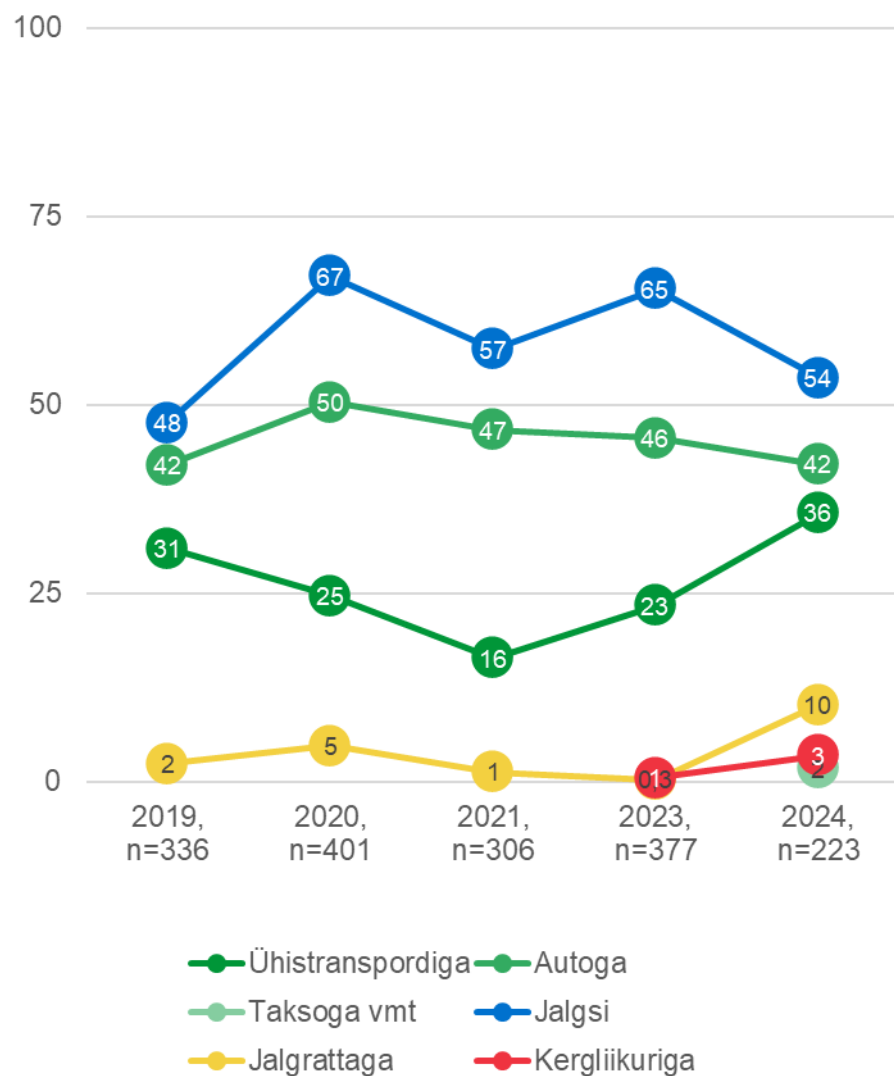
* Takso alla liigituvad ka tasuline sõidujagamise teenus (nt Bolt, Uber) ja lühirendi auto kasutamine. See vastusevariant lisati 2024.

Joonis 40. Erinevatel liikumisviisidel tehtud käikude tegijad kokku tööpäevadel, ajaline võrdlus, n=kõik, %

* Takso alla liigituvad ka tasuline sõidujagamise teenus (nt Bolt, Uber) ja lühirendi auto kasutamine. See vastusevariant lisati 2024, varasemat liigitati eeldatavasti auto alla. Vastusevariant kergliikur lisati 2023.

Joonis 41. Erinevatel liikumisviisidel tehtud käikude tegijad kokku nädalavahetusel, ajaline võrdlus, n=kõik, %

* Takso alla liigituvad ka tasuline sõidujagamise teenus (nt Bolt, Uber) ja lühirendi auto kasutamine. See vastusevariant lisati 2024, varasemat liigitati eeldatavasti auto alla. Vastusevariant kergliikur lisati 2023.

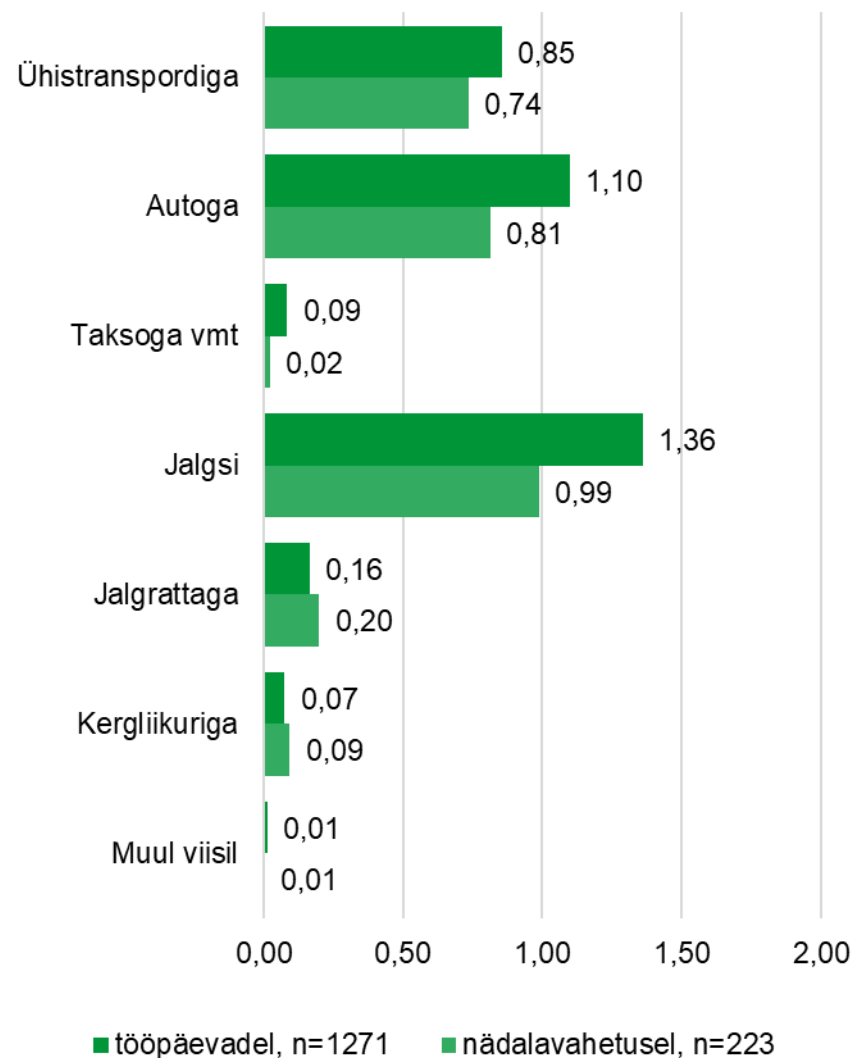
Võrreldes tööpäevadega on nädalavahetustel tehtud käikude keskmine arv väiksem eelkõige jalgsi liiklemise puhul.

Üldiselt vastavad tulemused eelmise päeva käikude kohta taustalõigete osas sellele, mida vastati ka peamise liikumisviisi kohta: naised liikusid eelmisel päeval meestest sagedamini ühistranspordiga ja mehed autoga. Selgusid siiski järgmised erisused:

- ✓ Jalgsi liikusid teistega võrreldes kõige sagedamini 18–29-aastased (72% vs 57–61%) ning linnaosade võrdluses kõige sagedamini Kesklinna (70%) ja harvem Pirita elanikud (37%).
- ✓ Jalgrattaga liikusid mehed sagedamini kui naised (11% vs 6%), kõige sagedamini 30–44- ja 45–64-aastased (10–12% vs 3–7%) ja Kesklinna elanikud (20%).
- ✓ Ühistranspordiga liikujate osakaal oli kõige kõrgem Lasnamäe (46%) ja Põhja-Tallinna (43%) linnosas, madalaim Pirital (26%).
- ✓ Autoga tehti teistest selgelt sagedamini sõite Pirita linnaosas (73% vs 40–54% teistel).
- ✓ Taksot või tasulist sõidujagamist kasutasid sagedamini 18–29- ja 30–44-aastased võrreldes eakamatega (7–13% vs 2–4%).
- ✓ Kergliikurit kasutasid selgelt kõige sagedamini noored, 18–29-aastased (13% vs 1–4%) ja Kesklinna elanikud (10% vs 0–6%).

Leibkonna elujärje lõikes ei selgunud siin erisusi ühegi liikumisviisi puhul.

Joonis 42. **Erinevatel liikumisviisidel tehtud keskmine käikude arv n=kõik, %**

Auto kasutamist vähendavad tingimused

Peamiselt autoga liikujatelt uuriti, mil määral mõjutaksid erinevad tingimused neid auto kasutamist vähendada ning otsustama ühistranspordi ja/või jalgratta kasuks.

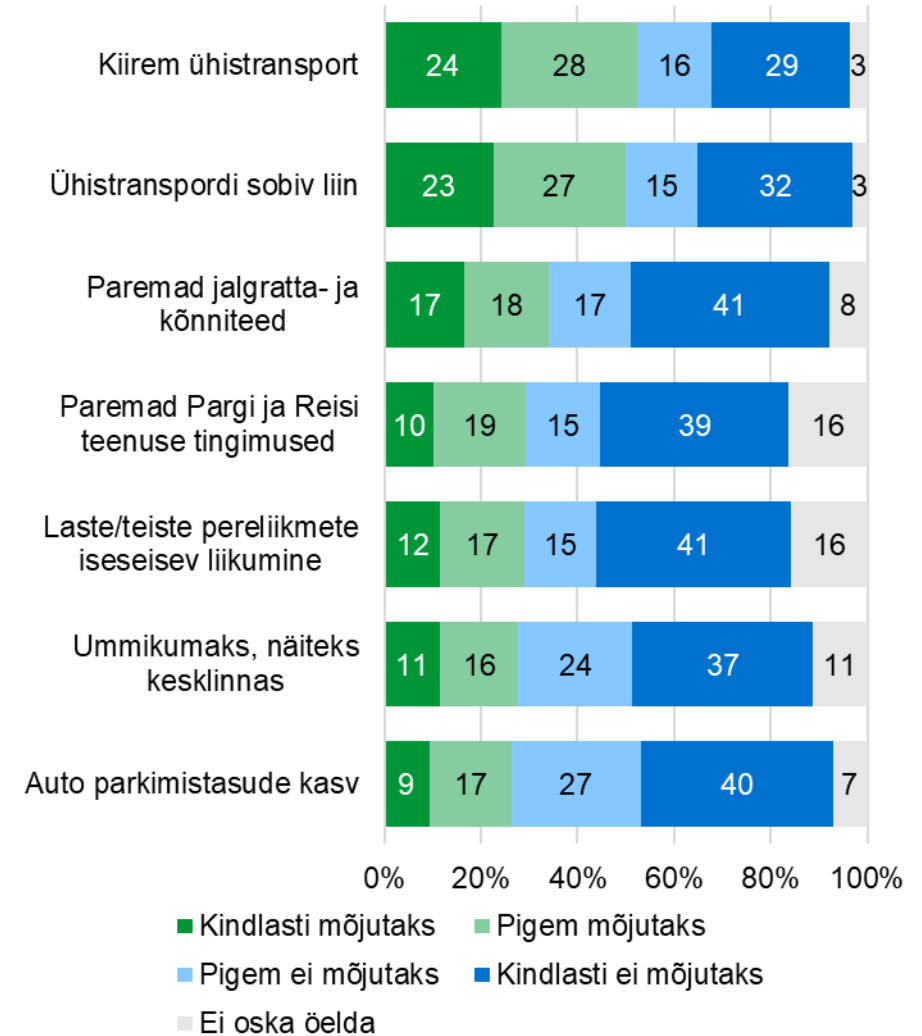
Enamuse loetletud tingimuste puhul on taas ülekaalus vastus, et need ei avaldaks mõju auto kasutamise vähendamisele (54–67%), sh kindlasti ei mõjutaks need tingimused enam kui kolmandikku.

Kahe argumendi puhul on ülekaalus aga arvamus, et need mõjuksid auto kasutamist vähendavana, need olid kiirema ühistranspordi ja sobiva ühistranspordi liini olemasolu (nõustujaid vastavalt 52% ja 50%).

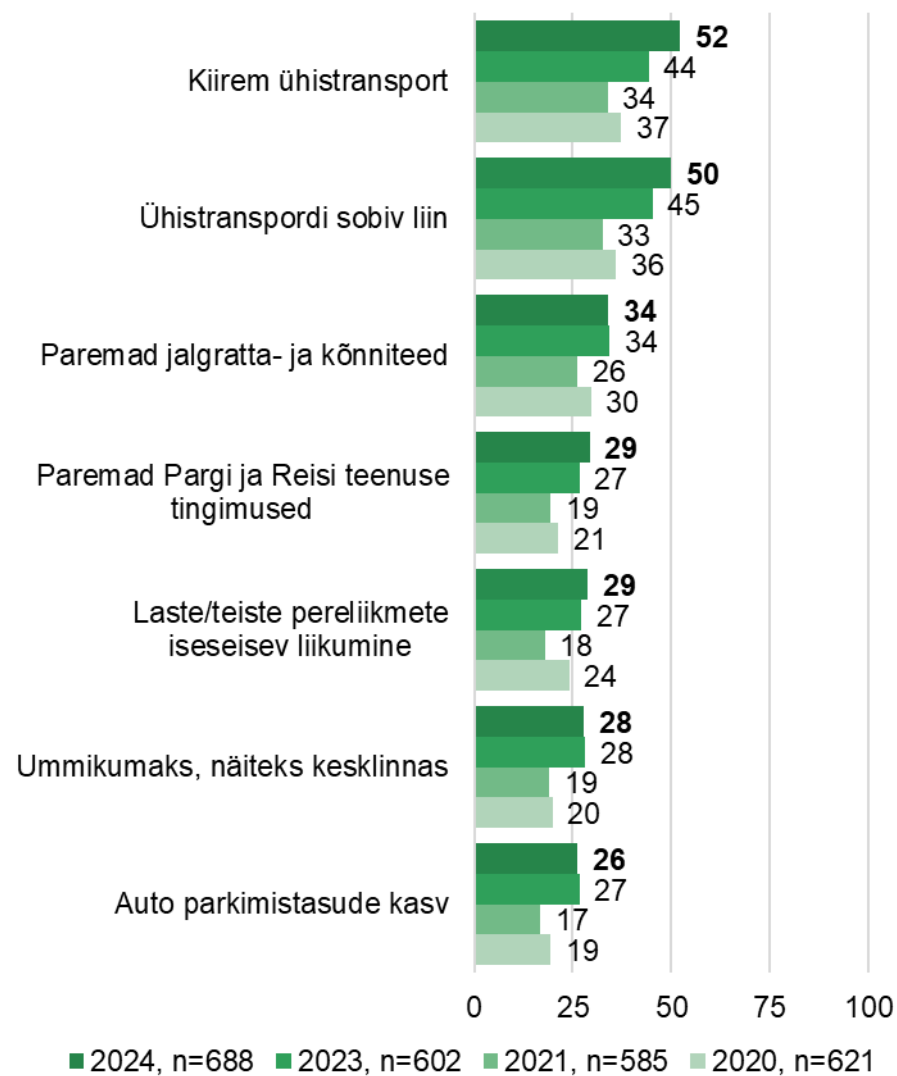
Muust rahvusest elanikega võrreldes paneks eestlasi auto kasutamist vähendada sagedamini ühistranspordi sobiv liin (41% vs 59%), kiirem ühistransport (46% vs 59%) ja paremad jalgratta ja kõnniteed (29% vs 39%), 18–29- ja 30–44-aastaseid aga eakamatest sagedamini paremad ratta- ja kõnniteed (39–49% vs 19–30%) ning kiirem ühistransport (59–60% vs 40–48%). Paremad ratta- ja kõnniteed olid teistest olulisemad ka mugava elujärgjega inimestele (46% vs 25–33%).

Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud kahe teguri mõju, milleks on kiirem ühistransport ja sobiv liin. Viimase nelja aasta tulemusi võrreldes näeme, et kõigi tegurite mõju elanikele on tasapisi mõnevõrra suurenenud, seega võib öelda, et auto kasutamisest loobumise peale on hakatud üha enam mõtlema.

Joonis 43. Auto kasutamist vähendavad tingimused, n=688, liigub peamiselt autoga, %

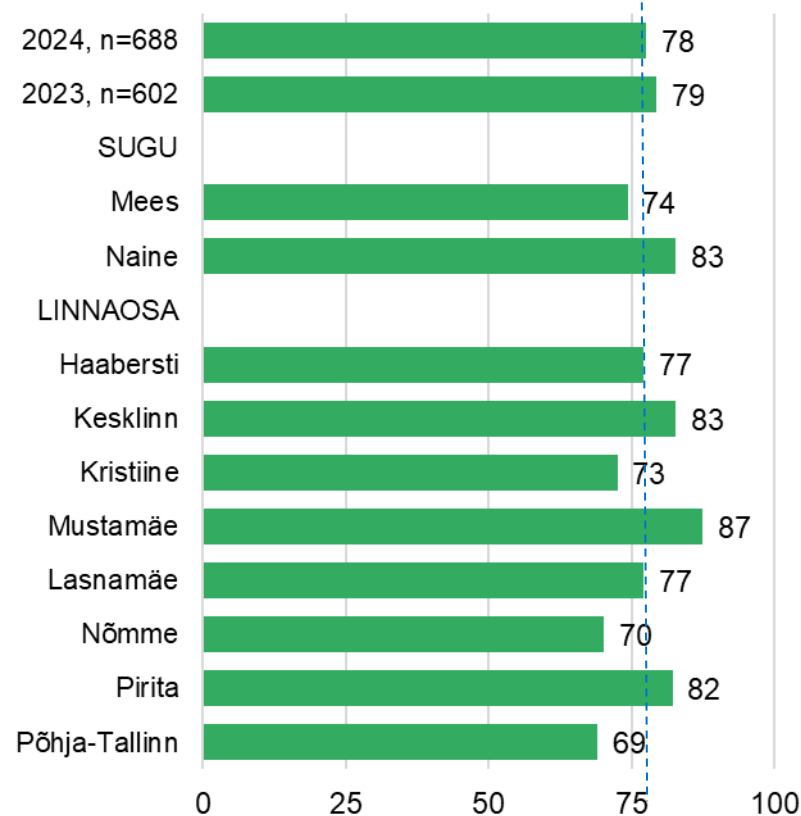
Joonis 44. **Auto kasutamist vähendavad tingimused (kindlasti + pigem), ajaline võrdlus, n=liigub peamiselt autoga, %**

Kokku 78% autokasutajatest oleks valmis vähemalt mõnel tingimusel auto kasutamist vähendama (valis vähemalt ühe teguri puhul vastuse: kindlasti või pigem mõjutaks), nende seas on sagedamini naised ja Keslinna, Mustamäe ja Pirita elanikke.

Ülejäänuid ei saaks mõjutada autost loobuma.

Joonis 45. **Mõni loetletud tingimustest (kindlasti + pigem) mõjutaks auto kasutamist vähendama, taustarühmade võrdlus, n=liigub peamiselt autoga, %**

Rahulolu liikumisvõimalustega

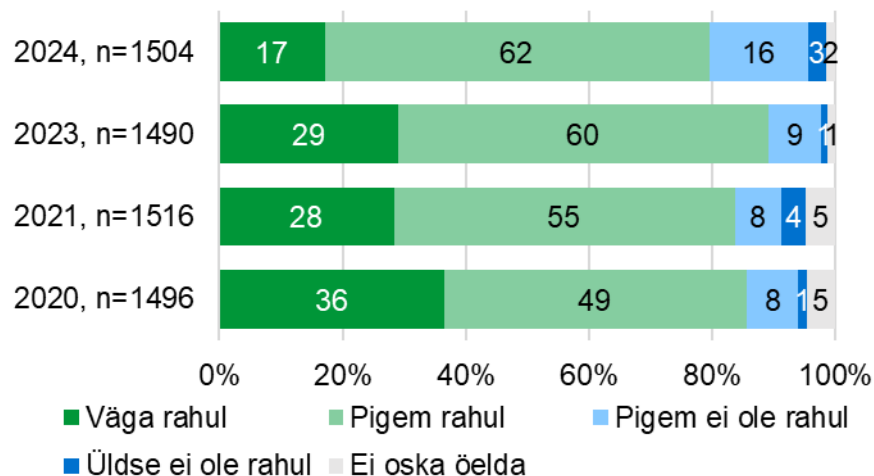
Oma praeguste võimalustega liikuda ükskõik millisesse sihtpunkti Tallinnas on rahul kokku 80% tallinlastest. Rahulolematuid on ligikaudu viiendik, vastata ei osanud 2%.

Üldine hinnang Tallinna liikumisvõimalustele on eelmise aastaga võrreldes langenud.

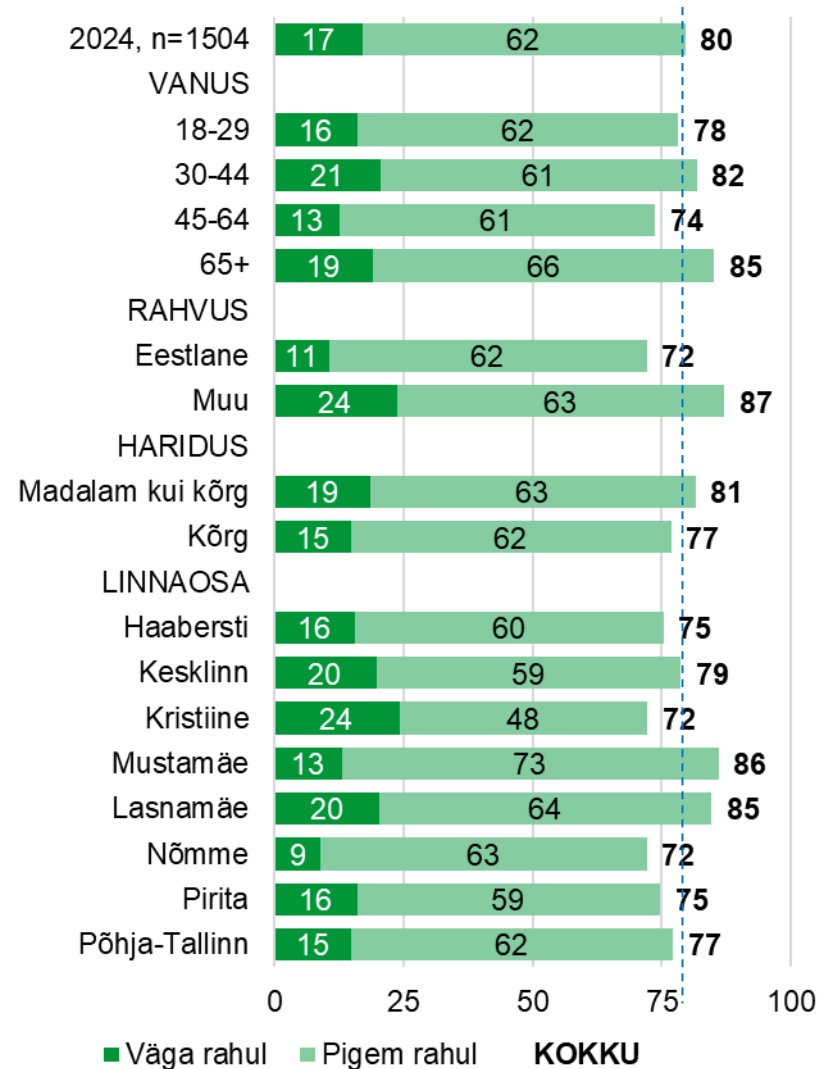
Tallinnas liikumise võimalustega on võrreldes noorematega rahulolevamad üle 64-aastased ja eestlastega võrreldes muude rahvuste esindajad. Madalama haridusega inimeste rahulolu on kõrgem kui kõrgharitudel.

Seekord on rahulolu liikumisvõimalustega lisaks Lasnamäe linnaosa elanikele kõrgem ka Mustamäe elanike seas.

Joonis 46. **Rahulolu liikumisvõimalustega, ajaline võrdlus, n=kõik, %**

Joonis 47. **Rahulolu liikumisvõimalustega, taustarühmade võrdlus, n=kõik, %**

Hinnang jalakäijasõbralikkusele

Pealinlastest 78% peab Tallinna jalakäijasõbralikuks – väga jalakäijasõbralikuks 20% ja küllaltki jalakäijasõbralikuks 58%.

Vastupidisel arvamusel on kokku 20% tallinlastest. Vastata ei osanud 1%.

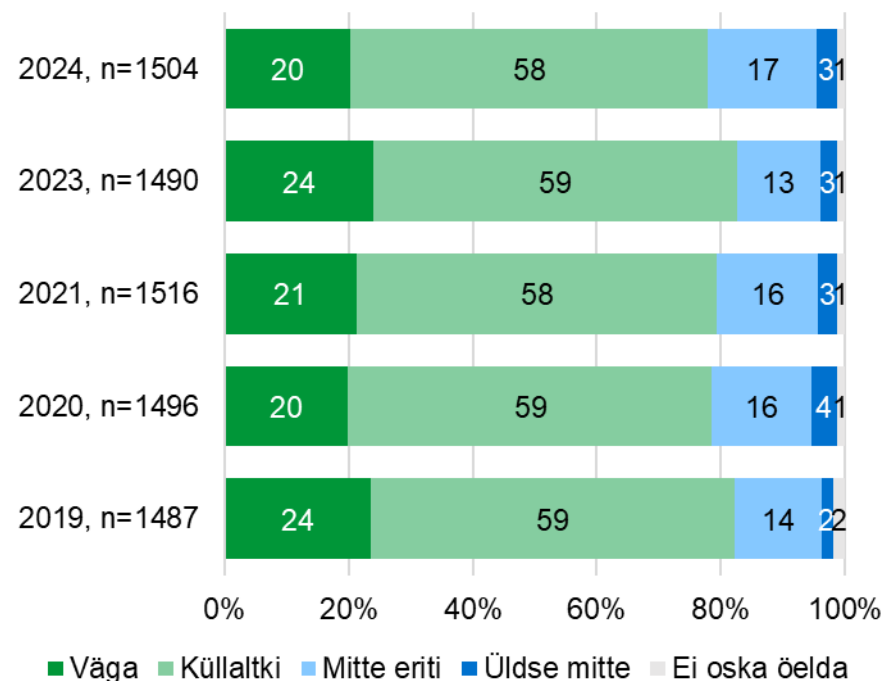
Eelmise aastaga võrreldes on hinnang Tallinna jalakäijasõbralikkusele langenud.

Jalakäijasõbralikkusele andsid kõrgema hinnangu naistest sagedamini mehed, teistest sagedamini 30–44- ja 45–64-aastased, eestlastest oluliselt sagedamini muust rahvusest elanikud ning kõrgharidusega elanikest sagedamini madalama haridusega elanikud. Linnaosadest osutusid siin kõige kõrgemaks Lasnamäe ja Nõmme elanike hinnangud.

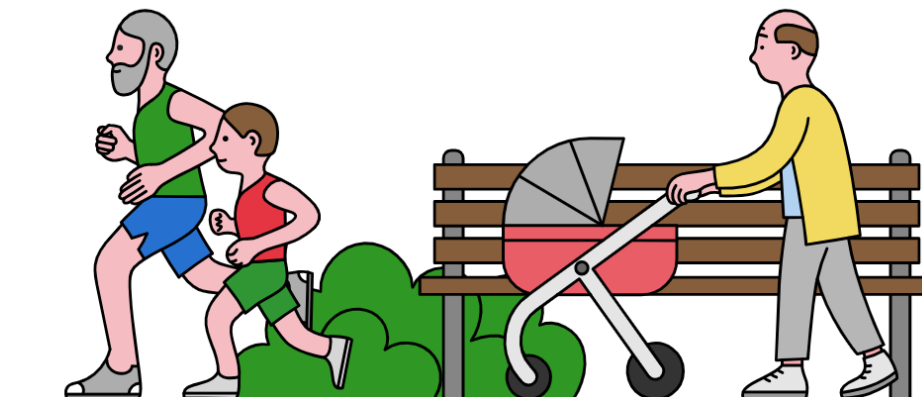
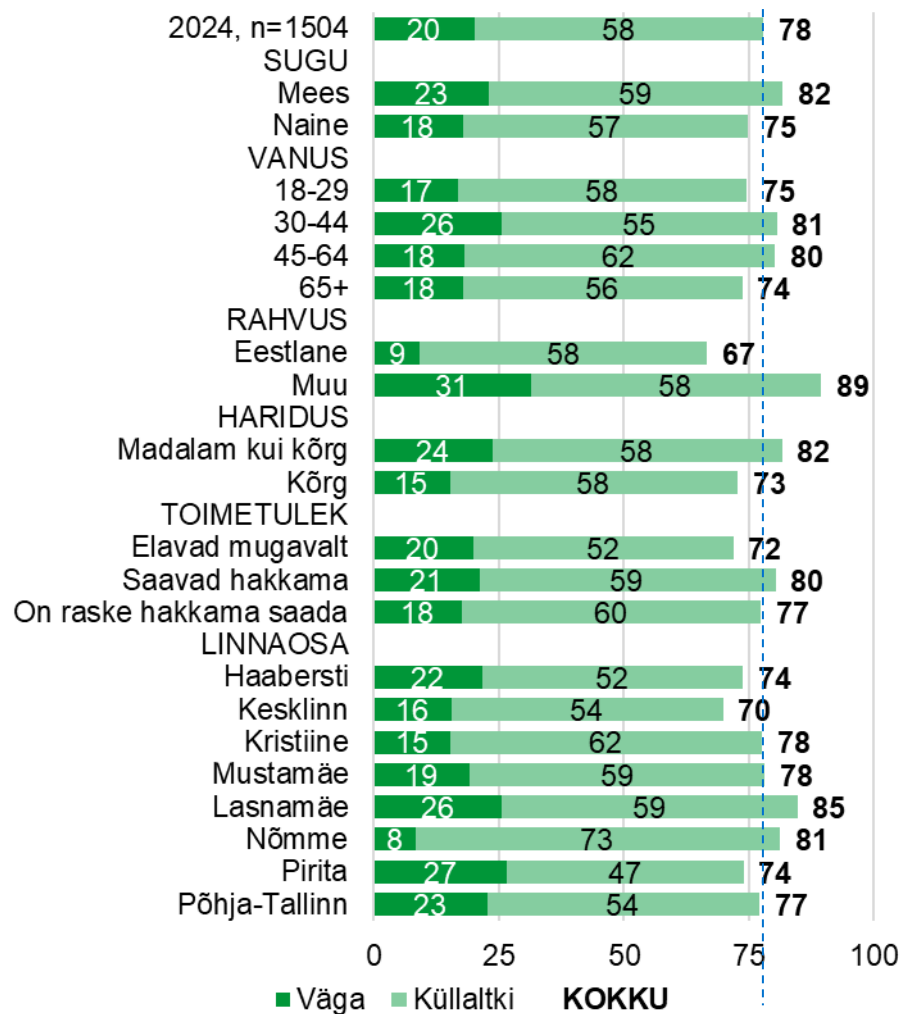
Keskmise majandusliku toimetulekuga inimesed hindavad Tallinna jalakäijasõbralikkust kõrgemalt kui need, kes elavad hästi.

Hinnang Tallinna jalakäijasõbralikkusele on jätkuvalt kõrgem peamiselt autoga liikuvate elanike (85%) seas, madalam aga peamiselt jalgsi (73%), ühistranspordiga (76%) ja eelkõige jalgrattaga liikuvate (56%) tallinlaste seas. Peamiselt jalgrattaga liikujate hulk valimis on küll üldistusteks liialt väike (n=24).

Joonis 48. Hinnang jalakäijasõbralikkusele, ajaline võrdlus, n=kõik, %

Joonis 49. Hinnang jalakäijasõbralikkusele, taustarühmade võrdlus, n=kõik, %

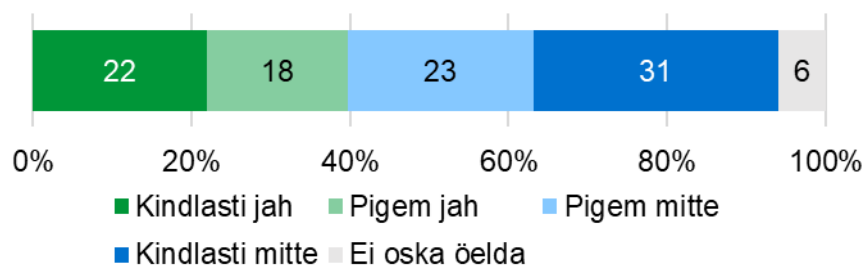
Piirkiiruse vähendamise toetamine Tallinna kesklinnas

Piirkiiruse vähendamist Tallinna kesklinnas müra vähendamiseks ja ohutuse suurendamiseks toetab 40% ja vastu on 54% tallinlastest, vastata ei osanud 6%.

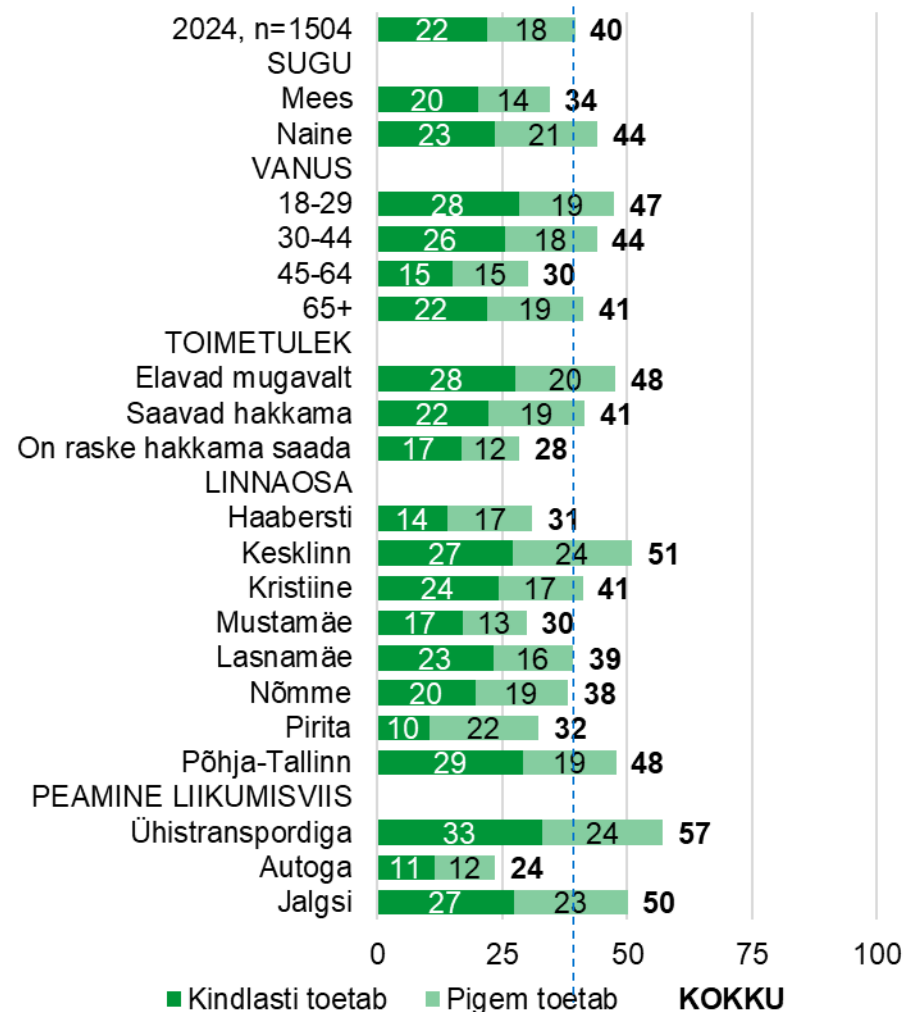
Naised toetavad piirkiiruse vähendamist sagedamini kui mehed, vanematest sagedamini 18–29- ja 30–44-aastased, need, kes elavad mugavalt ning linnosade võrdluses Kesklinna ja Põhja-Tallinna elanikud. Kõige enam piirkiiruse vähendamise vastaseid näeme Haabersti, Mustamäe ja Pirita linnaosa elanike seas (kõigis 67% vastu).

Loogilise tulemusena pooldavad piirkiiruse vähendamist sagedamini tööpäevadel peamiselt jalgsi ja ühistranspordiga liiklejad ning ka jalgratturid, ehkki viimaseid on valimis liialt vähe. Peamiselt autoga liiklejate seas on pooldajate osakaal kõige madalam.

Joonis 50. Piirkiiruse vähendamise toetamine Tallinna kesklinnas, n=kõik, %

Joonis 51. Piirkiiruse vähendamise toetamine Tallinna kesklinnas, tasutarühmade võrdlus, n=kõik, %

5. Ühistransport

Erinevate liikumisteenuste kasutussagedus

Küsitlusele eelnenud nelja nädala jooksul kasutas tallinlastest:

- ✓ 81% Tallinna ühistransporti, sh igapäevaseid kasutajaid oli 27%;
- ✓ 43% takso või tasulise sõidujagamise teenust, sh igapäevaseid kasutajaid oli 1%;
- ✓ 17% elektritõukeratta renditeenust, sh igapäevaseid kasutajaid oli 1%;
- ✓ 15% auto lühirenti (Citybee, Bolt Drive või Elmo Rent), sh igapäevaseid kasutajaid oli 1%.

Võrreldes eelmise uuringuga on tallinlaste seas seekord oluliselt suurenenud elektritõukeratta renditeenuse kasutamine, pikemas perspektiivis on suurenenud ka auto lühirenti kasutamine.

Ühistranspordi igapäevaste kasutajate osakaal ei ole veel jõudnud tagasi 2019. aasta tasemele.

Ühistransporti kasutavad meestest sagedamini naised (75% vs 86%), eestlastega võrreldes sagedamini muude rahvuste esindajad (78% vs 84%). Linnaosade võrdluses on ühistranspordi kasutajate osakaal kõige kõrgem Põhja-Tallinna (88%), Kesklinna (84%) ja Lasnamäe (82%), kõige madalam aga Pirita (68%) elanike seas.

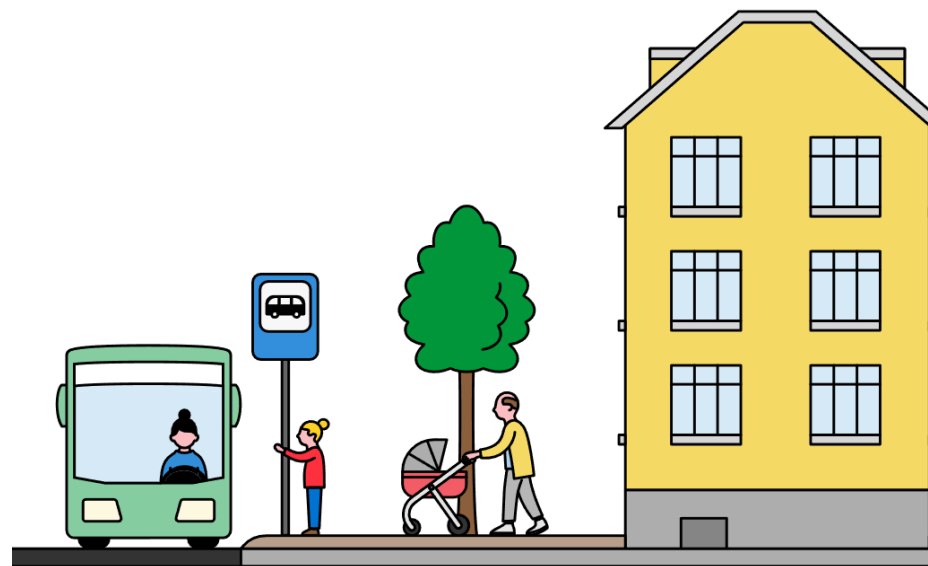
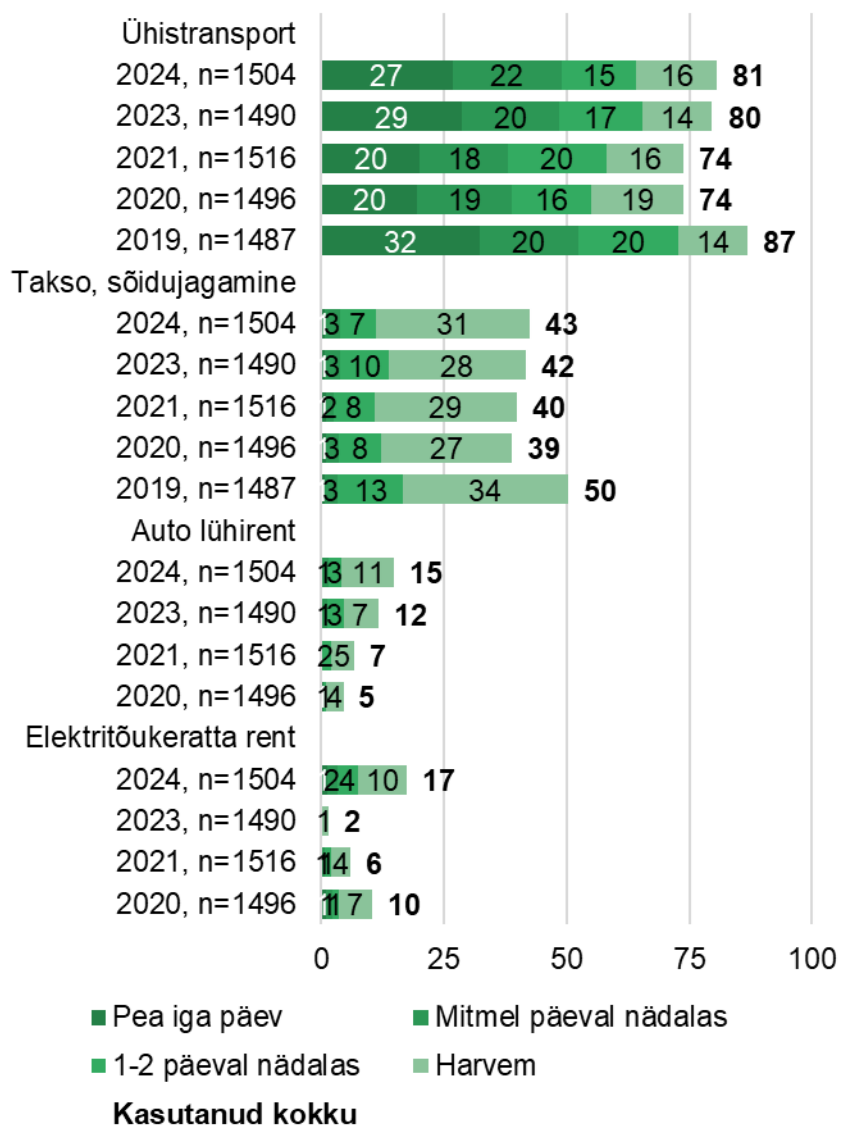
Takso või tasulise sõidujagamise teenust kasutavad vanematega võrreldes sagedamini 18–29- ja 30–44-aastased (51–65% vs 27–34%) ning majanduslikult keskmise või madala majandusliku toimetulekutasemega elanikega võrreldes sagedamini mugavalt elavad (39–41% vs 55%) tallinlased. Linnaosade võrdluses on takso või

tasulise sõidujagamise teenuse kasutajate osakaal kõrgeim Kesklinnas (51%) ja madalaim Haaberstis (34%).

Elektritõukeratta renditeenust kasutavad naistest sagedamini mehed (11% vs 25%), eakamatest sagedamini 18–29- ja 30–44-aastased (0–6% vs 27–45%), majanduslikult keskmise või madala majandusliku toimetulekutasemega elanikega võrreldes sagedamini mugavalt elavad (12–16% vs 29%) tallinlased. Linnaosade võrdluses on teenuse kasutajaid enam Haabersti, Põhja-Tallinna ja Kesklinna (22–26%) ning kõige vähem Nõmme (9%) elanike seas.

Auto lühirenti kasutavad naistest sagedamini mehed (11% vs 20%), eakamatest sagedamini 18–29- ja 30–44-aastased (21–35% vs 2–10%) ja majanduslikult keskmise või madala majandusliku toimetulekutasemega elanikega võrreldes sagedamini mugavalt elavad (11–14% vs 24%) tallinlased. Linnaosade võrdluses on teenuse kasutajaid enam Kesklinna ja Põhja-Tallinna (20–21%) ja vähem Mustamäe (10%) elanike seas.

Joonis 52. Erinevate liikumisteenuste kasutussagedus viimase 4 nädala jooksul, ajaline võrdlus, n=kõik, %

Ümberistumised ühistranspordiga sõites

Ümberistumiste arv ühistranspordiga sõites

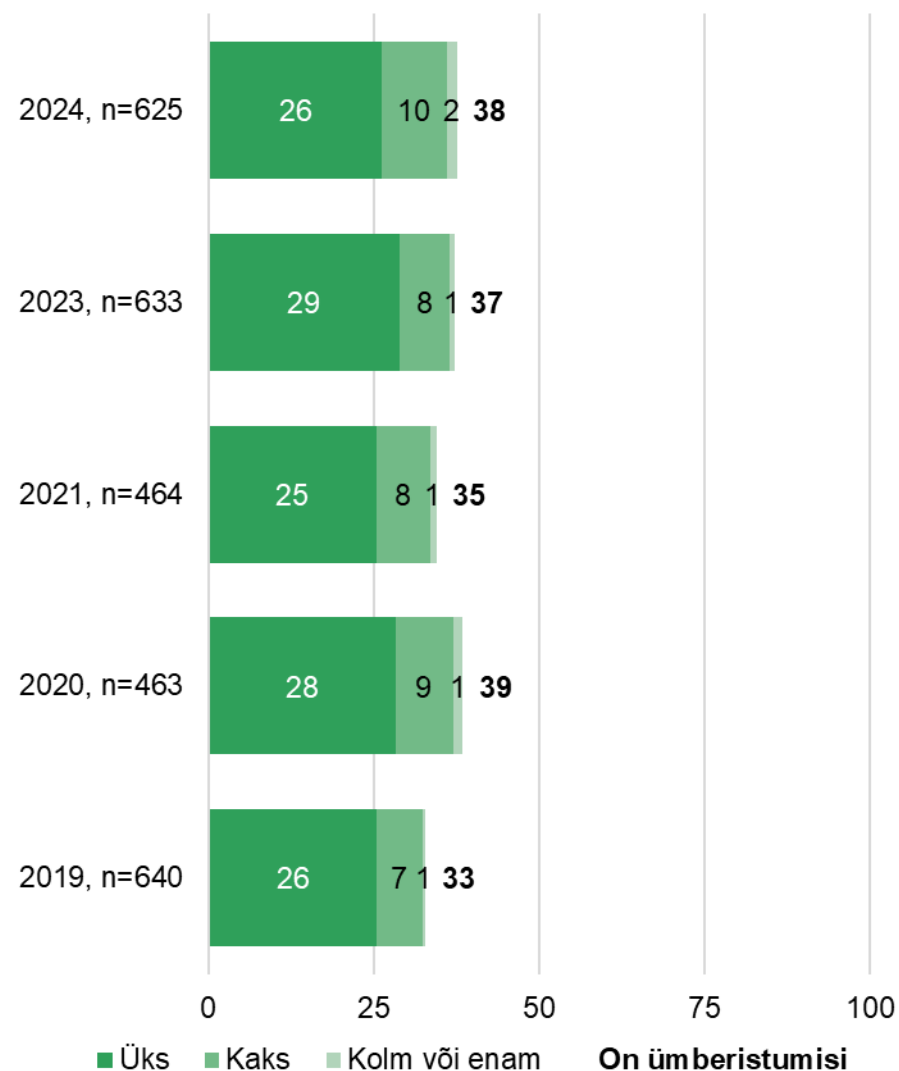
Peamiselt ühistranspordiga liikuvatest inimestest (n=652) 38% peab tööpäeval oma peamisse sihtkohta jõudmiseks tegema tavaliselt ümberistumisi, sealjuures 26% peab tegema tavaliselt ühe ümberistumise, 10% kaks ümberistumist ning 2% kolm või enam ümberistumist.

Ümberistujate osakaal ja ümberistumiste arv võrreldes eelmise aastaga oluliselt muutunud ei ole.

Eakamad teevad võrreldes 18–29-aastastega ümberistumisi ühistranspordiga sõites sagedamini (35–43% vs 25%), nagu ka toimetulekuraskustes inimesed võrreldes majanduslikult mugavalt elavate inimestega (50% vs 25%).

Linnaosade võrdluses teevad ümberistumisi ühistranspordiga sõites sagedamini Pirita elanikud (60%), harvemini aga Kristiine (23%) elanikud.

Joonis 53. Ümberistumiste arv ühistranspordiga sõites, ajaline võrdlus, n=liiguvad peamiselt ühistranspordiga, %

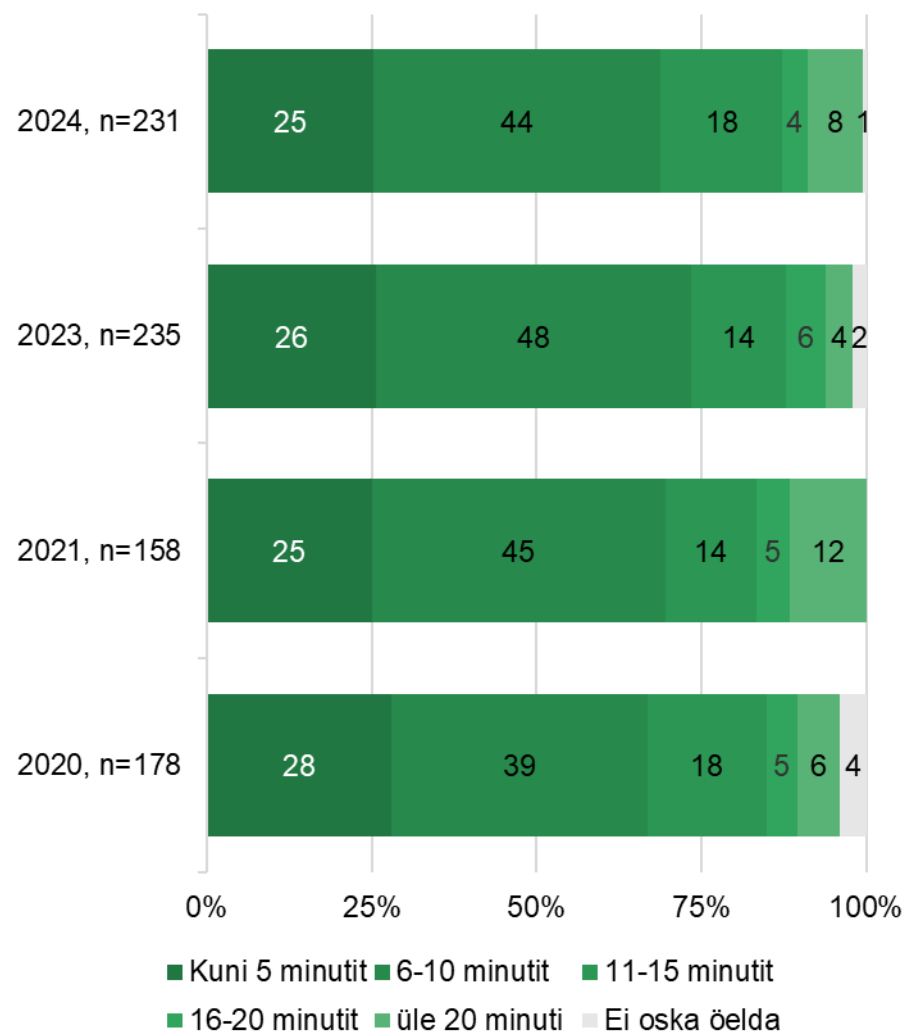
Ümberistumiste ajakulu ühistranspordiga sõites

Valdavalt ehk 44%-l peamiselt ühistranspordiga liikuvatest ja ümberistumisi tegevatest inimestest kulub ümberistumisele tavapärasesse sihtkohta jõudmiseks 6–10 minutit, 25%-l kulub selleks kuni 5 minutit ja 31%-l rohkem kui 10 minutit.

Eelmise aastaga võrreldes on ümberistumisele kuluv ajakulu veidi suurenenud – üle 10 minuti kulus siis 26%-l, nüüd 31%-l.

Vastajate arvud on taustatunnuste lõikes tulemusete vaatlemiseks liiga väikesed.

Joonis 54. Ümberistumisele kuluv aeg ühistranspordiga sõites, ajaline võrdlus, n=liiguvad peamiselt ühistranspordiga ja teevad ümberistumisi, %

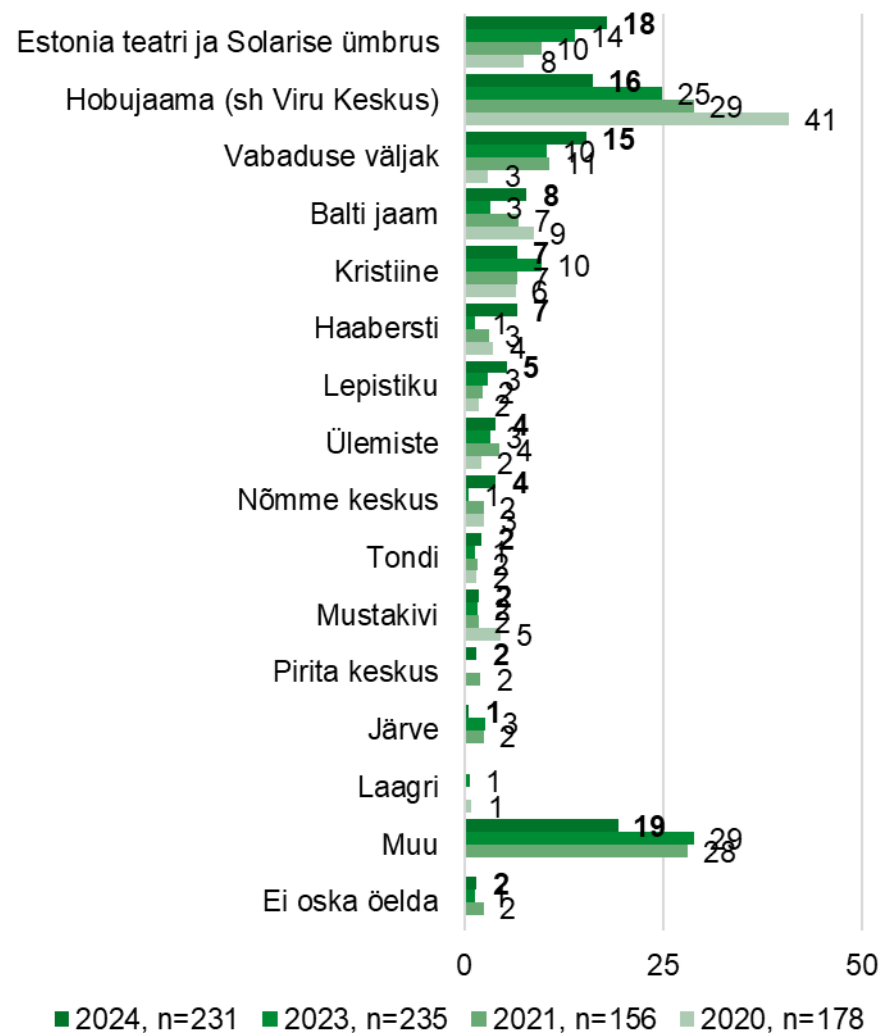
Ümberistumiste koht ühistranspordiga sõites

Tööpäevadel ühistranspordiga liiklemisel on tallinlastel hetkel kolm võrdselt olulist ümberistumise kohta: Estonia teatri ja Solarise ümbrus (18%), Hobujaama (16%) ning Vabaduse väljak (15%). Olulisuselt järgnevad eelnimetatutele Balti Jaam, Kristiine Keskus ja Haabersti. Lisaks 19% kasutab veel muid kohti.

Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud Estonia teatri, Vabaduse väljaku ja Balti Jaama osatähtsus ümberistumise kohana, vähenenud seevastu Hobujaama tähtsus.

Tulemused ei ole 2020. aastaga päris üheselt võrreldavad, kuna siis oli loetelust mitmeid vastusevariante puudu.

Joonis 55. Ümberistumise koht ühistranspordiga sõites, ajaline võrdlus, n=liiguvad peamiselt ühistranspordiga ja teevad ümberistumisi, %

Ühistranspordipeatuse kaugus kodust

Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud pealinlastest 69%-l jääb lähim ühistranspordipeatus kodust kuni 5 minutilise jalutuskäigu kaugusele, 27%-l 6–10 minutilise ning 4%-l enam kui 10 minutilise jalutuskäigu kaugusele.

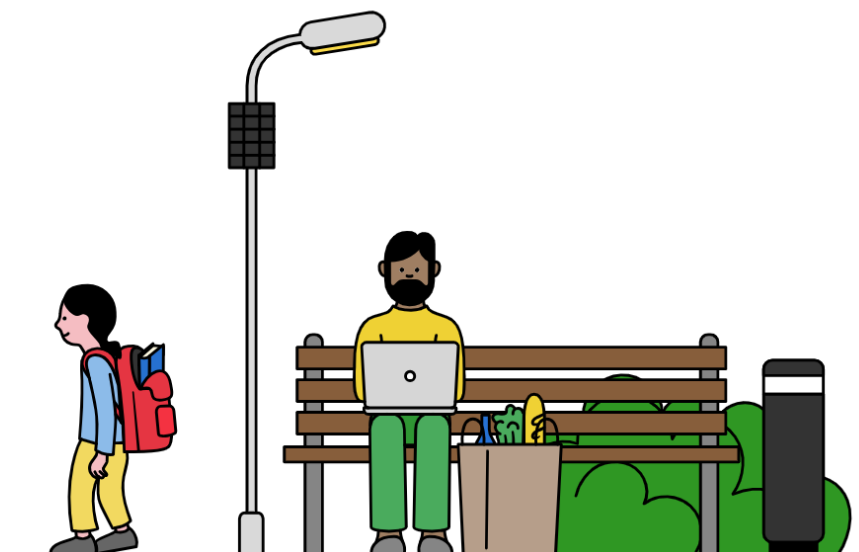
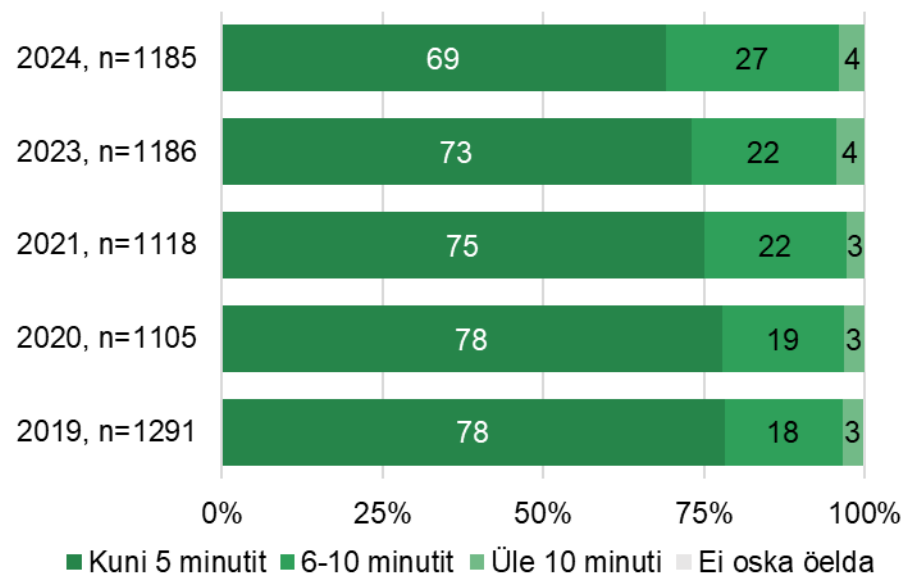
Aastate võrdluses on mõnevõrra vähenenud tallinlaste osakaal, kel ühistranspordipeatus jääb kuni 5 minuti kaugusele.

30–44-aastastel asub lähim peatus teistest vanuserühmadest sagedamini kuni 5 minutilise teekonna kaugusel (77% vs 63–69% teistel) ja üle 64-aastastel asub lähim peatus teistest sagedamini 6–10 minuti kaugusel (33% vs 20–28%).

Madalama haridusega vastajatel asub peatus kõrgharitutega võrreldes sagedamini kuni 5 minuti kaugusel (73% vs 65%), samas kui kõrgharitudel asub see võrreldes madalamalt haritudetega sagedamini 6–10 minuti kaugusel (29% vs 24%).

Linnaosade võrdluses mainivad ühistranspordipeatuste paiknemist kuni 5 minutilise jalutuskäigu kaugusel keskmisest harvemini Nõmme (57%) ja Pirita (55%) elanikud. Neis linnaosades jääb peatus teistest sagedamini enam kui 5 minutilise jalutuskäigu kaugusele.

Joonis 56. Ühistranspordipeatuse kaugus kodust, ajaline võrdlus, n=on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud, %

Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine

Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi olemasolu

Tallinlastest 95%-l on olemas Ühiskaart (Tallinna ja Harjumaa ühistranspordi roheline sõidukaart) või mõni muu kontaktivaba kaart (nt õpilaspilet), millega on võimalik ühistranspordis oma sõite valideerida. Edasises tekstis on mõlemad variandid koondatud ühtse nimetaja „Ühiskaart“ alla.

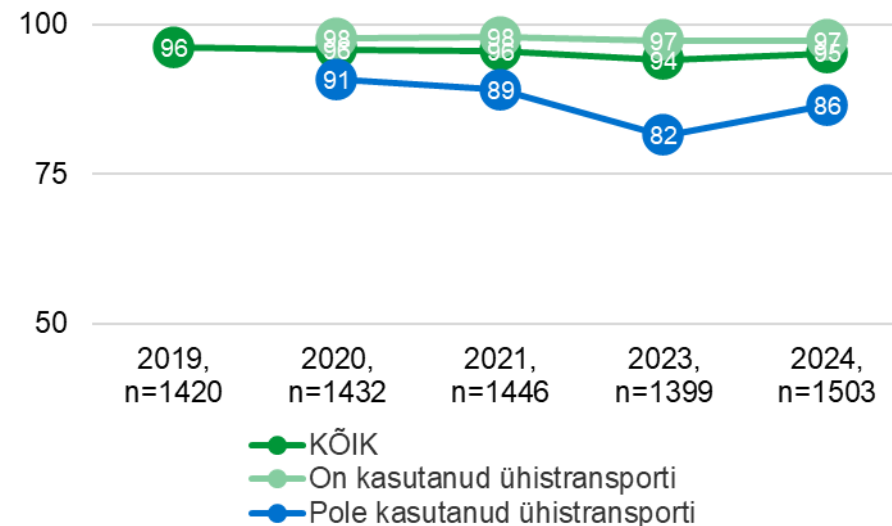
Viimased neli aastat on Ühiskaardi omanike osakaal tallinlaste seas püsinud samal tasemel.

Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanute seas on Ühiskaart olemas 97%-l ja mittekasutanutel 86%-l. Võrreldes eelmise uuringuga on ühistranspordi mittekasutajatel Ühiskaardi omamine nüüd suurenenud.

Ühiskaardi omanikke on enim 30–44- kui ka 45-64-aastaste seas (97-98%), samas kui 18–29-aastaste seas on neid 95% ja üle 64-aastaste seas 91%.

Linnaosade lõikes tulemustes olulist erisust ei ilmnenud.

Joonis 57. Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi olemasolu, millega on võimalik sõite valideerida, ajaline võrdlus, n=kõik (andsid vastuse), %

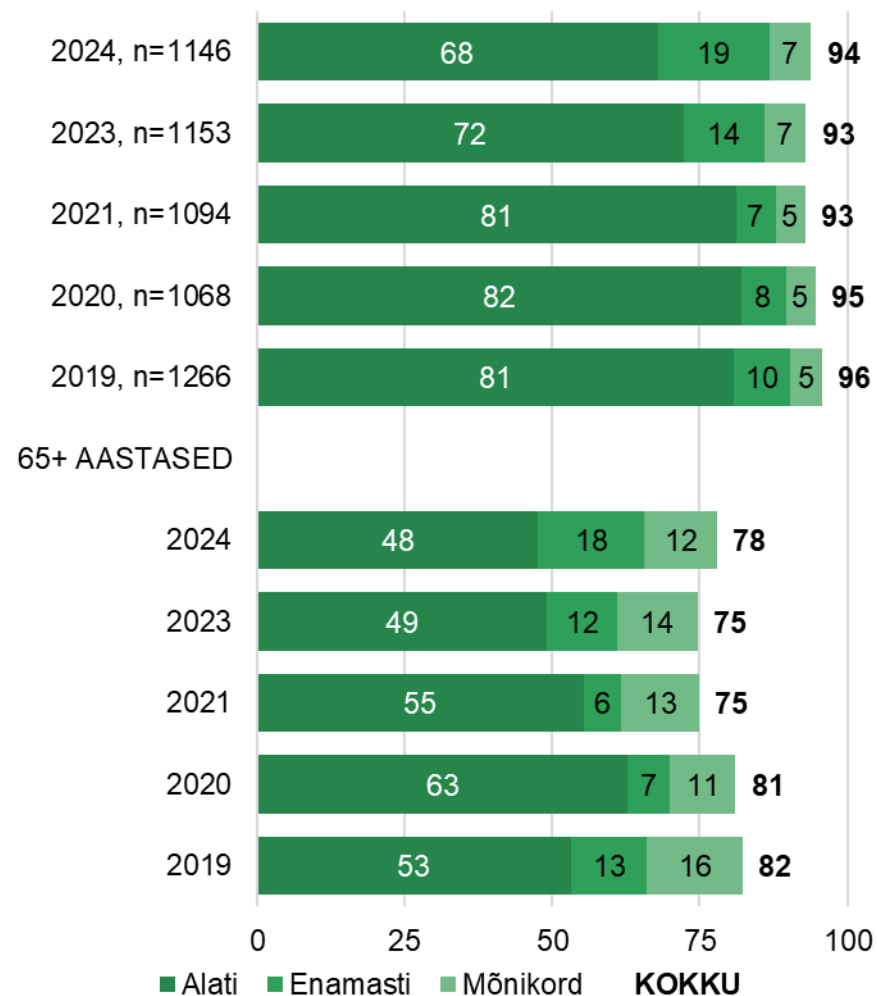
Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimine

94% Ühiskaarti omavatest ühistranspordikasutajatest valideerib selle ühistransporti sisenedes - sh 68% valideerib selle alati, 19% enamasti ja 7% mõnikord.

Vaadeldes trende näeme, et üldine valideerijate osakaal on olnud viimastel aastatel küllaltki stabiilne, muutunud on veidi vaid alati valideerijate osakaalud. Ka viimase aastaga on ühiskaardi alati valideerijate osakaal veidi vähenenud ning enamasti valideerijate osa suurenenud.

Ühiskaardi valideerivad enda sõnul alati ülejäänud vanusegruppidest sagedamini 30–44- ja 45–64-aastased (74–85% vs 48–54%) ja madalamalt haritutega võrreldes sagedamini kõrgharidusega (65% vs 71%) tallinlased.

Joonis 58. Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimise sagedus ühistransporti sisenedes, ajaline võrdlus, n=on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud (andsid vastuse), %

Hinnang ühistranspordi arengule

Tallinlastest 25% arvates on Tallinna ühistransport viimase 12 kuu jooksul muutunud paremaks, 62% hinnangul jäänud samaks ning 13% arvates halvenenud. Kogu valimist 9% ei osanud ühistranspordi arenguid hinnata ja 7% ei ole seda kasutanud (on jooniselt välja jäetud).

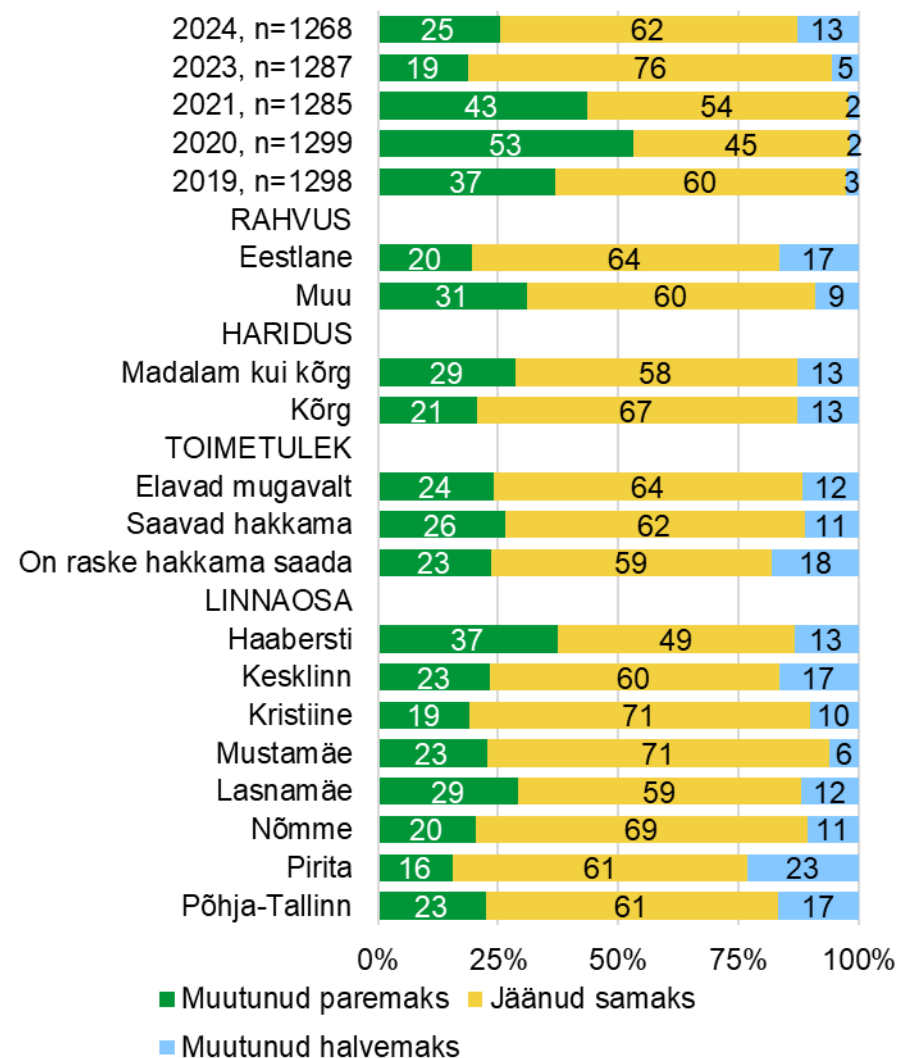
Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud ühistranspordi paranemise märkamine, kuid sama tendentsi näeme ka halvenemise puhul.

Arvamusel, et Tallinna ühistransport on muutunud paremaks, on sagedamini muud rahvused ja kõrgharidusest madalama haridusega elanikud, linnaosade võrdluses eelkõige Haabersti elanikud.

Arvamusel, et Tallinna ühistransport on jäänud samale tasemele, on sagedamini kõrgharidusega elanikud, linnaosade võrdluses kõige sagedamini Kristiine ja Mustamäe elanikud.

Tallinna ühistranspordi halvenemist märkisid sagedamini eestlased, lisaks toimetulekuraskustes ja Pirita linnaosa elanikud.

Joonis 59. Hinnang ühistranspordi arengule viimase 12 kuu jooksul, ajaline ja taustarühmade võrdlus, n=on ühistransporti viimase 4 nädala jooksul kasutanud, (andsid vastuse), %

Tallinna ühistranspordi suurimad probleemid

Suurimateks probleemideks Tallinna ühistranspordi puhul peetakse jätkuvalt ebasobivat liinide võrku (29%) ja ebameeldivaid kaasreisijaid (29%).

Varasemaga võrreldes on seekord suurenenud tallinlaste osakaal, kes peavad probleemiks ühistranspordi aeglust, ebasobivat liinide võrku, ümberistumise ebamugavust, sõiduplaani paikapidavust ja väljumiste vähest sagedust.

Ühistranspordi suhtes teistest kriitilisemad vastajarühmad on ka sel aastal eestlased ja 18–29-aastased ja 30–44-aastased, kes töid välja teistega võrreldes rohkem probleemkohti. 18–29-aastaseid häirib võrreldes vanematega oluliselt sagedamini transpordivahendite liiga suur täituvus (30% vs 11–20%).

Kõrgharidusega vastajaid häirivad madalamalt haritutega võrreldes sagedamini ebasobivad marsruudid (34% vs 25%) ja ümberistumised (25% vs 16%).

Linnaosade võrdluses nimetavad Tallinna ühistranspordi puudustena kõige sagedamini nende aeglust Haabersti (27%) ja ebasobivat liinide võrku Pirita ja Nõmme elanikud (37% ja 42%), Pirita elanikud lisaks sagedamini ka ümberistumiste ebamugavust (28%). Kristiine elanikke häirivad teistest sagedamini liigselt täitunud bussid (25%) ja sõiduplaanist mittekinnipidamine (23%), Kesklinna elanikke aga juhtide vähene sõbralikkus (11%).

Vastavalt sellele, kuidas talviti peamisesse sihtkohta enamasti liigutakse, toodi sagedamini välja ka erinevaid ühistranspordi probleeme:

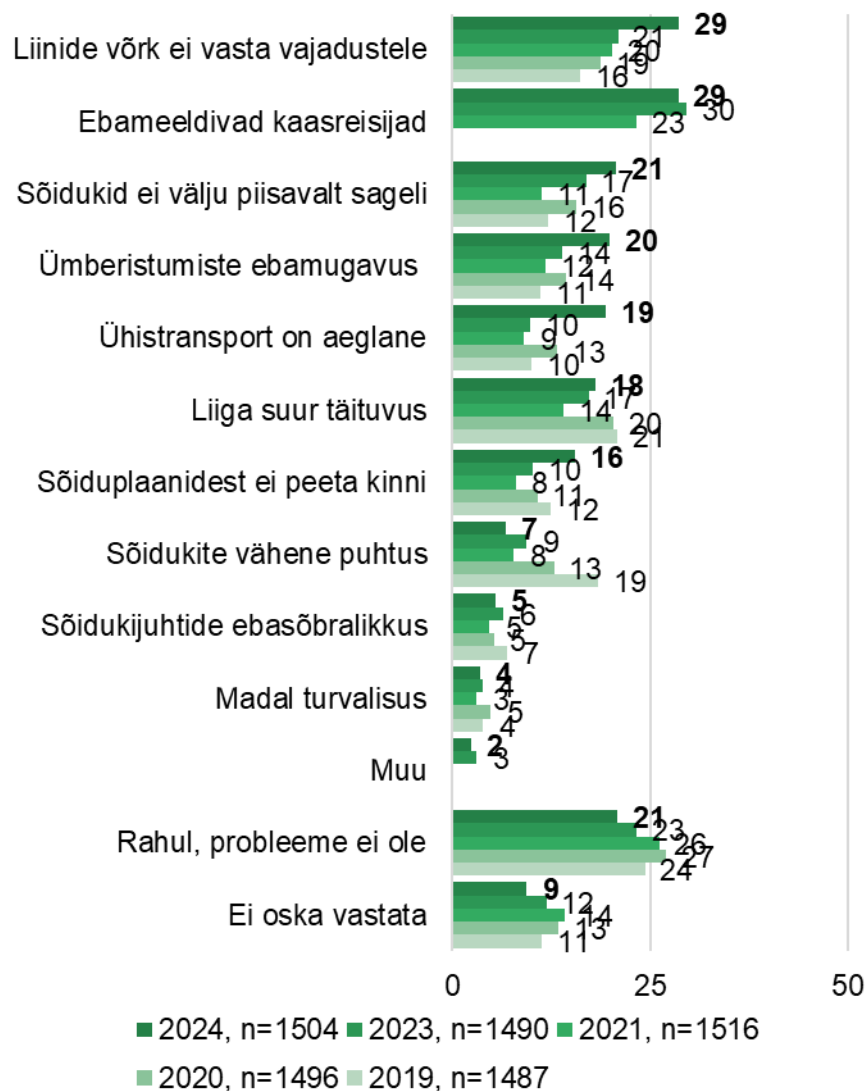
- ✓ ühistranspordiga liikuvad tallinlased nimetasid kõige sagedamini, et transpordivahendid on liiga täis (24%) ning sõiduplaanist ei peeta kinni (23%);
- ✓ autoga liikuvad tallinlased, et ühistranspordi liinide võrk ei vasta vajadustele (33%), ümberistumised on ebamugavad (26%) ja ühistransport on aeglane (25%);
- ✓ jalgsi liikuvad tallinlased nimetasid suurimaks probleemiks ebameeldivaid kaasreisijaid (33%) ja vähest sagedust (25%).

21% elanikest ja 22% ühistransporti viimasel 12 kuul kasutanutest ei näe ühistranspordi juures mingeid probleeme, noorematest sagedamini üle 64-aastased (14–22% vs 37%) ja eestlastes sagedamini muust rahvusest inimesed (13% vs 30%).

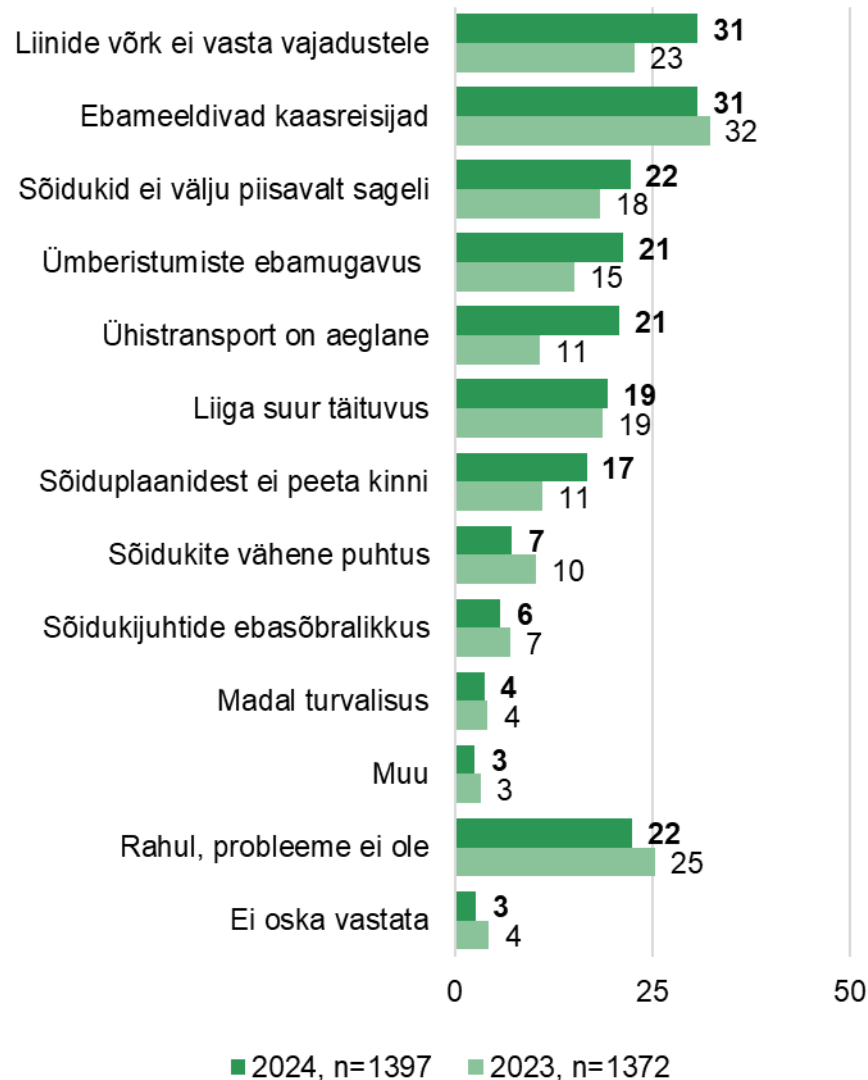
Ühistranspordi juures probleeme mitte täheldanute osakaal on alates 2020. aastast siiski tasapisi vähenenud.

Ühistransporti viimasel 12 kuul kasutanute (93% tallinlastest) probleemide järjestus oli samasugune kui tallinlastel tervikuna, esimesed nimetasid erinevaid probleeme valdavalt vaid veidi sagedamini (kuni 2%).

Joonis 60. Suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis (3 olulisemat kokku), ajaline võrdlus, n=kõik, %

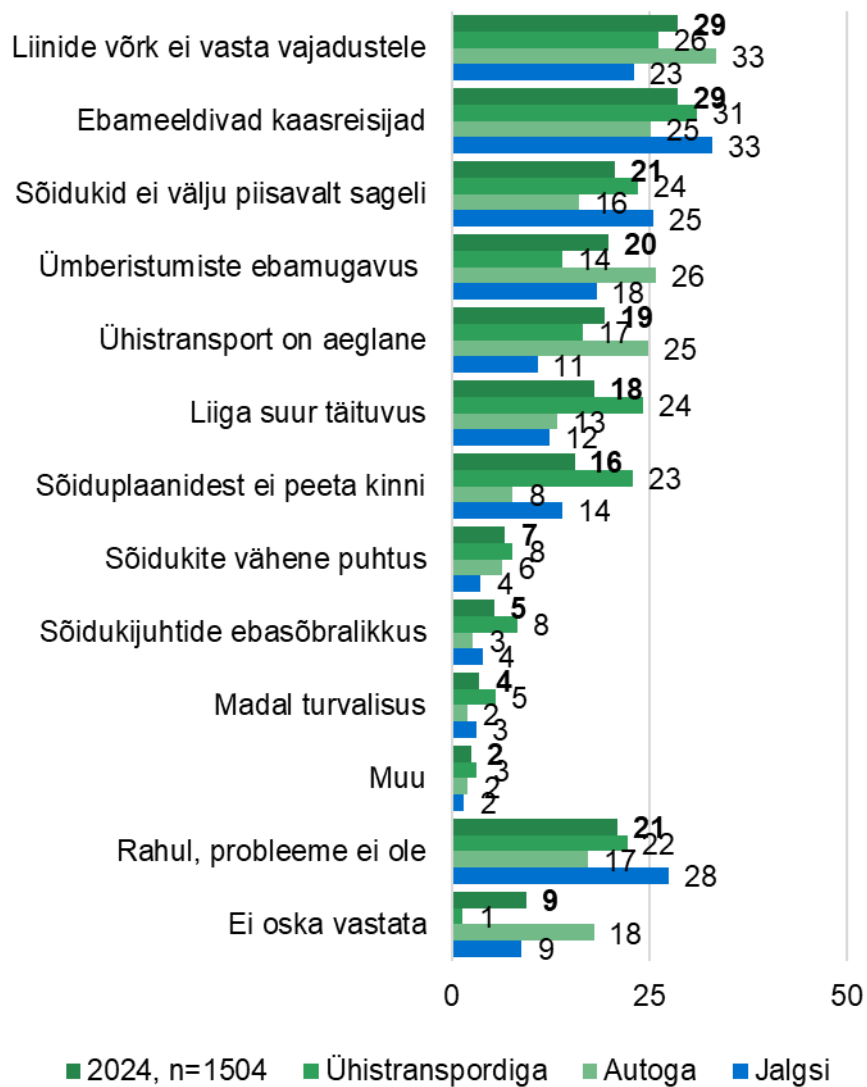

Joonis 61. Suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis (3 olulisemat kokku), ajaline võrdlus, n=on ühistransporti kasutanud viimase 12 kuu jooksul, %

* 2019-2021 ei olnud võimalik tesostada võrdlust ühistransporti viimase 12 kuu jooksul kasutanutest.

Joonis 62. Suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis (3 olulisemat kokku), peamise talvise liikumisviisi võrdlus, n=kõik, %

Teadlikkus ööbussidest ja nende kasutamine

Ööbussidest on teadlik 93% tallinlastest, sõitnud on nendega 15% ning midagi ei ole kuulnud 7%.

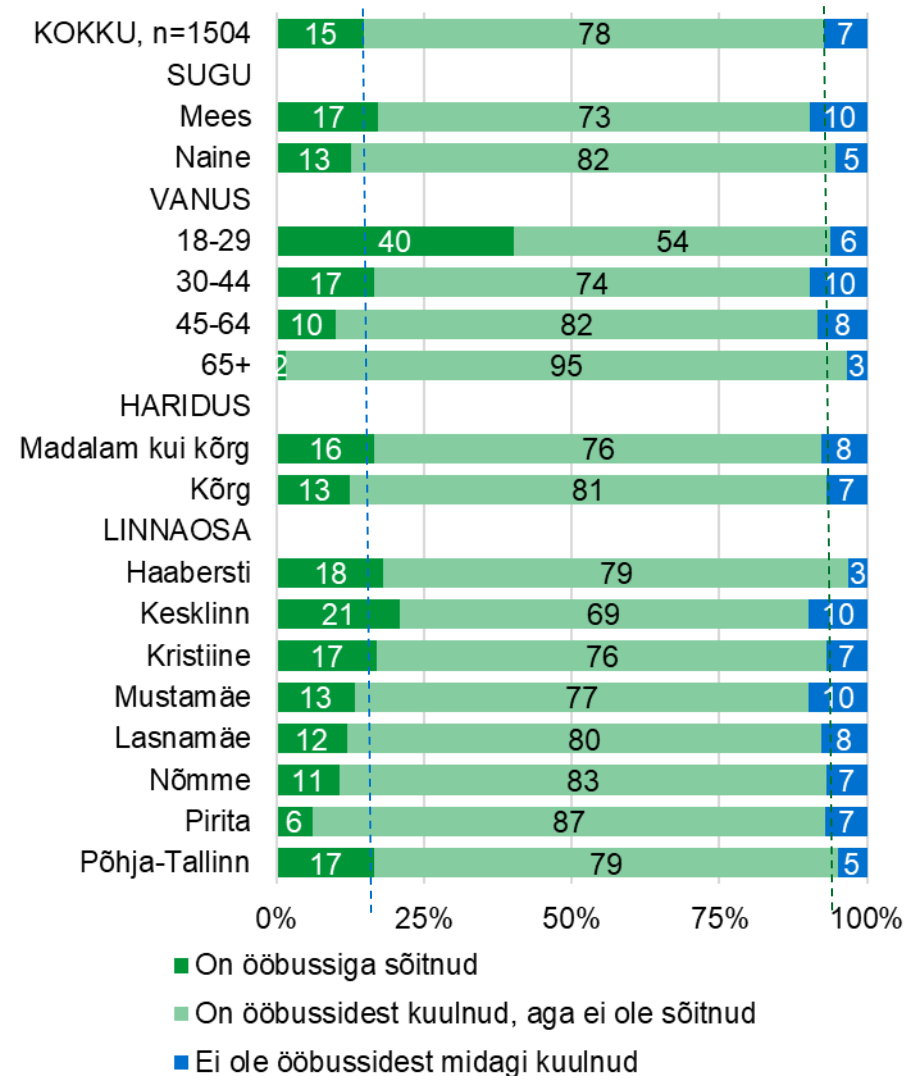
Kõige sagedamini on ööbussiga sõitnud noorim vanuserühm ning kõige vähem vanim rühm (ehkki teadlikkus on neil kõige kõrgem).

Naistest enam on ööbussi kasutanud mehed ning kõrgharitudest enam madalama haridusega inimesed.

Linnaosade lõikes näeme, et ööbussi kasutamine on kõige sagedasem Kesklinna elanike ning vähesem Pirita elanike seas, teadlikkus bussidest on aga kõige kõrgem Haabersti linnaosas (97%).

Joonis 63. Teadlikkus ööbussidest ja nende kasutamine, taustarühmade võrdlus, n=kõik, %

6. Kokkuvõte

Rahulolu Tallinna elukeskkonnaga

Tallinlastest 87% on Tallinna elukeskkonnaga rahul, sealjuures 23% väga rahul. 2023. aastal olid vastavad näitajad 94% ja 37%. Kui Tallinna elukeskkonnaga rahul, eelkõige väga rahul olevate linlaste osakaal on eelneva kümne aasta jooksul tasapisi kasvanud, siis 2024. aastal on see langenud.

Uuritavast kaheteistkümnest valdkonnast on tallinlased kõige enam rahul kesklinna linnaväljakute seisukorraga, linnaruumi puhtusega, ühistranspordi seisukorraga ja rannaalade seisukorraga (84–91%). Kõige vähem ollakse rahul liikluskultuuri ning autode parkimise võimalustega kesk- ja vanalinnas (36%).

Eelmise aastaga võrreldes on ainsana oluliselt paranenud hinnang jalgrataste parkimisvõimalustele kesklinnas, oluliselt langenud aga hinnangud liikluskultuurile, auto parkimise võimalustele kesklinnas, Pargi&Reisi teenusele ning tasulise parkimise info kättesaadavusele, ühistranspordi seisukorrale ja jäätmekorraldusele.

Rahulolu linnaosa elukeskkonnaga

Oma linnaosa elukeskkonnaga on rahul 89% tallinlastest rahul, sealjuures 28% väga rahul. 2023. aastal olid vastavad näitajad 93% ja 43%. Kui oma linnaosa elukeskkonnaga rahul, eelkõige väga rahul olevate linlaste osakaal on eelneva kümne aasta jooksul vaikselt kasvanud, siis nüüdseks on see langenud 2014. aasta tasemele.

Linnaosade võrdluses oli rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga kõrgeim Nõmmel ja Pirital (98–99%) ning madalaim Kesklinnas ja Haaberstis (83–84%). Viimase aasta võrdluses on rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga jäänud pea samale tasemele Pirita, Nõmme

ja Põhja-Tallinna linnaosas, ülejäänud linnaosade puhul aga langenud, s.h oluliselt on see langenud Haabersti linnaosas.

Tallinlaste rahulolu oma linnaosa keskkonna ja linnaruumiga on küllaltki kõrge – uuritavast 12 valdkonnast enamikuga on rahul vähemalt ¾. Kõrgeim on rahulolu tänavavalgustusega ning haljasalade ja parkide seisukorraga (88-89%). Hinnatavatest valdkondadest madalaim on rahulolu müra tasemega (61%) ning prügikastide piisavusega tänavatel (58%). Viimasel viiel aastal on kasvutrendis olnud rahulolu tänavate ja teeäärte puhtusega (oluline tõus ka võrreldes eelmise aastaga). Viimase aastaga võrreldes on oluliselt kahanenud aga rahulolu vibratsiooni ja müra tasemega, mõnevõrra ka kodumajapidamises tekkivate jäätmete äraveoga. Muude valdkondade osas selgesuunalisi muutusi toimunud pole.

Ka rahulolu Tallinna linnaosade avalike teenustega on üsna kõrge – uuritavast 11 valdkonnast enamikuga on rahul vähemalt 2/3. Kõrgeim on rahulolu spordiväljakute ja avalike mänguväljakute seisukorraga, viimaste piisavusega ning tervise- ja liikumisradade seisukorraga (83-89%). Rahulolematus on ülekaalus avalike tualettruumide seisukorra ja piisavusega (vastavalt 47% ja 28%). Viimase viie kui ka eelmise aasta võrdluses on tõusnud rahulolu spordiväljakute ning tervise- ja liikumisradade seisukorraga, samuti avalike tualettruumide piisavusega. Eelmise aastaga võrreldes on langenud rahulolu lemmikloomade jalutamiskohtade seisukorraga. Ülejäänud tegurite osas hinnangud selgesuunaliselt muutunud pole.

Teede ja liikumisvõimaluste hindamisel ei olda nii positiivsed, kui eelnevate teemade puhul – 10 hinnatava teguri puhul jäi rahulolevate elanike osakaal vahemikku 56–77%, sh kõrgeimalt hinnati magistraalteede seisukorda; 7 teguri puhul jäi rahulolevate elanike

osakaal aga alla 50% ehk ülekaalus oli rahulolematust, sh madalaimalt hinnati erinevate teede hooldamist talvel (rahul 38–39%). Alates 2020. aastast on mõningases kasvutrendis olnud rahulolu jalgrattateede piisavusega ja jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalustega kodu juures, langustrendis aga rahulolu magistraalteede, kvartalisiseste sõiduteede, jalgrattateede ja kõnniteede talvise hooldusega. Eelmise aastaga võrreldes on langenud hinnangud ka liikumise ohutusele nii autojuhi, jalakäija kui ka jalgratturi seisukohast.

Liikumisviisid ja -võimalused

71%-l Tallinna leibkondadest on olemas sõiduauto ja 12%-l elektritõukeratas. 7–14-aastaste lastega leibkondades on lastel jalgrattaid 81%-l. Viimase aasta jooksul on autosid omavate leibkondade osakaal leibkondade seas vähenenud, elektritõukeratta puhul muutust toimunud ei ole.

Suurimal osal (30%) tallinlastest kulub tavapärasel tööpäeval peamisesse sihtkohta jõudmiseks 11-20 minutit, 14%-l kulub vähem aega ja ülejäänutel rohkem. Võrreldes eelmise aastaga on elanike ajakulu sihtkohta jõudmisel taas veidi suurenenud.

Tallinlastest kasutab talvel peamise liikumisviisina tööpäeval tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta liikumisel 42% ühistransporti ning 40% autot. Vähem on neid, kes liiguvad peamiselt jalgsi (14%) või muudel viisidel. Kevad-, suve- või sügisperioodil kasutab suurim osa elanikest samuti võrdse tulemusena kas ühistransporti (37%) või autot (38%). Talvega võrreldes sagedamini liigutakse jalgrattaga (7%) või kergliikuriga (2%). Viimase aasta jooksul tallinlaste peamised liikumisviisid muutunud ei ole.

Selgus, et suveperioodil liikleb mõnda sihtpunkti (v.a. rattasõit tervisespordi eesmärgil) jalgrattaga kokku 34% tallinlastest, sh 19% vähemalt kord nädalas ja 8% igapäevaselt. Kevade ja sügise perioodil liikleb rattaga 29%, sh 13% vähemalt kord nädalas ja 4% igapäevaselt. Talveperioodil liikleb jalgrattaga 5% tallinlastest.

Suurim osa 7–14-aastaseid lapsi liigub igapäevaselt kodu ja kooli vahel nii talveperioodil kui muul ajal ühistranspordiga (42%). Ligi kolmandik lastest liigub jalgsi ning pea viiendik autoga. Takso või lühiajalise sõidujagamise autoga liigub talvel 1% lastest. Võrreldes eelmise uuringuga talveperioodil kooli ja kodu vahelistes liikumisviisides olulist muutust toimunud ei ole.

Huviringides käivad lapsed kooliga pea sama sageli ühistranspordiga (44% ja 45%), kuid autoga märksa sagedamini (talvel 31% ja muul perioodil 22%).

Talveperioodil kombineerib erinevaid liikumisviise omavahel 43% ja muul perioodil 45% tallinlastest. Kokkuvõttes on kombineerijate osakaal 50% ning see on viimase aastaga oluliselt suurenenud. Mitme liikumisviisi kasutajatest 87% on erinevate kombineerimise võimalustega rahule jäänud ning viimase aastaga muutust toimunud ei ole.

Auto kasutamist vähendavatest argumentidest mõjukaimad on taas kiirema ühistranspordi ja sobiva ühistranspordi liini olemasolu ning paremad jalgratta- ja kõnniteed. 22% sihtrühmast on selliseid, keda mitte miski ei mõjutaks autost loobuma.

Oma praeguste võimalustega liikuda ükskõik millisesse sihtpunkti Tallinnas on kokku rahul 80% tallinlastest. Rahulolematuid on ligikaudu

viiendik. Eelmise aastaga võrreldes on üldine hinnang langenud (2023 oli rahul olevaid elanikke 89%).

Pealinlastest 78% peab Tallinna jalakäijasõbralikuks. Vastupidisel arvamusel on kokku 20% tallinlastest. Eelmise aastaga võrreldes on hinnang Tallinna jalakäijasõbralikkusele langenud (viimati oli rahulolevaid elanikke 83%).

Piirkiiruse vähendamist Tallinna kesklinnas müra vähendamiseks ja ohutuse suurendamiseks toetab 40% ja vastu on 54% tallinlastest (6% ei oska vastata).

Ühistransport

Võrreldes eelmise uuringuga on tallinlaste seas ühistranspordi kasutamine samal tasemel, kuid oluliselt suurenenud on elektritõukeratta renditeenuse kasutamine. Pikemat perspektiivi vaadeldes on suurenenud ka auto lühirendi teenuse kasutamine. Ühistranspordi igapäevaste kasutajate osakaal ei ole jõudnud tagasi koroonaeelsele tasemele.

Peamiselt ühistranspordiga liikuvatest inimestest 38% peab tööpäeval oma peamise sihtkohta jõudmiseks tavaliselt tegema ümberistumisi, sealjuures 26% peab tegema tavaliselt ühe ümberistumise, 10% kaks ümberistumist ning 2% kolm või enam ümberistumist. Ümberistujate osakaal ja arv võrreldes eelmise aastaga muutunud ei ole, suurenenud on seevastu ümberistumistele kuluv ajakulu.

Tööpäevadel ühistranspordiga liiklemisel on tallinlastel hetkel kolm võrdselt olulist ümberistumise kohta: Estonia teatri ja Solarise ümbrus, Hobujaama ja Vabaduse väljak. Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud Estonia teatri, Vabaduse väljaku ja Balti Jaama osatähtsus ümberistumise kohana, vähenenud on seevastu Hobujaama tähtsus.

Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud pealinlastest 69%-l jääb lähim ühistranspordipeatus kodust kuni 5 minutilise jalutuskäigu kaugusele, 27%-l 6-10 minutilise ning 4%-l enam kui 10 minutilise jalutuskäigu kaugusele. Viimase aastaga on mõnevõrra vähenenud nende tallinlaste osakaal, kelle jaoks peatus on kõige lähemal.

94% Ühiskaarti omavatest ühistranspordikasutajatest valideerib selle ühistransporti sisenedes, sh 68% valideerib alati, 19% enamasti ja 7% mõnikord. Vaadeldes trende näeme, et üldine valideerijate osakaal on olnud viimastel aastatel küllaltki stabiilne, kuid valideerimise sagedus on veidi langenud.

Tallinlastest 25% arvates on Tallinna ühistransport viimase 12 kuu jooksul muutunud paremaks, 62% hinnangul jäänud samaks ning 13% arvates halvenenud. Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud nii ühistranspordi paranemise kui halvenemise märkamine.

Ööbussidest on teadlik 93% tallinlastest, sõitnud on nendega 15% kuid midagi ei ole kuulnud 7%.

Suurimateks probleemideks Tallinna ühistranspordi puhul peetakse jätkuvalt ebasobivat liinide võrku ja ebaseaduslikke kaasreisijaid (mõlemat nimetas 29%). Varasemaga võrreldes on seekord suurenenud tallinlaste osakaal, kes peavad probleemiks ühistranspordi aeglust, ebasobivat liinide võrku, ümberistumise ebamugavust, sõiduplaani paikapidavust ja väljumiste vähest sagedust.

Tellija: Tallinna Strategiakeskus

Ankeedi koostamine ja kommentaarid raportile: Aire Trummal

Teostaja: Turu-uuringute AS

Uuringu juhtimine, raporti koostamine: Liis Grünberg

Uuringu raporti tekst (peatükk 4 ja 5): Karin Reivart

Raporti toimetamine: Hella Kaldaru

Ankeedi tõlge: Irina Strapatsjuk

Ankeedi programmeerimine ja andmetöötlus: Even Korberg, Reijo Pohl

Valim/telefoniküsitluse haldamine: Angelina Oblikas, Reijo Pohl

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

+(372) 585 29 700

turu-uuringute.eu

